Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پیژندنه:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم:: د ډیورنډ کرښه یا د ناسور زخم

لیکوال :: حبیب الله غمخور

کمپوز: خپله لیکوال

ډیزان:خالد هادي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیورنډ کرښي د تړون پښتو متن

ژباړه : ډاکټر محمد حسن کاکړ

په داسي حال کي چي دهندوستان په خوا کي دافغانستان دسرحدي سیمي په هکله ځیني مسأ لي رامنځ ته شوې،او په داسي حال کي دواړه والاحضرت امیر او دهندوستان حکومت هیله من دي چي دغه مسألي ددوستۍ په فهم او ددواړو دنفوذ دساحو دحد په ټاکلو سره حل کړي ،تر څو په آینده کي ددغو متحدو حکومتونو تر منځ ددغي موضوع پر سر دنظر اختلاف نه وي ، په دې وسیله په لاندي ډول سره موافقه وشوه.

١ /دوالاحضرت دتوابعو ختیځه او سهیلي سیمه دي له واخان نه دپارس تر پولې پورې دي هغه لیکه تعقیب کړي چې په هغې نقشي باندي ښودل شوی چې له دغه توافق لیک سره مله ده.

٢ /د هندوستان حکومت به هیڅ وخت په هغو سیمو کې چې له دغي لیکي نه آخوا د افغانستان په لور پرتې دې مداخله ونه کړي، او الاحضرت امیر به هیڅ وخت په هغو سیمو کې چې له لیکې نه آخوا د هندوستان په لور پرتي دي مداخله ونه کړي

٣ /دبرتانیې حکومت په دې ډول موافقه کوې چې والاحضرت امیر دي اسمار او تر چاناک پوري پورته ساحه وساتي . له بلي خوا والاحضرت موافقه کوي چې دی په هیڅ وخت په سوات، باجوړ یا په چترال کې دباشگل یا ارنوایي درې په شمول مداخله نه کوي .دبرتانیې حکومت داسي هم موافقه کوي چې والاحضرت دي دبر مل سیمه ولري کومه چي په هغه مفصلې نقشي کې ښودل شوي چې والاحضرت ته لادمخه سپارل شوې ده،او والاحضرت دپاتې وزیرستان او د داوړپه هکله له خپلي ادعانه تیریږي ،په همدې ډول والاحضرت دچاغي په باب له خپلي ادعانه اوړي.

۴ / دسرحدي سیمي لیکه به دافغان او برتانوي ګډو کمشنرانو له خواله دي وروسته په تفصیل سره وکاږله شي او حد بندي به شي په کوم ځاي کې چي دتطبیق وړ او مطلوب وي . ددغو کمشنرانو مقصد به داوي چې دسرحد په ټاکلو کې متقابل فهم ته سره ورسېږي داسي چي دغه لیکه دې تر نهایي امکان پوري دهغي نقشي له مخه وي چي له دغه توافق لیک سره مله ده،په داسي حل کې چي ددغي سرحدي سیمي دګانډیوکلیو دموجودو محلي حقوقو رعایت پوره وشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ /دچمن دموضوع په ارتباط والاحضرت دبرتانوي نوي قشلې په هکله له خپل اعتراض نه تېرېږي او برتانوي حکومت ته دهغه حقوق پرېږدي چې دسرکې تایلري په اوبوکې یې په خپله په بیه اخیستې و. دسرحدي سیمې له دغه ټکي نه به لیکه په لاندي ډول وکاږل شي.

دغه لیکه به پشا کوتل ته نژدې دخوجه امران غروله لوړي نه چې دبرتانیې په سیمه کې به پاته کیږي ،په هغه لور کښله کیږي چې مرغه چمن او دشربو چینه به افغانستان ته پاته کیږي اود نوي چمن چاونۍ او دافغان پوستي چې خلګ یې لشکر ډنډ بولي تر منځ نیمایي پوري رسیږي . دغه لیکه به بیا دریل وي ستیشن اودهغي پوښتۍ تر منځ چې دمیان بلاک په نامه یادیږي ،تر نیمایي پوري رسیږي او په داسې حال کې چې دجنوب په لور به روانه وي له خوجه امران غروسره به بیا یو ځاي کیږي .په دې ډول غوښه پوسته به دبرتانیې په علاقه کې او دغوښې په جنوب او لویدیځ کې دشوراواک سرک به افغانستان ته پرېږدي . دبرتانیې حکومت به ددغه سړک تر نیم میلي پورې مداخله نه کوي.

٦ / ددغه توافق لیک دغه پورته فقرې دهندوستان دحکومت اودافغانستان دوالاحضرت له خوا دنظر ټول عمده اختلافات چې دسرحدي سیمې په باب ددوي تر منځ پیدا شوي وو ،دپوره او قناعت ښوونکې فیصلې په ډول ګڼل کیږي او دواړه دهندوستان حکومت اووالاحضرت په ذمه اخلي چې جز ۀ یاتوپه باب ټول اختلاف لکه هغه چې له دي وروسته به دهغو منصبدارانو له خوا پري غور کیږي چې دسرحدي خط دحد بندۍ دپاره ټاکل کیږي ،ددوستۍ په روحیې سره به فیصله کیږي .ددي دپار چې تر هغو چې ممکنه وي ددواړو حکومتونو تر منځ دشکونواو غلط فهمیو سببو نه له منځه ولاړ شي.

۷ / دهندوستان حکومت چې دبرتانیې حکومت په نسبت دوالاحضرت له روغ نیتۍ نه په پوره ډول ډاډ من شوی او غواړي افغانستان پیاوړی او خپلواک وویني دوالاحضرت لخوادجنګي لوازموپه رانیولواو واردولوباندي به اعتراض ونه کړي ،او دوي به په خپله دغه په هکله خه مرسته ورسره وکړي .برسېره پردي ددې دپاره چې دوالاحضرت دهغې دوستانه روحیې نښه وساتله شي چې په دغو مذاکراتو کې یې ښودلې دهندوستان حکومت ژمنه کوي چې په هغه دولسو لکو کي شپږ لکه روپۍ زیاتۍ راوستل شي چې والاحضرت ته هر کال دمالیې مرستي په ډول ورکول کیږي.

هنري ماتمر ډیورنډدهندوستان دحکومت دباندنیو چارو وزیر

امیر عبدالرحمن خان دافغانستان او دهغه دتوابعوامیر

کابل دنومبر 1893.12

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

دافغانستان دڅوسوه کلن تاریخ په مطالعي سره هر انسان ته داباورپیدا کیږي چي افغان ولس ته خپل ټاټوبی تر هر څه گران دی،هیڅکله یې دا نده منلي چي دپردو تر اسارت لاندي ژوند وکړي . له یوې خوا دافغانانودغه ملي غرور او له بلي خوا دافغانستان جیو پولیتیک موقعیت دنړۍ دټولو زبرځواکو پاملرنه،نه یوازي پدي خاطر چي ددغه سرکښ ولس دټاټوبي له طبعي زیرمو څخه دخپلو هیوادو په گټه کار واخلي بلکه دا شوم هدف یي هم در لود چي دا سرلوړۍ ملت پر گونډو او خپل غلام وگرځوي ، تر څو دافغانستان له سیاسي اوجیوپولتیکي ارزښتمن موقعیت نه دخپلو استعماري موخو دسرته رسولو په خاطر گټه پورته کړي.

دافغان وسل سره دنړۍ دهر زبر ځواک دښمني یا دوستي په منطقه کښي دخپلو سیاسي ،اقتصادي او نظامي گټو دخوندي کولو پر بیاد ولاړه وه ،داحالت تر ننه هم دوام لري.

له هغي ورځي چي دانگلیسي استعمار گر قوت داستازو پښې پخواني هندوستان ته رسېدلي او دهند دتر لاسه کولو تکل شروع سوی ،همدغه استعمارگر او زبیښا ک گر ځواک دافغانستان دنیولو او پر هغه باندي دخپل تسلط دټینگولو خیال هم په خپلو مغذوکي ژوندی ساتلی دی.

دپرنگیانو لخوا زموږ پر پاکه خاوره دري ځله وسله وال تیری سوی چي پایله یي دلنډ وخت لپاره زموږ په هیواد کي ددوي سیاسي سلطه گرځېدلي ده . تر کومه ځایه چي انگیزانو ونه سوه کولاي دهمیش لپاره پر افغانستان خپل واک ټینگ کړي ، ددریمي جگړي په پایله کښي زموږ هیوادد انگریزانو له منگولو خلاص او افغانستان دیو آزاد هیواد په توگه په نړۍ کي په رسمیت وپېژندل سو.

نن زما دلیکني موخه په افغانستان کي دانگلیسي استعمار گر ځواک دریو ځلو ماتو خوړلو ته ستاسو دپاملرني راگرځول ندي . غواړم ددغي مسلي په هکله دتاریخي اسنادو پر بنیاد بحث وکړم چي:

1-دافغانستان او پاکستان دداسي ژوري دښمنۍ لامل څه دی ؟

2-کېداسي هغه لاملونه چي دا دښمنۍ یې زېږولې ده له منځه ولاړه سي ؟

ددي لپاره چي دغو دو لویو سوالو ته مو ځواب ویلی وي ددغي دښمنۍ دپیدایښت تاریخ ته په ځغلنده توگه ستاسو پاملرنه راگرځوم . یو ټکی غواړم لوستونکو ته عرض کړم چي همدا لهظه زه یوه تحقیقاتي مفصله مقاله نه لیکم او نه کومه کوچنۍ رساله ،یوازي پدېې ورستیو شپو او ورځو کي زموږ د هیواد په کورنیو چارو کښي دپاکستان بربنډو مداخلو او لاس وهنو مجبور کړم یو څه ولیکم ، او دا ثابته کړم چي ، پرویز مشرف دا پنجاپۍ جنرال پخپلو ویناوو کي صادق نه دی چي وایي : ((موږ له افغانستان سره هیڅ کومه ستونزه نلرو موږ په افغانستان کې دیوه غښتلي مرکزي حکومت ملاتړ کوو،اویا داچي وایي ، موږ تل دافغانانو سره هر اړخیزه مرستي کړي دي)) . له بلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا غواړم دهیواد داوسنیو چارواکو او دهغوي دنړیوالو مرستندویه هیوادونو پاملرنه دغه بنیادي ټکي ته را واړوم ، اوله دوي نه تپوس وکړم : که چیرې تاسو په رښتیا غواړۍ چي افغانان په خپل کور کې په ارامه ژوند وکړي ،ددولتي دواک پر سرسیالۍ چي دافغانانودژوند، اوهیواد دویرانۍ په کچه رواني دي پاي ته ورسېږي، دا اوسنۍ تاوتریخوالۍ ورک سي، اوټولو بهرنیو اقتصادي ، علمي ،تخنیکي او فرهنګي مرستو څخه پر ځاي ګټه واخیستل سي دافغانستان او پاکستان تر منځ د دتش په نامه ډیورنډ کرښي دتاریخي لانجې حل یې یوازنۍ اوا ساسي لاره ده . تر څو داترسلو کالو زیاته پاته سوي غوټه خلاصه نسي ، افغانستان ته ستاسو مفتي او یاپور ، مالي او تخنیکي مرستي به افغان ولس ته ګټوري تمامي نسي، هر څه به برباد ولاړ سي . حتا دا ډار هم شته چي تاسو به هم دافغانستان دليري او نژدوهمسایه ګانو په ځانګړي توګه دایران او پاکستان دپټو او ماهرانه لاس وهنوپه پایله کښې دروسانو پشان له افغانستان څخه د خپلو پښو ایستلو ته مجبور سۍ.

تاریخي حوادثو او جریاناتو دا ثابته کړې ده چي پاکستان ته یو پر مختللي او غښتلي افغانستان دمنلو وړ نه دۍ ،ځکه یې تل دلته دخپلو اجنټانواو نوکرانو پلاس هرڅه له خاوروسره برابرکړیدي . زه پخپله پدې باور یم چي په افغانستان کي دټولو بهرنیو لاسو هنواو افغان ولس دبدمرغیویو له عمده او بنسټیزو لاملونو څخه په 1893زکال دنوامبر په 12ورځ دامیر عبدالرحمن خان او دبرتانوي هنددبهرنیو چارو سلاکار ((هانري مار تیموردیورند)) لخوادافغانانووپر ښارګ ددغه په وینو لړلې د 2310 کیلومتره په اوږدوالي کرښي تیرېدل وه ،ددغه تور سند په لاسلیک سره انګریزانو وکولاي شول د پښتنوداغښتلي او باتور قوم پر دووبرخوووېشي، په افغانستان کي دیو غښتلي حکو مت دجوړېدو مخه نیسې او له بلي خوا ددې هیواد له بدني څخه دیوه لویه ټوټه دپراخو ورشوګانو او دنګو غرولمني جلاکړي ، په تاریخ کي دا منحوس سند د ډیورند دکرښي دسند په نامه شهر ت لري.

دا هغه لعنتي لوزنامه وه چي دلوي احمدشا ه باباپلاس جوړ سوۍ افغانستان یې داسي ټوټه کړچي دکرښي ها خوا پراته پښتانه او بلوڅ غښتلي قومونه مجبور سو ل نږدې 54 کاله دانګریزانو ظلمونه او له 1947 زکال څخه بیا تر نن ورځې پوري دپنجاپي سږي خورو او وحشي جنرالانو دظلم او ستم پېټۍ پر اوږو یوسي ، او دخپل مورني ټاټوبي نه جلا ژوندوکړي.

زیات تاریخ پوهان او څیړونکي پدي باور دۍ چي دډیورنډ دکرښي لاسلیک په هغه وخت کي کله چي عبدالرحمن خان دافغانستان دسیاسي او نظامي ناخوالو شرایطو سره لاس په ګریوان و پر هغه په زور ومنل سوه . مګر حقیقت دادۍ کله چي پرنګیانو په مخامخ جګړه کي ماته وخوړل او له افغانستان څخه وتلو ته مجبور سوه ، له دې ډارنه چې افغانان به په برتانوي هند کي دپرنګیانو پر خلاف ملي تحریک وهڅوي او یابه تزاري روسیه وکولاي سي دافغانانو په مرسته دافغانستان له لاري هند ته درسیدو پلان عملي کړي ، انګلیسانو پرېکړه وکړه چي عبدالرحمن خان له نظامي او سیاسي پلوه تر تهدید لاندي ونیسي، تر څو هغه مجبور سي اوډداسي یوه تړون لاسلیک ته غاړه کښېږدي چي په هند کې دافغانستان دلاس وهنواو دتزاري روسي دنفوذدپراخوالي امکانات لږ کړ. انګریزانو دمخه تر هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دډېورنډ دلوزماني په باب دافغاني مقاماتو سره خبري وکړې دوي دافغانستان په سرحداتو کې وضعه په خپله گټه مغشوشه کړه ،،دوي په سرحدي سيمو کې دقومونو تر منځ خونړۍ جگړې پيښې کړې او قومونه يي يو دبل په مقابل کې دورول . زما په عقيده په هغه وخت کې دديورند کرښې دا رول ولوباوه او دافغانستان دسياسي اغېزې سيمه دومره کوچنۍ سو ه چې خپله عبدالرحمن خان هم ددغي نقشي په ليدلو حيران پاته سو ،اوله بلي خوا دکرښې بل طرف ته پراته قومونه چې ددي سند دلاس ليک سره يي سخت مخالفت ښکارکړ هم له عبدالرحمان خان څخه خوابدي سول ،داډول حالت او مناسبات دانگليسانو په گټه واوهم په قبايلي سيمو کې ددوي دسياسي نفوذ دپراختياااصلي لامل وگرځيد.

تاريخ پوه پوهاند عبدالحی حبيبي دغي لوظنامي ته تحديد نامه وايي او هغه عبدالرحمن خان ملامتوي ، حبيبي صاحب وايي عبدالرحمن خان بيله دېنه چې دولس او قومي مشرانو سره جرگه سي او دهغو ي نظر وغواړي پر خپل سر يې دا سند لاسليک کړ هغه ليکي : ((ديگر ازكارهاي سياسي كه امير بدون خواهش يا تصديق جرگهٔ مردم افغانستان انجام داد،ودر تاريخ افغانستان مسوليت بزرگ رابذمت شخص وي مي اندازدامضاي يحديد نامه ديورند است كه بادولت هند برطانوي سرحدات شرقي وجنوبي افغانستان را تحديد كرد،لوي استاد وروسته ليکي :وزير خارجه هند هانري تيمور ديورند برياست كميسيون تعين حدود سرحدي به كابل امد،واعضاي اين كميسيون كلنل اليس وكپتان مانريس اسمت ، مستر كلارک ومستر والند وچند نفر هنديان ديگر بود. مذاكرات سياسي در كابل با خود امير آغاز شد،ودر نتيجه تحديد نامهٔ منحوس ديورند امضاگرديد ...كه به موجب آن خط سرحدي ديورنداز حدود بلوچستان تا چترال وواخان تعين گرديد،وخاک هاي چمن ،پښين ،چغی ،وزيرستانوبلندخيل وكورموپاراچناروافريديوباخوروسوات وبنيرودير وچيلاسوچترال كه از بقاياي خاكهاي افغاني بود ،از افغانستان جداوبه هند شامل شد)) . اريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه . ١

زموږ دهيواد يوبل تاريخ پوه او څېړونکی ښاغلی غوث خيبري پخپل ((پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کي)) دا مسله داسي څېړي : دامير عبدالرحمن لخوادډيورند کرښي دتړون ياسند دلاسليک له امله دټولو نه غټ زيان يوازي پښتون قوم ته ورسيد...)) ٢ . ددې کرغېړني کرښي پايله دپښتون واحد قوم توکړې کېدل او دستر احمد شاه باباپه لاس د نوي جوړ سوي افغانستاندتاريخي خاوري تجزيه وه.

اوس راځو دې حقيقت ته ، دا کرښه لکه مخ کښې چې ورته اشاره وسوه يوازي يو کس لخواچې هغه دافغانستان امير و بيله دينه چې دافغان ولس او يا ددوي له استازو سره سلا او مشوره وسي لاس ليک سوه ، ددې کرښي دلاس ليک کولو سره دبل هيڅ افغان اراده نه وه او نه هم دلاس ليک کيدو تر وخته حتا ددربار جگپوړي پدي خبر وه چې داسي يوه منحوسه لوزنامه به لاسليک کيږي . همدا تاريخي دليل دې چې ددې کرښې منل دافغانستان لپاره دقبول وړنه دی .که پخپله داميرد خاطراتو پاڼي راواړوو د هغوله لوستونو نه دې پايلي ته رسيږو،چې دانگريزانو تحديد او يا دسرحد ي ځيني قومونو څخه دامير خوابدې ددې لامل وگرځيدل تر څو دا توره کرښه لاسليک سي ؛ چې په هر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال ډیر ژر دامیر سدبیا سرته و رغلی . دبیلګي په توګه کله چي امیر دکرښي نقشه له بر تانوي هند څخه وغوښتل او نقشه یي ولیدل ،هغه هک پک پاته سو .هغه ددغي نقشي دلیدو په هکله دخپلو خاطراتو د دوهم ټوک په157 - 158 مخونو کښي داسي لیکي ((وزیر ،نوی چمن او هلته داورګاډي ستیشن ،دوموندو ټوله علاقه اسمار ،چترال او په منځ کښي یې ټولي مځکي دبرتانوي هند په لوري په نښه سوي دي)) . ۳ پوهاند کاکړ او نوروڅېړونکو پدي اړوند پخپلواثارو کي څوځله دا په ګوته کړېده چي امیر ددغه سندتر لاسلیک وروسته هیڅکله هم دا نه ده منلي چې دا قومونه به له افغانستان څخه په دایمي ډول بیل سي . یوه ټکی غواړم په ګوته کړم دزبرځواکونو دسیاسي موخودپلي کولو دمیتودونوپه نظر کې نیولو سره دامسله هم دانسان په فکر کښې راګرځي ددې لپاره چې امیر عبدالرحمن خان او داوسني ډیورنډ کرښي ها خوا پرتو قومونو تر منځ اړیکي خړ پړ شي تر څو امیر پر هغوي دخپل نفوذدساتلو په موخې فشار راوړې ،مګر خلک یاغي وې دغه حالت راپیداکول هم په لوي ګمان سره دانګریزانولخوادخپلو پلانو دپلي کولو لپاره راپیدا شو. انګریزانو دځینو ملکانو او روحاني ملایانو په وسیله خلک دامیر پر خلاف راپارول تر څو دامیر له امرونوڅخه سرغړونې وکړې ؛دغه سرغړونې امیر یوله هغو لاملو څخه بولي چې ګواکي ده غوښتل دڅه مودې لپاره ځان دهغوي له شره خلاص کړې . متاسفانه امیر پدغه ټکي نه پوهیده اونه یي هم داهل خبرهو سره مشوره کول.

که څه هم امیر عبدالرحمن خان له انګریزانوڅخه نارازه و، ولي متاسفانه دخپل اقتدار دساتلو په خاطر یې دا جرات نسو کولاي دانګلیسانو په مقابل کي په څرګنده دوریږي او دخپل هیواد دملي ګټو څخه په ټینګه دفاع وکړې، دمثال په توګه هغه دخپلو خاطراتو ددوهم ټوک په 159مخ کښي لیکي : ((انګریزان وایي چي موږ دافغانستان په لور نورو مځکو ته ضرورت نلرو،موږ یوازي غواړو چي افغانستان یو پیاوړی شاهي مملکت وي . خو بلي خوا دبلوچستان دخواجه په غوندیو کي دتونل ایستل غواړي ، چي دهغه لاري داورګاډي پټلی زموږ ملک ته را ورسوي ،لکه چي زما په کولمو کي چاړه وهي)) ۴. مګر امیر دغه چاړه وحلو په هکله انګریزانوته په خپله هیڅ ندي څرګند کړي . داسي ښکاري چې امیر دانګلیسي امپراتورۍ اوپه افغانستان کښي دهغوي دنفوذ دپرتاختیااو لاسوهنوپه هکله کومه ثابته پالیسي او معین دریز نه درلودهدا دلیل وچې دامیر لخوا کله کله په پټه د توریو ،وزیرو،اپریدواو مومندو خلک هڅول کېده چي دپرنګیانو پر خلاف حملي وکړي او دهغوي پوستي له منځه یوسي ،مګر کله چې دنګریزانو وکولاي شول همد قوم دده په مقابل کې یاغې کړې بیله تحلیل اودحوصلې نه کار اخیشتلو څخه یې دهغو نه داسي خوابده شول چې ددې خوابدی جبران تر اوسه هم نشي کیداي . انګریزان هم دډیورنډ لاین دکرښي دلاسلیک کولویو له ستر لاملوڅخه دځان په وړاندي ددغو قومونو او ولسونو سرکښي او مخالفتونه بولي کوم چي امیر هغوي ته په دغه سیمه کي راپیدا کړي وه،مګر دوي پدغه څرګندونه کې رښتیانه وایي دوي غوښتل ددغه سند په لاسلیک سره په برطانوي هند کې دروساونو دمداخلو مخه ونیسي اوله بلي خوا پښتنا جلا کړې .ددغي کرښي په لاس لیک سره دامیر او پښتنو تر منځ اختلاف نور هم غښتلی کړې ،لوي افغانستان په یوه وړوکې هیواد بدل کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقيقت خو دادی چي ددیورند دکرښي په ټاکلو سره دبرتانیا اساسي او سیاسي موخه داوه چي دختیځ او سهیلي افغانستان په قبایلي سیمو کي دافغانستان دددولتي اغېزې دشته والي مخنیوی وکړي . ددغي اغېزې دمخنیوي هدف دا نه وچي دورځنیو عادي تبادلي ،راشه درشي ،سوداګری ،ټولنیزو دیني او مذهبي مراسیمو په سرته رسولو کي خنډ وګرځي . خو انګریزانو دا غوښتل چي قبایل دخپل مورني هیواد څخه جلا کړي او پدي توګه دبرتانوي حکومت پر ضد دمقاومت او وسلوالو حملو ځواک کمزوری کړي.

ځکه انګلیسانو پر امیر دخپل سیاسي او نظامي فشار دراوړلو تیره څوکه دغه ټکي ته راوګرځول چي دافغانستان څخه دا قبایلي سیمي چي دپرنګیانو په مقابل کي تل بغاوت کوي له خپل مورني هیواد نه غڅي کړي ،متاسفانه دعبدالرحمن خان دضعیف سیاست له مخي ددي کار جوګه هم شول . زموږ ټول تاریخ پوهان او څېړونکي په یوه نظر دا څرګنده وي چي امیر عبدالرحمن پر خپل سر دانګریزانو سر ه دا کرښه لاسلیک کړه . ځکه هیڅ داسي یو سند نسته چي هغه دي ددې ښکارندوي وې چي دډیورنډ دکرښي دسند په لاس لیک کښي دي دافغان ولس او یا ددوي دنماینده ګانو نظر غوښتل سوی وي.

پدي هکله زموږ مشهور تاریخ لیکونکی غبار صاحب لیکي : دیورند با شش نفر افسر به کابل رسید .... مدت اقامت این هیئت در کابل متجاوز از 40 روز طول کشیدومذاکرات غیر دوستانه به سردي وکندي پیش رفت در حالیکه سپاه انګلیس مقابل سرحد افغانستان در حالت تیارسی بود .پشنهاد انګلیس اینطور خلاصه میشد : یا بر عهد نامه مرتبه انګلیسي ونقشه مدونه انګلیس امضا ګذاشه شود ،ویا مناسبات دولتین منقطع وبه عبارت اصلي جنګ طرفین مشتعل خواهد شد ، شق سوم وجود نداشت،اینجا بود که امیر عبدالرحمن خان در معرض امتحان سختي واقع ګردیدودر نتیجه نشان داد که او طوریکه مردم افغانستان انتظار داشتند شخصیت آهنین واز خود ګذري نیست. امیر در در طي مذاکراتي که با دیورندنمود، ودر افغانستان منتشر نګردید،بلغزید ویکبار دیګر در تاریخ مسؤلیت بزرګي بر دوش ګرفت او طبق معمول بدون راي ګیري از مردم افغانستان ویا نماینده ګان انها وحتي بدون مشوره باماموریِن ودربار خود بر این معاهده امضا ګذاشت . افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ ، ۵

که څه هم امیر پسله هغه چي معاهده یي لاسلیک کړې وه یوه مشوره تي جرګه چې فرمایشي بنه یې در لوده راوغوښتل ، ولي دا هغه وخت و چي کار تر کار تیر سوی و . امیر پدغه جرګه کي وینا وکړه دهیواد دشمالي ،غربي ،له چین سره شرقي پولي او انګلیسانو سره دهیواد دسهیلي او شرقي پولو ټاکلو په هکله یې تشریفاتي معلومات ورکړل ، هغه وویل ددي لپاره چي په دوستی کي ژوند وکړو لازمه وګڼل سول چي دولتي حدود وټاکو، دا کارمو زما په کور کښي وکړ . که څه هم په همدغه فرمایشي جرګه کي دغبار صاحب په وینا دغونډي دبرخه والو له نامه څخه یوه وینا چي له پخوا نه برابره سوې او لیکل سوې وه دغونډي دیوتن برخوال لخوا امیر ته ورکړه سوه،چي هغه وینا بیا پخپله امیر ولوستل،په دغه وینا کي دامیر دغه کار ته دافغان ولس په ګټه دیوه حرکت نوم ورکړه سوی و اودمعاهدي دلاسلیک څخه ننګه سوې وه . همدلته باید په ډاګه سي چي ددې غونډي برخوال د هیڅا لخوا دغي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډي ته نه وه ټاکل سوي ،دلته هغو کسانو ګډون درلود کوم چې له دربار سره په تړاو کې وه او تل ددربارلخواتشريفاتي غونډوته رابلل کيدل ؛ او له بلي خواداکرغېړنه لوزنامه لا پخوا لاسليک سوې وه ، که احيا نأ دکوم چا افغاني غيرت په ښور راغلی واي او مخالفت يې ښکاره کړي واي ،ددوي مخالفت کوم رول او ارزښت نه درلود . دغونډې دګډون کونکوپه هکله تاج التواريخ دلمړي او دوهم ټوک 421 او422 مخونو ته مراجعه وشي ، ٦

داسنادو په مطا لعي سره داسي معلوميږي چي عبدالرحمن خان دډيورنډلاين دکرښي هاخوا پرتو يو شمير قومونو څخه خفه و او هغه يې ياغيان بلل ، دهغه دا شان احساساتي او غيرمسولانه برخورددډيورنډ دکرښي سره موافقي يو له عمده لاملوڅخه ګڼلاي سو. سره له دې چي امير دډيورنډ دکرښي سره دواړو خواو ته دپرتو قومونو مخالفت دسر په سترګو وليد مګر دغه مخالفت او مقاومت ته يي کوم ارزښت ور نکړ ؛ځکه چي هغه ته دخپلي واکمنۍ مسله تر هر څه زيات ارزښت لرونکې وه ؛ دحيرانتيا ځاي دا دی چي امير پخپله دبرتانوي هند له وايسرانه غوښتنه کړې وه چي هغه عالي جناب دي په خپله خوښه په نقشه کي هغه ځايونه اوسيمي په نښه کړي چي ضرورت ورته لري . پدې اړه امير پخپل ژوند ليک کښي داسي ليکي : ((از فرمان فرما خواهش نمودم نقشه به جهت من بفرستد،وخطوط سرحدي را بطوريکه خودشان ميخواهند معين نما يند روي نقشه مذکور تخمينا مشخص کنند تابدانم کدام نقاط ياغيستان را خيال دارند تحت نفوف ودر حيطه اقتدار خود بياوريد.)) تاج التواريخ ،امير عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 417 مخ ، ٧ که دا تړون دچوکۍ دساتلو، دډار يا ځيني قومونو څخه دخوابدۍ او يا بل کوم دليل پر اساس لاسليک سوی دی دا)) 112 ((کاله کيږي چي ددې سياسي تيروتني او خطا په وينو لړلې دروند پېټی ټول افغانان او دکرښي هاخوا پراته قومونه پر اوړو وړي . دا سل کاله تير سوه خودا دناسور زخم جوړ نه سو.

دکرښي هاخوا پرتو قومونو ته دډيورنډ کرښه هيڅکله دزغم او منلو وړنه وه . مولوي محمد ظاهر شاه وزير پخپل اثر کي ليکي : دډيورنډ دکرښي دنه منلو په خاطر دوزيرستان څخه يوه (570) کسيزه ډله دملا پيوند ،مولاناهمزالله خان او قاضي حاجي محمد په مشرۍ چي څو تنه ښځي هم پکښي شاملي وې دجرګي په ډول حتي دننواتي په توګه کابل ته ولاړه چي هلته دامير سره دډيورنډ دکرښي په اړه خبري وکړي ،او نوموړې لدې لاري نه بيرته راوګرځوي اود پرنګيانو دظلمونواو ناروا حال ورته بيا کړي ، ليکن جرګه په نهيلۍ او ناکامۍ بيرته راوګرځيده او امير ورسره دليدني کتني وخت ونه موند.

کله چي جرګه بيرته تش لاس راوګرځيده نو دوزيرو او مسيدو قومي مشرانو په جرګه کي پرېکړه وکړه چي دکرښي دماتولو او بي ارزښته ګڼلو په مقصد به پښتانه پر پرنګيانو باندي مرګوني ګذارونه کوي ،لومړی حمله يې پر وانه باندي وکړه اوپه دي حمله کي يې 1763تنه انګليسان ووژل . دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه ٨

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالرحمن خان په خپلو خاطراتو کې اعتراف کوي چې پښتانه دډیورنډدکرښې دلاس لیک پر خلاف مقاومت کوي ،هغه لیکي : ((اگر چه لردلنسدون درماه جون 1894م وقتي که ازهندوستان حرکت مینمود ،نطقي نموده از قراریکه شنیده ام اظهار داشت که این قرارداد به جهت این داده شده است که طوایف سرحدي دیگر اسباب زحمت دولت هند برتانوي نشوند،ولیبر خلاف اظهارات او بر طبق اظهارات من جنگ چترالوجنگ باجوروجنگ ملاکندوجنگ وزیري وجنگ افرېدي تماماً بعد ازتاریخ مذکور با همین طوایف سرحدي که در حوزه اقتدار دولت انگلیس آمده بودندحادث گردیده ،چرا که انها دیگر امیدي ندارندکه تحت حکومت حکمران مسلماني در آیند ونمي خواهندمطیع حکمراني انگلیس ها بود باشد.

یو تریخ واقیعت چي لوستونکی یې دافغانستان دسرحدونو دټاکلو ،یا دروسانو او انگلیسانو سره دسیاسي چال چلند په هکله دعبدالرحمن خان خاطرات مطالعه کړي لیدل کیږي چې امیر دقوي او غښتلي عزم خاوند نه و ، هغه افغاني شهامت اوملي غرور دخپل واک او په خپل قلمرو کښي که څه هم کوچنې وي دارامي دساتلو پلوی و،هغه دهغه ځایه بیزاره و چې له مرکزنه لیري پروت و اویاهلته خلکو دمرکزي حکومت په مقابل کښي بغاوت کاوه ،سره له دې چې دامیر په مقابل کښي په ټولو بغاوتو کښي دبهرنیو هیوادو لکه دروسي امپراتوري او انگریزانو لاس و. عبدالرحمن خان پخپلو خاطراتو کښي زمادخبري سپیناوي داسي کوي ،هغه لیکي : ((... درباب ولایت داخان که جز مملکت من گردیده بود قراردادم که تحت محافظت دولت انگلیس باشد ،چراکه ولایت مذکور از کابل بسیار دور واز مملکت من فرد افتاده بودواز این جهت خیلي مشکل بود که ولایت مذکور را به خوبي مستحکم نمایم)). تاج التواریخ ،امیر عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 420 مخ ۹

انگریزانو د ا ولس هیڅ وخت پر ارامه ندي پرې ایښی تل یې په یوه او بله بهانه هلته پوځونه ځاي پر ځاي کړي دپښتنواو بلوڅود قومونو دقوت او غرور دماتولو هڅه یې کړې ده .دهندي برتانیادبهرنیو چارو مرستیال وزیر((دینس بري)) په سیمه کښي د انگلیسي استعمارگرودسیاست څخه د1923 زکال دمارچ په پنځمه نیټه دیوي وینا په ترځ کي دهند پر ثابته او نه بد لېدونکې څارنه باندي ټینگاروکړ او ویې ویل : ((هغه څه چې هند یې لري بایدپخپله دهند په لاس کي وي)) . ده عقیده لرله چې دابه له خطره ډک کاروي که قبایل ((په خپلو ناوړه پخلنځیوکي آزاد پرېښودل سي او موږ ته نایابه ستونزي را پخي کړي)) . شلمي پېړی تر نیمایي دافغانستان دبهرنیو اړیکو تاریخ لوډویک اډامیک لیکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ ، ۱۰

دینس بري غوښتل چي دمسودو قوم په زور تر کنټرول لاندي راولي اودا خبر ه یي په جار کوله . د1922زکال په دسمبراود1923زکال په جنوري کي هندي پوځونو پر مسودو خورا کلکي حملي وکړې، پر سرحد باندي داسي ستر هوایي عملیات هیڅکله هم نه وه سوي . ددغي هوایي حملي په پایله کي 20 نفره په شهادت ورسیدل ، 30 تنه زخمي سول او تر دو زرو زیات حیوانات له منځه ولاړل . داچي دپرنگیانودا وحشانه حمله دقومونودکلک غبرگون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره مخامخ سول او پرنګيان دېته اړسوه چي دا حمله یوه تیروتنه او سهوه وبولي،دقومونو څخه بخښنه وغواړي او دوي ته اړول سوی تاوان ورکړي ،پخپله دانګريزانو دويري او ډار ښه بيلګه ده.

دانګریزانو دا حمله 1923زکال دجنوري په(31 مه) دافغانستان دحکومت لخوا په رسمي بڼه په کلکه وغندل سوه او دا عمل يې د1921زکال دانګليس_ افغان دتړون پر (11مه) ماده او هغه ليک باندي ښکاره تيری وباله کوم چي سرهنري،ددي تړون ديوي برخي په توګه ليکلی و.

دا ډول مخاليفتونو دهند تر آزادی او پاکستان تر زيږېدو پوري په خپل ټول قوت او شدت دوام درلود .کله چي برتانوي هندپر دو برخو پاکستان او هندوستان ویشل کیده انګليسانو په عجيبو او غريبو مهارتو، بهانو وکولاي شول چي په افغانستان کي دهغه وخت دحاکم دولت له بي غوری نه دډیورنډ دکرښي ها خوا پرتو قومونو سرنويشت په نامعلومه حالت کي پاته سو . دډیورنډ دکرښي سهيلي او ختيځ پلو ته دپرتو دپښتنو او بلوڅو مشرانو قومونو د خپل سرنويشت دټاکلو په لار کښي په کلونو کلونو زندانونه او تبعيدونه ګاللي دي او دخپل قوم دآزادی بيرغ يې اوچت ساتلی دی.

کوم وخت چي دهند وايسرا((لاردمونت بتين)) دهند دوېشلو پلان خپور کړدهغو سيمو په اړوند چي دانګليسانوتر مستقيمي ولکي لاندي وې څه نه وو ويل سوی .کله چي دافغانانو لخوا دغه مسله او دسرحد دخلکو غوښتنه پرنګيانو ته وړاندي سوه ،دبرتانيا حکومت داسي وښودل چي ګواکي اوس ناوخته دی ،ځکه دهند دویش مسله د برتانيا له پارلمان څخه تيره سوې ده ،دغه موضوع به ريفر نډم ته وړاندي کړو. د1947زکال داګست په 15ورځ دهند له ويش څخه وروسته ددو هيوادو جوړېدل ، هند او پاکستان اعلان سول او دسرحدي خلکودسرنويشت دټاکلو لپاره دريفرنډم اعلان وسو.

دغه ريفرنډم 1947م کال دجولاي دمياشتي پيل او لس ورځې يې دواوم درلود، دانګريزانو لخوا په ډيره خاينانه توګه پلی سو يعني لومړی خو سرحدي خلکو ته دوه انتخابه وه پاکستان او که هند، له چاسره غواړي يو ځاي سی ؟ بله لار نه وه پرېښودل سوي چي انتخاب يي کړي،پداسي حال کي چي بايدهرومرودافغانستان نوم هم بايد هلته ذکر سوی واي ، ځکه دا سيمي له افغانستان څخه هغه وخت جلاسوي وې چي دغو هيوادو وجود نه درلود،نو دکوم قانون ، انصاف او منطقو له مخي پښتنو او بلوڅو ته وويل سوه چي دهند او پاکستان په منځ کي يو انتخاب کړي ؛ بله دا چي ددغه ريفرنډم په خاينانه مفهوم دسيمي سياسي ګوندونو، دقومونو مشران لا له پخوا پوه شوي وه ځکه يې دريفرنډم سره پرېکړون اعلان کړه . انګريزانو دلته هم دمذهب څخه ناوړه استفاده وکړه اودپاکستان په پلوې درايو ورکولو صنوق وبغل ته يې دمسلمانانو مقدس کتاب قرانکريم کښېښود او همدا شان دولتي ټولودولتي مامورينو او دوسله والو قواو مربوط کسانودانګريزانوپه دستور هغه صندوق ته رايه واچول کوم چي وبغل ته يې دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدس کتاب پروت و ،دریفرنډم پایلي چي هر ډول وي دافغانانو اودکرښي هاخوا ټولو پرتو قومونو دقبول وړ ونه گرځېدې او هغوي ددغو پایلوسره ورسر غوڅ مخالفت اعلان کړ.

دپښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان د1967زکال دسپتامبر په لومړۍ نیټه دپښتونستان دورځي په مناسبت په یوه وینا کي وویل : فیلډ مارشال ایوب خان ادعا لري چي دپاکستان له جوړېدو مخکي په شمالي صوبه سرحد کي ریفرنډوم وشو .زه دا په کلکه ردوم . لومړۍ ،دریفرنډم ناروالوبه دبرتانیا دحکو مت له لوري په هغو مسئلو باندي پیل شو چي زموږ ددلچسپۍ وړ نه دي.

دوهم : هغه دمحدودو رایو پر اساس و،یعني یوازي دصوبه سرحد په اداري ساحو پوري منحصر و،چې په سلو کې نه څلوېښت دهغو سیمو اوسېدونکو په دغه په اصطلاح ریفرندم کې برخه واخیسته دازاد سرحداوبلنچستان په سیمو کې اصلاً په ریفرندم څوک خبر شوې هم نه دې.

دریفرندم پایلې داسي وې:

دصوبه سرحد ټولي رایي 572798

دپاکستان دالحاق په گټه 289244 رایي

دهند دالحاق په گټه 2874 رایي

دټولورایي ورکونکو شمیر 292118

دنه گډون کوونکو شمیر 280680

یعني دصوبه سرحد دخلکو له جملي نه هم په سلو کې یو پنځوس کسانو په ریفرندم کي برخه اخیستي وه .مروټ فضل الرحمن ،په افغانستان کې دکمونیزم ظهور او تکامل 273مخ . ۱۱

دریم : پر رایو ورکولو باندي څارني او لار ښووني هیڅ وجود نه درلود.

څلرم : په راي ورکولو کې زیاته لاس وهنه وشوه.

پنځم : په راي ورکولو کښې زیاتو پښتنو برخه نه وه اخیستې.

افغانستان هم په خپل وار سره دانگریزانو لخوا اعلان سوې ټول پوښتنه یوه غولونکې کړنه وبلل او هغه یي په کلکه وغندل. دریفرنډم په هکله یي دټولو افغانانو نیوکي او غبرگونونه د((لاردمونتېباټن)) تر غوږو ور ورسولې ، مگر پرنگیانو دافغان ولس پر ټولو غوښتنو سترگي پټي کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیسانو په دغه سیمه کي دخپل سیاسي ،نظامي واک او نفوذ دساتلو په منظور همیشه تلاش کاوه چې دافغاني پاچاهانو سره نیک روابط او ښې اړیکي ولري، پدې منظور یې دلاندي دریو میتودنو په پلي کولو سره دافغانستان په اړوند سیاست پر مخ بیوه:

اول : هرکال دمعینو مالي مرستو تر سره کول

.

دوهم : دافغانستان دبهرني سیاست واک پلاس کي درلودل ،یعني که به افغانانو انګریزانو ته ماته هم ورکړه متاسفانه دوي تل توانېدلي دي چې په افغانستان کي داسي څوک د سیاسي واک پرګدۍ کښېنوي کوم چې دهغه دحاکمیت په وخت کي دافغانستان دبهرنیو اړیکو دټینګولو صلاحیت تر ډیره دبرتانویانو پلاس کي و.

دریم : افغانستان ته پر ټولو وارداتو ،په ځانګړي توګه دهغو وسلو پر راوړلوکوم چې دبرتانوي هند له لاري افغانستان ته راوړل کېده ثابت کنترول . دا هغه دري اصله وه کوم چې پرنګیانو دافغانستان سره په اړېکو کښي تل په نظر کي نیول.

دانګلیسانو داسیاست داماناالله خان تر واکدارۍ دوام در لود . خو دغه حالت دامان الله خان لپاره دزغم او منلو وړ نه و ځکه یې پرېکړه وکړه چې هیواد په کامله توګه دانګریزانود سیاسي او نظامي استعمار له منګلوڅخه خلاص کړي.

اوس دغه ټکي ته یوه لنډه کتنه کوو چې دا سند دنړیوالو نورمونو پر اساس څومره داعتبار وړ یو سند دی:

الف : دا سند یوازي او یوازي دیوه شخص لخوا لاسلیک سوی دی ،هغه څوک چې دا سند یې دخپل ولس دارادي خلاف امضاکړی و مړ سو . دنړیوالو قبول سو قوانینو پر اساس ددولت نوی واکدار داحق لري چې زاړه تړونونه بې اعتباره اعلان کړي، داشان مثالونه دبشر په تاریخ کي په لسهاو لیدل کیداي سي . څنګه دا قبوله سي چې دبرتانوي هندسره لاس لیک سوی سند دي هرو مرو تر کومه چې دپاکستاني چارواکو زړه غواړي اعتبار ولري؟

دهغه تر استعمارلاندي هیواد او س اثار هم نشته ،منطقي به وي ؟ هغه دولتي جوړښت چې اوس دمځکې دکرې په حدودکې هیڅ وجود نلري ،لوزنامي دي پر افغان ولس وتپل شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې نااندريزي كرښې دلاسليک له ورځې څخه راپدې خوا دنړۍ دمختلفو پوهانو لخواګڼ شمير څېړني تر سره سويدي ،دداسي څېړونكو غوڅ اكثريت په خپلو تحقيقاتي مقالو او ليكنو كښي ددې توري كرښي دناقانونيت ثبوت واضح څرګندكړ يدی . دداسي څيړنو په ډله کي د هولديچ (1910 -- 1901) او بارتن (1939) څېړني ډيري مهمي او دڅور غور او تحقيق وړ دي چي د ((لويي دوپري))په كتاب ،((افغانستان)) کي يې بشپړه يادونه سوې ده.

((اولف كيرو))چي دهغه كتاب ،((پټهان)) له دوه مخې ،ريا او دروغو نه ډک دی ،ولې په وروستۍ برخه كي يې هڅه كړې چي رښتيا ووايي ،هغه ليكي ((. . . دا رښتياده چي پدې تړون کي كرښي ته دهندوستان پوله نه ده ويل سوې ،مګر دامير دډومينيون كرښه ده چي دهغې شاته به هيڅ لورۍ دلاس وهني حق نه لري)).

فريزرټايټلرپه خپل ((افغانستان)) نومي كتاب كې پدې هكله يادونه كوي چي ((دډيورنډ كرښه له ايتنو ګرافي ،ستراتيژي او جغرافيايي نظره بې منطقه كرښه ده . هغه داباسين داوبه خور اساسي كاسه پرې كوي،يوملت په دوو برخو ويشي او حتي قومونه سره بېلوي)).

دپيښور پوهنتون دمنځنۍ اسيا دڅېړنو مشر ډاكتر عظمت حيات خان د((ډيورنډ لاين))په نامه كتاب كي ليكي چي : ((...دافغانانو ادعاوې پر دې فرضيه ولاړې دي چي پښتانه له دوې سره قومي ،ژبني ، ديني ،دوديزي ،تاريخي اوجغرافيايي ريښې لري .دهغوی بنستيزه ادعا داده چي په افغانستان باندې دډيورنډ تړون په زوره تحميل سوی،او امير عبدالرحمن خان په داسي حال كي له انګريزانو سره پدې اړه خبري كولې چي له كورنيو او بهرنيو فشارونو سره مخامخ و. ځكه نو دا كرښه دهغه تړون پر بنا بې اتباره ده . ډاكتر حيات خان بل ځاي راوړې چي دويانا دكنوانسيون ((دوه پنځوسمه ماده)) تصريح كوي ((يو تړون كه چيري دنړيوال قانون پر خلاف په زور او يا دزور په ګواښ تر لاسه سوی وي ،د اتبار وړ نه دی ، له نړيوال قانون سره سم په عمومي توګه اقتصادي او سياسي فشار د((زور)) دتوكي په مفهوم كي شامل دی نو له دې كبله د افغاني او افغان پلوه سرچينو لخوا دډيورنډ تړون بې اعتبار بلل سويدی.

يو برازيلی سياست پوه پوهاند ايكولي (Accioly) پخپل يو ليكل سوي اثر دبين المللي قانون نومي كتاب كښي راوړي ((نوي ملكونه نوي شخصيتونه لري،پخواني تړونونه له هغو سره ندي لاسليک سوي . يو بل عالم انزيلاتي (Anzilotti)ليكي بين المللي تړونونه مشخص خصو صيتونه دي چي له يوه نه بل ته انتقال كيداي نسي . كه چيري يو ملک دبل ملک لخوا ونيول سي پر لومړي ملک باندې تړونونه تحميل كيداي نسي . پوهاند فرانكويس (Francois) دهالنډ دهاک نړيوال قانون پوه وايي : هغه حقوق او وجايب چي دداسي تړون پر اساس منځته راغلي وي بل ميراثي ملک ته په وراثت نه رسيږي . كاوليري (Cavalieri) پدې عقيده دی چي داصولو له مخي كه پخوانی دولت له منځه ولاړ سي دهغه وجايب او حقوق هم ورسره له منځه ځي .او كله چي يوه برخه له يو ملک نه بيله سي دا برخه بايد په آزاد ډول دخپلو تړونونو په باب خبري وكړي . عبدالرحمن پژواک د((خپل پښتونستان))دكتاب 48 مخ . ١٢

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه خو دسرحدي ايالت والي کمانډر خليل الرحمن پر دغه تاريخي واقعيت باندي په اعتراف سره ژورنالستانواو دپژواک خبري اژانس سره په يوه مرکه کي وويل چي دډيورنډ دکرښي وخت څه موده وړاندي پوره سويدی ،پاکستان بايدله افغانستان سره پدې اړه له سره لوظنامه وکړي . پدې هکله دپژواک خبري اژانس دروان 1384هجري شمسي کال دتلي په څلورمه نيټه دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير نصرالله بابر سره په مرکه کي پوښتنه وکړه . نصرالله بابر په ځواب کي داسي وايي : لومړی بايد درته ووايم چي دډيورنډ دکرښي لوظنامه موږ دخپل حکومت پر مهال په 1967زکال کي له سردارمحمد داودخان سره تازه کړې ده چي دهغه دلاسليک سره موجوده ده ،په دې لوظنامه کښې ويل سوي ووچي((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده))،او پکي وخت نه ووټاکل سوی . دا ښاغلی جنرال په قهرېږي او خپلو خبرو ته ادامه ورکوي وايي : ((زموږ نااهله مشران په داسي بيانونو سره ددواړو هيوادونو او ولسو نو تر منځ تاو تريخوالی ډيره وي)) . دخندا وړ خو داده چي بابر دغه اوسني حالت ،دافغانستان او پاکستان روابطوته ولي دځان په ګټه ددوستانه اړيکو نوم ورکوي ،متل دی وايي ((شل يې مړه کړه دی يې لا بدي نه بولې)) ،دا اته پنځوس کاله دوي دخپلي دښمنی او تاريخي عقدو دسرته رسولو په خاطر افغان ولس ته دسر په کاسه کي اوبه ورکړي او دکرښي هاخوا قومو سره يې چي څومره اړين بللې ناروا او تادا کړې ده. ولي متاسفانه په زياته سپين سترګی جنرال بابر داټول دوستانه لوري يني بولي دغو مناسباتواو اړيکو ته چې هره ورځ سړي وژونکی او ډاراچوونکې راليږي اويا له هغوي نه په يوه او بل نامه ملاتړ کوي دوستي وايي.

زما لپاره دا جواب که څه هم يو وزير ويلی دزيات اهميت وړ دی . لومړی ښاغلی بابر دپاکستان ديوه جګپوړي پخوا ني چارواکي په توګه چي په افغانستان کي دخپل بل سيال حميدګل پشان دشرارت او فساد اچولو او زموږ په هيواد کي دکورنی جګړي داور دلمبو دپيل او تازه ساتلو يو له اصلي عامیلينو اوعلاقمندانوڅخه دی دا اعتراف کوي چي دا کرښه ده ، نه دسرحدونو تعين . او دوهم داچي داجناب قانع دی چي ددغي لعنتي کرښي پر سر دلاسليک سوي سند داعتبار موده رښتياهم دولس کاله پخوا تير ه سوې ده . اودبله پلوه دټولو افغانانو پام دغه ټکې ته را اړه وم چي داښاغلی وايي موږ دډيورنډدکرښي دسرنويشت په هکله له محمد داودخان سره خبري کړي ،يوسند دهغه په لاسليک تروت دی چي دډيورنډ دکرښي دبرخه ليک په هکله ليکلې چي ((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده)) دلته يوه ټکي ته غواړم ددرنو هيواد والو پاملرنه راوګرځوم چي دډيورندکرښي لوظنامي ته دا دسلو کالو داعتبار موده چاورکړه ؟ او دکوم نړيوال حقوقي منل سوو قوانينو پر بنياد دا خبر ه کيږي ؟ پدغه سند کي داعتبار نيټه نه ده ټاکل سوې ، دا يوه خيالي افسانه ده . متاسفانه له هغه وخت نه راپدې خوازموږ دهيواد ټولو واکدارانو له يوه مخي (ټولو) کله نا کله دپښتونستان دسياسي مسلي دحل خبره کړې ده ولي کله چي دبهرنيو زبرځواکونولخوا چي ددغي مسلي په دغه شان پاته کيدوکښې يې ګټي نغښتي وې غاښ چيچنه احساس کړې ده ډير زرپه خاص سياسي مهارت تر دغه مسلي تير سوي دي ،ځکه په مرموز تبليغ دخلکو تر غوږ داورسېدلې وه چي دا سند ګوياسل کال داعتبار معياد لري ؛په رښتياسره هيڅ يوه پاچا او جمهور رئيس ددغي مسلي داساسي حل په منظور دنړيوالو پاملرنه نه ده راجلب کړې او نه يې ددغي مسلي دنړيوال کيدو لپاره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هانداو تلاښ کړی دی . المانيان چې دخپل هيواد او المانيانو دويش سره مخالف وه دواړو خواوو ولسونومبارزه کړي او دفدرالي المان حکومت چې دالمان پر زياته خاوره يې حاکميت درلود خپله ملي او دولتي دنده بلل په هر شکل چې کيږي بايد دواړه المانه سره يو ځاي شي چې داسي هم وشوه ،دويتنام ،يمن بيلګې بايد دټولو په ياد وي .
ب : د مرحوم داودخان سره دا سند چې ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي))،زموږ دهيواد په مطبوعاتو کي هيڅ کله نه ده راڅرګنده سوې ، زه پدې باور يم چې دابه هم يوه معامله او په مرحوم داودخان تور لګول وي، په هر حال که رښتيا مرحوم داودخان داسي يوه ليکنه چې هغه دمعاهدي بنه نلري ليکلې وي اودجنرال بابر په وينا يو ليک دي نو دا ليک ته معاهده نسو ويلاي اونه هم دا کوم سند کيداي سي ځکه داودخان دي اوس خداي وبخښي هغه مړ سو دمړو خبري دمړو سره ولاړې . اوکه پاکستان داسند په هغه ډول چې موجود دی ټکي په ټکې په مطبوعاتو کي خپورکړې په هغه صورت کښي به دسند پر مخ خبري معلومداره او حرګندي پيل شي . او بل بابر خپله وايي چې مرحوم داود خان وليکل چې ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي)) دا پدې معنا نده چې بيا سل کاله ددې تاريخې لانجي په هکله څوک څه نسي ويلاي.

دبابر خبري هغه تاريخي او ژوندی سند دی چي اوس بايد ددغه لعنتي کرښي سرنويشت دتل لپاره دنړيوالو په مرسته او دهغوي د سياسي مداخلو، دملګرو ملتودسازمان او امنيت شورا دلاري لکه څنګه چي نوري نړيوالي دا شان خپل منځي لانجي حل کړ يدي دحل لاره ولټول سي . دامسله اوس دافغانستان او نړی پدغو شرايطو کښي دزور او جګړې له لاري نشي حل کيداي ،دحل يوازنې لار يې دنړيوالو سازمانو په مرسته دسياسي حل لاري چاري لټول دي . د طالبانو د واکمنی پر مهال هم د پاکستان د کورنيو چارو وزير معين الدين حيدر افغانستان ته له دوو اجنډاوو سره لاړ چې يوه يې د افغانستان او پاکستان ترمنځ يو بل ته د مطلوبه جنايتکارانو د سپارلو ترون او بله اجنډا د ډيورنډ کرښې په اړه د ترون لاسليکول و خو طالبانو لومړی خبره ورسره ومنله او ډيورنډ لاين په اړه يې له ترون کولو انکار وکړ . BBC 2006.04.06 ، ۱۳

که تاريخي حقيقتونو ته وکتل شي نو ډيورنډ کرښه د دواړو هېوادو ترمنځ اساسي لانجه ده چې ورڅخه د پاکستان او افغانستان اوسني حکومتونه هم سترګې نه پټوي خو د دغې لانجې چينل يې د نورو موضوعاتو په لور بدل کړی دی . پاکستان هر وخت له کوچنې امکان څخه هم استفاده کړې چې تر امير عبدالرحمن خان وروسته دپاکستان له حکومت سره دډيورنډ دکرښې په هکله کوم ترون امضأ کړي ،له نيکه مرغه دوي ونشوه کولاي داسي سند تر لاسه کړي . د ځينو رپوټونو ترمخه پاکستان ان د ډاکټر نجيب الله سره د ډيورنډ کرښې په اړه د معاملې هڅه وکړه خو بريالی نه شو. BBC 2006.04.06 ،۱۴ غواړم لومړی دافغانستان ولسمشر ، دولتي چارواکواو په ځانګړې توګه دبهرنيو چارو له وزيرنه دافغانانو دا پوښتنه يو ځل بيا تکرار کړم ،چې که چيرې مرحوم داودخان داسي يو ليک پاکستاني چارواکو ته ليږلی وي ددغه ليک دڅرنګوالي په هکله بايد دبهرنيو چارو دوزارت لخوا ژر تر ژره د افغانانواو نړيوالودخبر تيا او پوهاوي لپاره مفصل معلومات خپور سي . دوهم : دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرحدي صوبي دچارواکي دخبرو په هکله چي هوايي او ساده نه وي ، ولي تر اوسه دولتي چارواکي چوپه خوله پاته دي ؟؟؟ دولت اخلاقي او رسمي مکلفيت درلود دداسي ملي او دو هيوادو تر منځ لانجمني مسلي په هکله چي تر يوي پيړۍ زيات وخت يې افغان وسل او تر کرښي هاخوا پښتانه او بلوڅ قومونه ربړولي دې بايد رسمي غبرگون يې ډير ژر اعلان کړی واي . هر ډول چوپه خوله پاته کيدل دمسلي دحل سره نه داچي مرسته نسي کولاي ،بلکه دامسله نوره هم لانجمنه او دکړ کيچ ولور ته کشوي . د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړيکو يا جگړې لوی لامل د ډيورنډ کرښه ده چې د افغانستان اوسنی حکومت يې په اړه په ډانگ پيلې خبره نه کوي او پاکستان بيا د داسې هڅې کوي چې دغه کشاله په رسمي توگه راپورته نه شي دواړه هېوادونه په دې اړه خپلې اندېښنې په زړه کې ساتي خو د يوبل د تنگولو لپاره نور موضوعات لکه پر پوله باندې د مشکوکو جنگياليو اوړېدل راوړېدل راپورته کوي او دا هغه څه دي چې د دواړو هېوادو ترمنځ يې په اړيکو کې لويه ستونځه رامنځ ته کړې ده.

ت : امير عبدالرحمن خان په خپله هم دخپلي تير وتني په پوهېدو سره په وار وار پدي خبره ټينگار کړی دی چي دا ليکه نړيواله پوله نه ده،بلکه ددواړودولتونو (افغانستان اوبرتانوي هند)داغېزې دسيمي دټاکلو لپاره کښل سوې ده.

ډاکتر حسن کاکړ زموږ پياوړي تاريخ پوه په مستندو شواهدو سره دا حقيقت څرگند کړی دی چي حتي پخپله ډيورنډهم له هندوستان سره دافغاني سيمو دتړلوخيال نه لاره بلکي غوښتل يې چي هغه يې داغېزې سيمه وي.

برتانوي معاصر تاريخ پوه((پرسي سيکس))دخپل کتاب په 219 مخ کي چي په 1926 زکال کي يې ليکلی دی وايي : انگريزي ديپلومات ډيورنډ داسي وړانديز نه وکړی چي گوندي دهندوستان اداري پوله وړاندي وغځوي ،بلکي داکار يي تنها دسياسي کنترول موندلولپاره کړی و.

ث : دډيورنډ کرښه دپولي تړون نه و او نه هم دی ،په ټولو اسنادو کي دکرښي په نامه نومول سوې ده.

ج : دبرتانوي هند په ړنگېدو سره نوربه دنيا کي دبرتانوي هند په نامه کومه دحقوقي صلاحيت لرونکې اداره اويا هيوادپاته نشو،او نه هم دهنداو پاکستان دويش او جوړېدو په سند کښي دبرتانويانو لخوا ليکل سوي دي چي له افغانستان څخه دډيورنډ دمنحوسي کرښي په وسيله جلا سوې سيمي به له انگليسي پلار او هندي مور نه زېږېدلي پاکستان پوري اړه و لري؛او دبرتانوي هند دټول نړېوالوتړونونووارث پاکستان دی . دغه تړون دهيڅ نړېوال قانون له مخي پاکستان ته په ميراث نسي رسيداي ؛که پاکستاني مارشالان،ميجران، جنرالان او ديو شمير افغان دښمنه گوندونو رهبران زيات نه خفه کيږي ،دا تر لمر روښانه او څرگند حقيقت دي ومنې چي دا بي پلاره او بي موره وطن يعني پاکستان دا دنړۍ دزبر ځواکو نوکر هيوادپرنگي استعمارگر او زبېښاکگرقدرت دافغاني او هندي ولس سره دخپلي دښمنۍ دتر سره کولواو دخپلو هغو نوکرانو لپاره چي په سووکلونو ددوي پلار او نيکه دانگريزانو په چوپړ کي وه دخوشحالۍ، په هند، افغانستان او سيمه کښي دنوروملکونو پر خلاف دخپلو شومو او ځېښېنوکو موخودسرته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسولو په منظوردهندوستان او افغانستان له پاکي خاوري څخه دټوټو په غچي کولو جوړکړ . په همدې اساس دا خبر رښتیاده چي پاکستان یو بې ریښې او بې تاریخه هیواد دی.

ح : داسي اسناد اوبیلګې نسته چي برتانوي منابعودي دډیورنډ کرښه دنړیواله معاهدي په توګه منلې وي

خ : تر امیر عبدالرحمن خان راوروسته دافغانستان په تاریخ کښي تر اوسه پوري هیڅ حکومت دډیورند کرښه په رسمیت نه ده پیژندلې ،داچې ددغي تاریخي لانجي او لاینحله مسألې دحل لاري یي ولې ندي لټولي ،فکر کوم دوي هم دعبدالرحمن خان په څیر ولي په اوسنیو شرایطو کښي دخپل قدرت دټینګولواوکله ناکله دنړیوالو دپام اړوني لپاره یوې خوا او بلي خوا کوم څه ویلې دي .مګر دحل اساسي لاره یي ندە لټولي.

دپخوانیو حکومتونو داډول بي مسؤلیته کړنو څخه همد اوس دډیورند دکرښي دعادلانه حل دښمنان ددروغجنو دلایلو او تهمتو په وژاندي کولو سره غواړې دپاکستان په ګټه خپل تاریخي رسالت تر سره کړي ،که نور هیح نه وې دغه دله ښاغلې لیکوال نه غواړې پاکستان ته دتلو لار دځان پر مخ بنده کړې ،داسي وطنپرستانو تل هیواد نی‌ٔ او ولسي ګټې په دروغجنو شواهدو او دلایلو تر ځاني ګټو قربان کړیدي ،داډول لیکوال اوس ورځ په ورځ په بهر کې زیاتیږي . فکر کوم یو ځل بیا په هیواد کې دپاکستان دغښتلې نفوذ ته سترګي په لار دي ،له وحمه هم داشان دپاکستان په ګټه لیکني کوي . ځیني خولا په افغانستان کې د اوسنیو نا ارامیو،ترواو ځانوژنو بي امنیتیو عمده لامل پاکستان ګڼل ګناه بولي.

ځ : کله چي په 1947زکال دنړیوالي دوهمي جګړې په پایلو کي انګریزان مجبور سول چي دهند په لویه قاره کي نور خپل سیاسي او نظامي شتون ته دپاي ټکی کښیږدي ، دوه هیوادونه (هندوستان او پاکستان) چي اساس یي دمذهب اختلاف جوړاوه دنړی په نقشه کي نوي منځته راغلل.

اما دافغانستان څخه په زور دجلا سوو قومونوبرخلیک همدا شان نامعلومه پاته شو . داکار دافغان ولس لپاره دمنلو وړ نه و،په همدې اساس د1949دجولاي دمیاشتي په 26نیټي جوړي سو لویي جرګې کښي چي په کابل کي جوړه سوه د برتانیا سره یې ټولي سرحدي موافقي بي اعتباره وبللې ،او پریکړه یي وکړه چي هندوستان ته دخپلواکی له سپارلوسره سم دبرتانیا او افغانستان تر منځ د1921 زکال تړون منسوخ دی . حکومت ته لارښوونه وسوه چي په نړیواله کچه ددې موضوع دڅېړني او سپیناوي په لټه کي سي چي ایا په قانوني بنیادونو دهندوستان دویش په پایله کي پاکستان دبرتانیې حقوقي وارث ګڼل کیداي سي او که نه ؟ . له بدمرغه حکومت لکه دتل پشان ددغي لویي جرګي دپریکړو په عملي کولو کي لټي وکړه،دبهرنیو زبرځواکو پر هدایاتو یي غوږ کښېښود او دپښتنواو بلوڅو دبرخه لیک ټاکلومسله یې پرخپل ځاي پرېښودل ،یوازي دپښتونستان دورځې په جشن نیولو او په راډیو کښي دپښتونستان په نامه دځانګړې پروګرام په خپرولو یي دکرښي دواړوخواوپښتانه غولولې دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټولو اسنادو له مطالعي څخه څرګندېږي چي انګريزانو نشو کولاي او يايي نه غوښتل افغانستان ته دډيورنډدکرښي په هکله دقناعت وړ ځواب ورکړي نو به يي په يوه او بله بهانه موضوع ځندول.

ددې ټکي په ډاګيز کيدوسره چي دډيورنډ دکرښي دمسلي دحل لپاره دافغانستان دولتي چارواکو زښت زيات تاريخي امکانات لکه دکرښي هاخوا پرتو قومونو په لسها و ځله ښورښونه ،دتزاري روسي ،او بيا راوروسته دشوروي ر وسي او انګلستان تر منځ داختلافاتو مهال،لومړی او دوهمه نړيوالي جګړې ،دهند دلويي وچي ويش ،دبنګله ديش دآزادی وخت او داسي نور فرصتونه دخپل واک او اقتدار دساتلو لپاره دلاسه ورکړي دي، غواړم څرګنده کړم چې نه دپاکستان حکومت او نه هم دافغانستان دولتي چارواکودډيورنډ دکرښي دمسلې نوم پر خوله اخيستی دی ،دواړوهيوادو دپاکستان دجوړيدو څخه بيا تر نن ورځي په خپل منځ کښي رښتياني دوستانه مناسبات ندي لرلي ،تل اختلافات ،يودبل پر خلاف تبليغات آن دعمومي سپر بری تر سرحده ولې يوي خوا هم دډيورنډدکرښي په هکله چې دپاکستان او افغانستان دمناسباتو دبنسټ ډېره ده په ډانګ پېيلي خبره نده کړې.

دافغانستان او پاکستان تر منځ دځرګند اختلاف پيل د1947زکال دسپتامبر مياشت ده بللاي شو ، يعني پسله هغه چې انګريزانو ديوي ناروا صحنه سازيی يعني ريفرنډم جوړولو نندارہ پاي ته ورسول ؛ اوپه مقابل کښي دډيورنډدکرښي جنوبياو شڨقي لور ته دپرتو قومونودسرنويشت پر سر دملګرو ملتوپه سازمان کي دپاکستان دګډون سره دمخالفت اعلان و کړ ،او دکرښيي دها خواپرتو خلکو دسرنويشت مسله يې په دغه ونډه کې مطرح کړه . په تاسف دملګرو ملتو دسازمان دګې غونډې دافغانستان و وړانديز او طرحي ته دزيات ارزښت په سترګه ونه کتل او مسله همداشي لا ينحله پاته شوه.

د1949زکال دجولاي دمياشتي په26مه دافغانستان دملي شورا ديوې تاريخي غونډې په ترځ کي هغه ټولي معاهدي دډيورنډ دکرښي په ګډون دبرتانوي استعمار په وخت کي چي په زورمنل سوي وې لغوه اعلان سوې . ددغي پريکړې په ملاتړ داپريدو خلکو په يوې لويه تاريخي غونډه کي چې دسرحد دقامونو او قبايلوډير مشرانو پکښي ګډون درلود،دهند دوېشلو دا پلان چي دسرحد خلکو ته هيڅ حق نه و پکښي ورکړه سوی په کلکه وغانده او غونډې دټولو نه غوښتنه وکړه چي دپښتونستان په جوړېدو کي سره يو او متحد سې.

دپښتنو ستر مشر پاچا خان چي دبرتانيې داستعمار پر خلاف يي اوږدې مبارزي کړي وي دسرحدي پښتنو دجنبش په سر کي ولاړو او دپاکستان له واکدارانو څخه يې ددخپل قام دحق مطالبه کول.

پاکستان له افغانستان سره خپلي اړيکي خرابي او پر افغانستان يې د بهرني تجارت دترانزيتي مالونو دراوړلو بنديز ولګاوه او دپاکستان له لار افغاني سوداګروپر مخ بلکل بنده سوه.

پدغه وخت کي دافغانستان او شوروي اتحاد تر منځ هم روابط چندان تاوده نه وه ،شوروي نه غوښتل چې افغانستان دي له غربي نړی او امريکا سره ښه روابط ولري . شوري په 1952زکال په افغانستان کښي دملګرو ملتو دهغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارپوهانو پر فعالیت اعتراض وکړ کوم چي په شمال کښې يې دتیلو دپلټني کاردملګرو ملتو دتخنیکي مرستو نه په استفادې سره پر مخ بیوه . هغه وخت شوري حکومت په خپلو تبلیغاتو کي په افغانستان کي داقلیتونو دحقوقو موضوع راپورته کړه ،چي افغانستان دخپلو اقلیتونو پر خلاف عمل کوي .د1950زکال دشوروي په دایرت المعارف کي لیکي : دافغانستان دولت یو بورژوا او ملت غوښتونکی دولت دی،پداسي حال کي چي دغیر افغان قومونو لپاره چي په هغه هیواد کي اوسېږي دآزادی او خودمختاری حق نه ورکوي دهند افغانانو دنهضت پلوي کوي او غواړي چي دپاکستان یوه برخه بیله او پښتونستان جوړ کاندي .)) له غیر افغان څخه ددوي هدف بیله پښتنو دانور وړه کې توکمونه دي ،شورویانو هم پر دغه روڼ حقیقت ستر ګي پټولي چي داسیمه له افغانستان څخه جلاسوې او په برتانیو هند پوري تړل سوې وه ، له بلي خوا شورویانو داقلیتونو دحقوقو څخه ددفاع تر نامه لاندي دانه شوه زغملاي چي په بغل کي یي دافغانانو قوي اوپر مختللي دولت موجود وي،ځکه يې په افغانستان کي داشان تربګنیو او دافغانانو تر منځ اختلاف ته دړنګېدو تر ورځي لمن وهله او اوروسي وارثان يې اوس په هیواد کي دخپلو لاس پوڅو په وسیله کله دفدرالیزم او کله دافغانستاني په نومونو زموږ ورونه قومونه سره ویشي ، شورویانو هیره کړې وه په هغه نظام چي دعدالت ، مساوات ،او مترقي پر مخ تللي ټولني دجوړېدو شعارونه ورکول کېده په خپله امپراتورۍ کښي يې دازبکو ،تاجکو،ترکمنو ،قزاقانو،چیچین ،اینګوښو ،تاتارو او نورو لږکیو قومونو سره کوم سیاست چلاوه دنړۍ په دغه سیمه کي تر دوي شاته پاته سیمي او قومونه اوس اصلا وجود نلري.

دا دافغانانو سرنویشت او تور بخت دی،په هغه وخت کي دامریکا سره هم اړیکې دومره تودې نه وې،امریکا دپاکستان جوړښت ته ترهر څه زیاته خوش بینه وه . په 1949زکال کي دپاکستان حکومت امریکا ته وړاندیز وکړ چي دکمونیزم دسیاسي اغېزو دمخنیوی په منظور امریکاکولاي سي دپاکستان په خاوره کښې پوځي اډه جوړه کړي . همدا لامل وچې په 1950زکال امریکا پاکستان ته اتومي ریاکتور ورکړ ه پداسي حال کې چي هغه وخت دسیمي ډېرو هیوادوهغه نه درلوده،او همدا شان يي په 1953زکال دپاکستان سره دپوځي مرستو اعلان وکړ. په واقعیت کښې له همدغه تاریخ نه پاکستان دامریکا په نظامي لومو کي داسي بند او را ښکیل سو چې تر اوسه يې په پاکستان کښې د امریکاسیاسي اونظامي بر لا سي خوندي ساتلې ده . همدا اوس هم دامریکا دملي شورا ځیني جګپوړي چارواکي په ډاګه وايي چي پاکستان په سیمه کي ددوي دهر اړخیزي اغېزې یوه مطمینه ، باثباته پایګاه او تکیه ګاه ده.

دبیلګي په توګه کله چي په 1954زکال داکتوبر په میاشت کي مرحوم داودخان دصدارت پر مهال هغه خپل ورور سردار محمد نعیم خان امریکا ته دپوځي مرستو دتر لاسه کولو په منظور ولېږه دهمدغه کال په دسمبر کي دامریکا دبهرنیو چارو وزیر ((دولیس)) دافغانستان دغوښتني په مقابل کي ولیکل : ورورسته له زیاتو څېړنو داسي وپتېیل سوه چي پوځي مرستي به په افغانستان کي پرابلمونه را پیداکړي .افغانستان باید دوسلو دغوښتلو پر ځاي له پاکستان سره دپښتونستان دمسلې پر سر خپله ستونزه حل کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي دا په ډاګه ويل چي افغانستان دوي ته کوم ستراتيژيک اهميت نلري اوکه بين المللي شرايط او اوضاع دا ايجاب کړي نو افغانستان به شوري تر خپل کنترول لاندي راولي .دامريکا سياست والو لا ډير پخوا زموږ دهيواد برخه ليک په شورويانو پوري تړلې و، او دستراتيژيکوګټود سيمو په ويش کښي يي افغانستان شوريانو ته سپارلې و. ځکه امريکايانو دافغانستان سره له ډير پخوا دخپلو ګټو دساتلو په منظور دوه مخې سياست پر مخ بېوه او تلاښ يې کاوه چي خپلي پښې په سيمه کې دخپلو ستراتيژيکي ګټو دساتلو په منظورپه پاکستان کښي ټينګې کړي . کله چي په 1954زکال دامريکا جمهور رئيس مرستيال ((نکسن))افغانستان ته سفر وکړ او دافغانانو لخو ا ډير استقبال سو،افغاني چارواکو دهغه سره دافغانانو ستونزي شريکې کړې ،که څه هم دوعده يې وکړه چي دافغانستان په اړوند به پخپل ديدکي نوې کتنه کوي ، مګر کله چي امريکا ته ورسيد نه يوازي دا چي دافغانانو ستونزي يي يادي نکړې بلکي افغانستان يې دامريکا دمرستو جوګه هم ونه باله . ۱۵

که ددغو اسنادو يادولو ته نوره هم ايشاره وکړو دليکني تر توان وزي .په لنډه توګه بايد عرض کړم چي په سلهاو داسي تاريخي اسناد او شواهد سته چي زموږ هيواد دتودو او سړو جګړو په وداران کي دنړيوالو زبرځواکونو دسياسي ،نظامي او اقتصادي ګټو قرباني سوی دی . هيڅ يو هيواد هم که هر څومره يې دبشر دوستي ،عدالت ،انصاف او دانسان مقام ته ددرناي ناري سورې وهلي افغان ولس يي لکه دنړۍ نور کمزوري ولسونه تر خپلو ګټوقربان کړي دي .يوډير ساده ولي پر ځاي متل دی وايي : ((وروره خپل جواري ساته دشکانه په قسمو باور مه کوه)) ،وړانديز مي دادی چي افغانان بايد خپلي ملي ګټي پخپله درک او له هغو نه پخپله دفاع وکړي ،دملي ګټود لومړيتوب حق منل زموږ دهيواد دښيرازۍ يوله بنسټيزو لاملو څخه ګڼلاي شو.

امريکا ډير تلاښووکړه چي افغانستان په منطقه کي دنظامي پکټونو غړی کړي ،مګر افغان ولس تل په بيطرفۍ کي ژوند کړی او دنړۍ دهيوادوسره يې دهمدغه اصل په پيروی اړيکي ساتلي دي . دا هم يو دلامل و چي امريکاتل زياته تکيه پر پاکستان کړې او افغانستان يې تر پاکستان قربان کړ يدی.

مګر تاريخي واقعيت خو بيا دادی چي دامريکا او پاکستان ددومره دوستانه اړيکو څخه پاکستان زياته ګټه پورته کړې ده ،د انکار نه کونکو شواهداو بيلګوڅخه دا جوته څرګنديږي هر هغه څه چي پاکستان دځان په ګټه بولي په هغه کي دامريکا سره قانع دی ، ولي هغه څه چي پاکستاني جنرالانوته زيان رسوي دوي په يوه او بله پلمه دهغو دمنلو نه سر غړولی دی . دا دامريکا دسخاوتمندانه مالي ،تخنيکي او مادي مرستواو په افغانستان کي دجهاد په نامه دبل شوي اوربرکت ؤ چي اوس پاکستان دنړي داټومي هيوادو په قطار کي ولاړ دی ، ځکه امريکا او دنړۍ يو شمير هيوادو دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر دافغان مجاهدينو په نامه په ميلياردونو ډالر او ډول ډول وسلي پاکستان ته راليږ لي . پاکستان افغانستان ته حکومتونه جوړول ،او دا دهمدغو مرستو برکت و چي پاکستان او افغانستان دالقاعده دنړيوال ترريستي سازمان په مرکز بدل سو، دا دی اوس دومره پيسې دالقاعده دسازمان او هغوي درهبرانو دله منځه وړلو په خاطر مصرفيږي چي ډير ژر به يې شمير ناشونی وي . دهمدغو مرستو برکت و

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پاکستان دهغو په میلیاردو ډالرودقرضو څخه ځان خلاص کړکوم چې له بهر نه یې تر لاسه کړې وه . دهمدغو مرستو پایله وه چي دا اته پنځوس کاله پاکستاني جرنیلانو دافغانستان په کورنیو چاروکي دبربنډې او پټو لاس وهنو او مداخلونه لاس نه دی اخیستی ، زه به یې دلته بیلګي ددي لپاره راوړم تر څو ښکاره کړم چي پاکستان دامریکا او انګلیستان په مرستو دډیورنډ دکرښي پر سر له افغان ولس سره په کومه کچه دښمني پر مخ بیولې ده.

پدغه اته پنځوسو کالو کې دافغانستان او پاکستان روابطو ډیري لوړي ژوري لیدلي ،څو ځله دسفارتخانو او دپلوماتیکي مؤسسو دتړلو تر کچې پوري داړیکو خراب تیارسېدلې ده. که ددغو ټولو اسنادو او شواهدو لوستونکی عادلانه او بې پري قضاوت وکړي پدي به اعتراف وکړي چي افغانستان هیڅ کله ندي غوښتی په پاکستان کي ددولتي رژیمونو دړنګولو تکل وکړي او یا دهغه هیواد په کورنیو چاروکي مداخله وکړي .که همدا لهظه یو لوستونکې ددغو جملو په ویلو سره سوال وکړي چي دا دپښتونستان دمسلې دحل غوښتنه مداخله نه ده ؟؛ غواړم دغه پوښتونکي ته ځواب ووایم نه ! دا مداخله نه ده دا دافغانستان ددولتونو ملي او انړیواله دنده وه او ده چي دډیورنډ دتش په نامه کرښي دهاخوا پرتو پښتنواو بلوڅو قومونودسرنویشت دټاکلو مسله چي دډیورنډ دلعنتي کرښي پر اساس له خپلي مورنۍ خاوري نه جلا سویدي تل دپاکستان سره په اړیکو کي مطرح وې ، نړېوال باید دغه ټکی ډیر جدي په پام کې ولري اودا هیره نکړي چي تر اوسه دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت د ټاکلو مسله لاجمنه اولا ينحله پاته ده،چي ددواړو هیوادو تر منځ یې مناسبات ترتیاره سیوري لاندي راوستي دې . تر لمر روښانه واقعیت دادی چي پاکستان هیڅ وخت په افغانستان کي دولس دخوښي حکومت نه دی زغملی ،دا اته پنځوس کاله یې دامریکا او خپلو نورو پلویانو په مرسته زیار ایستی چي په افغانستان کي داسي یو ځواک قدرت تر لاسه کړي کوم چي بیله کوم دلیل او برهان څخه دپاکستان هرامر ورته د قبول وړ وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځلیکونه

١ /تاریخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه.

٢ /غوث خیبري پښتانه دکلتوري ښکیلاک په زنځیرونو کې154مخ

٣ /عبدالرحمن تاج التواریخ لومړی او دوهم ټوک -157 158 مخونه

۴ /همدا اثر 159مخ

۵ /غبار افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ

٦ /عبدالرحمن همدا اثر 422-421 مخ

٧ /دعبدالرحمن تاج التواریخ لومړی دوهم ټوک دوهم ټوک 417 مخ

٨ /دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزیر 22-21-20مخونه

/9دعبدالرحمن همدااثر 420

١٠ /د شلمې پېړۍ تر نیمایي دافغانستان دبهرنیو اړیکو تاریخ لوډویک اډامیک لیکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ

١١ /مروت،فضل الرحیم ،په افغانستان کې دکمونیزم ظهور اوتکامل 273مخ

١٢ /عبدالرحمن پژواک خپل پښتونستان 48 مخ

/ 2006.04.06 BBC١٣

١۴ /همدااثر

١۵ /پولاد افغانستان او امریکا 148مخ

١٦ /همدا ډول دیوري کوزنتس له کتاب ،جنګ وجاسوسي درکابل ، دري ژباړه ، 2003 م کال څخه هم استفاده شوېده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

دپاکستان اوافغانستان تر منځ دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف پایلې.

تاریخ شاهد دی دی هر وخت چې زموږ په هیواد کې هر مثبت اوښتون راغلی او یا په نړیواله کچه دافغانستان نړیوال علایق غښتلي سوي پاکستان ته دزغم او منلو وړنه دي ګرځېدلي . او سمدستي یې په مداخلو او لاس وهنو پیل کړی دی . غواړم دپاکستان ځرګنده لاس وهنو ته دمرحوم داودخان تر کودتا وروسته لنده کتنه وکړم.

کله چې په افغانستان کې د1973زکال دجولاي په 17 ورځ دځیني پوځي افسرانو په غوښنه ونډه سردار محمد دودخان په داسي وخت کې چې محمد ظاهر شاه په ایتالیا کې و دولتي واک تر لاسه کړ،هغه دګوند دمرکزي کمیټې دپرېکړې په اساس په افغانستان کې جمهوري نظام اعلان او خپله یې دجمهور ریس دنده پر غاړه واخیستل . خلکو ته دخطاب په وینا کښي یې چې درادیو افغانستان له لاري خپره سوه د خپل دولت دراتلونکي کړنلاریزو کرښو اساسي ټکي افغان ولس ته اعلان کړې ، هغه پخپله دغه بیانیه کې دپاکستان سره دروابطو په هکله داسي وویل : ((له پاکستان سره دارېکو په ارتباط باید ووایو چې دا یوازنۍ هیواد دی چې دپښتونستان دمسئلي پر سر ورسره اختلاف لرواو تر اوسه یې په حل نه یو بریالي سوې .زموږ دایمي کو ښښ به دپښتونستان دقضیې دحل لپاره دوام وکاندي)). سره له دي چې داودخان دخپل انقلاب ملګري یوازي وطنپال وبلل ، دکېن لاسو موجودیت امریکا او غربي اروپاته داندېښني وړ و،بینالمللي عکس العملونه هم متفاوت و. پاکستان دهغه دښمنۍ او اختلاف پر اساس چې له مرحوم داودخان سره یې دهغه دصدارت له وخته لاره دامریکا او غربي نړۍ په اشاره سمدستي په دي بهانه چې ګویا دهغه سره کمونستان ملګري دي او دهغه حکومت یو شوروي پلوه رژیم دی پټو او بربنډو لاس وهنواو مداخلو ته ملا وتړ ل ؛ غربي نړۍ او امریکاوه نه غوښتل چې په سیمه کې دي دشوروي سیاسي اغېزې وده وکړي.

سره لدې چې دنړیوالو اړیکو په نورمونواو اصولوکوم چې داودخان ته یې دیو ولسمشر په صفت دا حق ورکاوه چې دکوم هیواد سره څه ډول اړیکي وساتي تر هر چا ښه پوهېدل . له بده مرغه دملګروملتودسازمان هغه پرېکړې چې یو هیواد په بل هیواد کې دهیڅ ډول مداخلي او لاس وهني حق نلري دکاغذ پر مخ لیکل سوي بیله دېنه چې عملي بڼه غوره کړي دهغه سازمان دفترونوپه الماریو کې پرتې دي . تر کومه ځایه چې دپرېکړو پلي کول لازمي بڼه نلري ، سوپر پاور هیوادونه دخپلو سیاسي ،اقتصادي اوپوځي موخو دسرته رسولو لپاره دکمزورو هیوادو په وړاندي هر کاره چې ګټي یې وغواړي سرته رسولاي سي . افغانستان دیوکمزوري هیواد په توګه دپاکستان دهغو بر بنډو مداخلو او لاس وهنو ښکارسو چې پایلي یې تراو سه لا ندې ځرګندي.

دذوالفقار علي بوټو په وخت کې دافغانستان او پاکستان اړیکو بل رنګ واخیست . دپاکستان چارواکو وخت غنیمت وباله او دداودخان پر خلاف یې تبلیغات غښتلي کړه ، له کودتا څخه دوي ورځې وروسته دجولاي په نولسمه نیټه دکراچي راډیو په یوه خبر ي راپورکې وویل سوه ، چې په افغانستان کې دجولاي په اولسمه دیوې نښتي په ترڅ کې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو زيات شمير كسان وژل سوي دي ، دورستيو راپورونو له مخي په کابل کي مارشل لا اعلان سوېده ،دافغانستان پولي ترل سوي دي ، دکابل هوايي ډګر ترلی دی او دخلکو پر ګرځېدو بنديز لګول سوی‌دی .اسلام آباد دافوهاتو په خپرولو پيل وکړ،چي داود خان کمونست دی او په افغانستان کي اسلام د خطر سره مخامخ دی . دلوېديځو مطبوعات او دټليزو رسنيو وسايل هم لدې ډنډوري سره يو ځاي شول او داودخان يې روسي پلوه باله . په لندن کي ،دلندن ټايمزورځپاڼي وليکل چي دپښتونستان مسلي ته په اشاره سره ((...داودخان يو زوړ زخم بيا راسپخولی دی ...))، پدې پسي دفرانس پريس اژانس (AFP) راپور ورکړ چي دافغانستان نوي رژيم ((...له افغانستان څخه دټولو پاکستانيانو دسمدلاسه ايستلوامر ورکړی دی ...)) ، پاکستاني چارواکو په ډير محافلو کي پدي هکله بحثونه کول چي په 1971زکال کي هند وستان له پاکستانه څخه بنګله ديش غوڅ کړ ،اوس افغانستان غواړي چي دورسانو په مرسته پاکستان تجزيه کاندي . دا تبليغات پداسي حال کي شورع سول چي د داودخان دقدرت لومړۍ ورځي وې ددغو تبليغاتويوازنۍ لامل يې د داودخان په لومړۍ بيانيه کي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو او دهغي دعادلانه حل يادونه وه.

دير وخت لانه و تير سوی چي ذوالفقار علي بوټو په افغانستان کي دجمهوري نظام دنسکورولو لپاره په يو لړ عملي ګامونو پورته کولو لاس پوري کړ .دمجيد کلکاني په مشرۍ يوي ډلي د((ستم ملي)) په نامه له يوي بلي ډلي سره په ګډه چي د ((سازمان انقلابي مردم افغانستان)) نوم ورکړه سوی و دبوټو دحکومت لخوا ور سره اړېکي ونيول سوي او دهغوي د پوځي روزني لپاره يي دکرښي ها خواکمپونه پرانيستل . په اخوان المسلمين مشهوره يوه بله ډله چي په افغانستان کي يې فعاليت کاوه هم بو ټو تر خپلي حمايي لاندي ونيول، دا ډله چي د((جوان مسلمان)) او ((اسلامي نهضت)) په نامه يادېده دکابل پوهنتون دشرعياتو پوهنځۍ درئيس پوهاند غلام محمد نيازي په مشرۍ د په اصطلاح ((کمونستانو))پر ضد په زوره ور پټ او ښکاره فعاليت کي لاس لاره ، د((جوان مسلمان)) ګوند په 1974زکال کي دداودخان دحکومت پر خلاف يوه پاڅون کي برخه لرل . داودخان پر دغه حرکت مرګونۍ ګذار وکړ ، دپوهاند نيازي په ګډون دوه سوه کسان ونيول شول ، برهان الدين رباني،احمدشاه مسعود،او ګلبدين حکمتياريو په بل پسي پاکستان ته وتښتېدل،او هلته دپاکستان دآي ايس آي ،او سي آې اي تر ګډي لارښووني لاندي يې دنوروځوانانو په تر بيه لاس پوري کړ . ددي موضوع په هکله سيد قاسم رښتيا دخپل کتاب ،((خاطرات سياسي سيد قاسم رښتيا 1932-1992)) په 427مخ کي ليکي چي ((البته تفصيل واقعه را اکثر هموطنان اطلاع دارند که در واقع به ابتکار ذوالفقار علي بوټو صدراعظم پاکستان توسط ګروههاي اسلامي وابسته به جماعت اسلامي پاکستان حمله عليه رژيم متمايل به شوروي سردار محمد داود صورت ګرفت .)) دبي بي سي خبريال جيورج اراني چي په 1986او 1988کي يې په پاکستان کي دنده لرل دافغانستان په اړه خپل کتاب په 132مخ کي ليکي چي ((بوټهو له 1973زکال نه راپدي خوا تبعيدي افغانانو ته چي هدف يې همدا درباني ،احمدشاه مسعود او ګلبدين ډلي دي مالي او اکمالاتي مرستي ورکولي ،هغوي ته اجازه ورکړه سوه چي په پېښور کي خپلي قرار ګاوي پرانيزي ،او ګام په ګام دپاکستان لخوا تمويل کيده)) . نصيرالله بابر يو ځاي وايي ((د افغانستان په يو شمير ولايتونو کي دبغاوت دشروع په ترڅ کي بوټهو داود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پیغام واستاوه ددي نغاوت ګڼ شمیر له هغه سره (په افغانستان) کي دملاتړ دنشتوالي له کبله ناکامسول)) .
دپاکستان دډلییزورسنیو لخوا دپنجشیر دپیښي په اړه دکراچي راډیوپه یوه راپورو کي وویل سوه چي دپنجشیر په سیمه کي چریکان اوس غرونو ته وختلي ... داووسو په شاوخواکي قومي لښکر دجولاي په 22 نیټه پر دولتي پوستو پر دولتي دفترونو بر غل وکړ او زیات شمیر دولتي پولیس یې وژلي دي ، دتلفاتو دقیق شمیر ندی معلوم ویل کیږي چي دشپږ سو تنو په شاوخوا کي به وي.

ددوي داغه ماته او د داود خان لخوا ددوي ځپل ددي باعث وګرځیده چي رباني او ګلبدین پر دو ډلو سره وویشل سي ،رباني دجمیعت اسلامي او ګلبدین دحزب اسلامي په نامه ګوندونه جوړ کړه او دپاکستان دآي ایس آې په لار ښودنه دافغانستان پر ضد په فعالیت بوخت سول . دغه تنظیمونه چي دشوروي تر تېري وروسته یې شمیر په پاکستان کي اوو او په ایران کي نهو ته ورسید له هغو اولنیو پوځي ښوونو له کمپونوڅخه دپاکستان حکومت له دوي نه دخلک دموکراتیک ګوند دحاکمیت پر خلاف، افغانستان ته دروسانو تر راتګ وروسته درسانوپر ضد، بیا پخپله درباني ،ګلبدین ،سیاف ،خالص ،مجددي ،ګیلاني پر ضد تر هغه وروسته دطالبانو او دادی اوس دکرزي دحکومت پر خلاف دهغو نه کارا خلي . هغه زوړ پلان زړې موخي، زوړ تیاتر، ولي تنها د دغه تیاتر لوبغاړي په وخت او زمان سره د پاکستان او امریکا د استخباراتي ادارو لخوا بدل سوي دي.

دمرحوم دا ود خان په مقابل کي داسلام څخه ددفاع په نامه حرکت موخه په افغانستان کي دپاکستان لپاره د جمهوري نظام او مثبت تغیررتو مخ نیوی و ، له بلي خوا داودخان دپخوا نه له پاکستان سره دډیورند دکرښي پر سر دښمني درلوده ، داودخان دصدارت په وخت کي و چي دپاکستان پرضد دعمومي سپر بری اعلان وسو. دا ځل بیاد داودخان او پاکستاني چارواکوتر منځ دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت پر سر تاوتریخوالی داسي لوړ ي کچي ته پورته سو، چي دامریکا مجبوره سوه دسعودي عربستان او ایران دپاچا هانواو نورو هیوادو په مرسته د افغانستان او پاکستان تر منځ دنورمالو روابطو درامنځته کیدو تلاښونه شرو ع کړه ، داسي فکر کېده چي ددغو دو هیوادو دپاچاهانو او مشرانو دتلاښ په پایله کښي به دپاکستان او افغانستان روابط ده مخامخ دښمنی له بهراني حالت څخه دسیاست دګر ته راووزي او دسیاسي روابطو په لرلو سره به دښو اړیکو په رڼا کي دډیورنډ دکرښي دبرخلیک په هکله د یوي تاریخي پرېکړې پر سر سره موافقي ته ورسېږي . په 1976 زکال دجون په میاشت کي دپاکستان صدراعظم ذوالفقار علي بوټهو وهڅول سو کابل ته سفر وکړي ،هغه دخپل سفر نه مخکښي خان عبدالغفار خان چي د خان ولي خان اونشل عوامي پارټۍ نور غړو سره یې په 1975زکال دفبروري په ((8 () نیټه دپیښورپه پوهنتون کي په یو بمي چاودنه کي دحیات محمد شیرپاو اودهغه ورسره اتلس ملګرو له منځه تللو نه وروسته زنداني کړی وله زندان څخه خوشي کړ.

عبدالصمد غوث چي دمحمد داود خان او ذوالفقار علي بوټو په مذاکراتو کي حاضر و لیکي ((داود خان بوټو ته وویل چي ځیني هیوادونه دپاکستان او افغانستان په دوستۍ خوشحاله نه دي ،که څه هم داودخان دکوم هیواد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوم وانه خیست ولي هدف یي شوروي اتحاد و. داودخان دا هم وویل چي ځیني پاکستانیان په دې عقیده دي چي موږ دپاکستان ورانول غواړو، دا حقیقت نه لري ولي چي موږ په خپل ځنګ کي یو قوي پاکستان غواړو . داودخان دا هم وویل چي دخان عبدالولي خان په شمول دصوبه سرحد ټول پښتانه نه غواړي چي ددوي سیمي دي دپاکستان څخه بیلي سي . دوي دپاکستان اساسي قانون ومانه اودپاکستان په انتخاباتو کښي یې برخه واخیسته او موږ ددوي دغه عمل تائیدوو)) . زما په عقیده دا دمرحوم داودخان خپل شخصي نظر و او ځانته یي څرنګه چي جمهور رئیس و د ((موږ)) خطاب کړی دی ،ځکه داودخان هم کابل ته دبوټهو تر راتګ دمخه دافغانانو له کومو استازو سره په دې هکله مشوره نه ده کړې ،دا چي په رښتیا هم دغو پښتنو قانون منلی او په ټاکنو کښي یې برخه اخیستې او دا اوس هم برخه اخلي ، دا یو تاریخي ضرورت دی ځکه دوي مجبور دي چي دا کار وکړي ؛ ولي ددغو ټولو کړنو سره ددغه سیمي دغوڅ اکثریت ولس پرېکړه په دې هکله چي دوې غواړي دپاکستان سره پاته سي نشته ،عمده او لانجمنه مسله هم داده چي دغه ولس ته په واقعي بڼه په یوه دموکراتیکه فضا کي بېله مستقیمي او غیرمستقیمي مداخلي او تأثیر ښندونوواک ورکړه سي چي خپل برخلیک په خپله وټاکي.

دپاکستان صدراعظم بوټهو داود خان ته وویل ((زه په دې خوشحاله یم چي دافغانستان مشر په خپلو خبرو کي پر پاکستان باندي دارضي ادعا خبره یاده نه کړه)) . درنو لوستونکو تاسو داکوچنۍ کرښه ښه دقیقه ولولۍ بوټهو هم پدي پوهېږي چي ارضي ادعا خو سته ، ولي دا چي دا ود خان یاده نه کړه نو دی ډېر خوشحاله دی او هغه ته یې ګویا کورودانۍ ووایه.

دبوټهو دسفر په پاي کي ددواړو هیوادونو تر منځ یوه ګډه اعلامیه لاس لیک سوه . په دغه اعلامیه کي داختلافونو حل دباندونګ دکنفرانس دګډژوند دپنځو اصلونو پر نبا غوښت سوی و . ځیني تاریخ پوهان پدې نظر دي چي دبوټهوکابل ته پدغه سفر کي دافغانستان ته دپاکستان له کراچي بندر څخه دتجارتي مالونو دترانزیت په توګه دمالونو دوړلو راوړلو پر سر خبري سوي دي او بوټو دنړیوالو هغو نورمونو په اساس په وچه پوري تړلي هیوادونو ته حق ورکوي د هغه همسایه هیوادد بندرواوخاوري له لاري چي بحر ته لار لري خپل ټول مالونه دترانزیت په شکل خپل هیواد ته راوړي پر مسله تر مذاکراتو وروسته موافقه ښودلي ده .که څه هم پدې هکله نږدې درو پنځوس کاله پخوا (1950زکال) داسي یوه موافقه دپاکستان او افغانستان تر منځ لاس لیک سوې ده ، خو تر ننه پوري پاکستان دغه موافقي ته وفادارندی پاته سوی ،کله دترانزیت مالو دوړلو راوړلو لپاره لیست جوړه وي او کله بیا دوه یا درې قلمه شیانو ته اجازه ورکوي ځیني وخت دټولو نړیوالو نورمونو خلاف دافغانستان دسوداګرو پر مخ بندر تړي ،دځینو خبري رسانو په خبر دافغان سوداګرو هغه مالونه چي په 1980او یاتر هګه وروسته دکراچي بندر ته رارسېدي یو زیات شمیر یې تر اوسه هلته په کانتینرونو کي پراته دي دا چي دغو افغان سوداګرو ته زیان رسېږي پاکستاني جنرالان او صدراعظمان یې پر وا نه لري . داودخان په 1976زکال داګست په شلمه دڅلورو ورځو لپاره پاکستان ته رسمي سفر وکړ. په هغو مذاکراتو کي چي دسید وحید عبدالله او عزیزاحمد تر منځ وسوې ،عزیز احمد داسي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشنهاد کړی وچي که پاکستان دپښتنو او بلوڅو مشران دبنديخاني څخه ازاد کړي ،آيا دهغه په مقابل کي افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پيژني ؟ او دپښتونستان تر موضوع تېرېږي ؟ په پاي کي داسي فيصله وسوه چي په اوسنۍ ګډه اعلاميه کي دي دکابل داعلاميي تايد وسي . عبدالصمد غوث دافغانستان سقوط 146مخ ددغو وداړو سفرونود پايلو څخه خلکو داسي ارزو لرل او فکر يي کاوه چي ددواړو هيوادو تر منځ به اړيکي ښه سي . خو د1977زکال دجون دمياشتي پر پنځمه ورځ دجنرال ضياالحق لخوا په پاکستان کي پوځي کودتاوسوه او ددواړو هيوادو تر منځ تماسو نه پرې سول . مګر امريکا تر حه مودې وروسته ضياالحق وهڅاوه چي دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر افغانستان سره ښه روابط وساتي ،په همدې اساس جنرال ضيا د1977زکال داکتوبر په مياشت کابل ته سفر وکړاو دسفر په وخت کښي يې داود خان ته پاکستان ته دسفر بلنه ورکړه . په دغه وخت کي چي جنرال ضيا دبلوڅو او پښتنو ټول بنديان ازاد کړي و د1978زکال دمارچ د مياشتي پر پنځمه نيټه داودخان پاکستان ته سفر وکړ . داود خان دپښتنواو بلوڅو دمشرانولکه ،خان ولي خان ، غوث بخش بيزنجو،عطاالله منګل،او خير بخش مري سره دجنرال ضياالحق په مخ کي ليدنه وکړه . د داودخان دسفر په وروستۍ ورځ دپاکستان خارجه وزير آغاشاهي افغاني هيئت ته يو ليکلی متن دامضاليپاره وړاندي کړ چي په هغه کي ليکل سوي و،((افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پيژني ،افغانستان دپښتونستان تر ادعا تېرېږي ،دواړه هيوادونه به يودبل پر ضد پروپاګنډ نه کوي ،دواړه هيوادونه به يو دبل سره اقتصادي مرستي کوي)) . سيد وحيد عبدالله ددغو مطالبو په هکله آغاشاهين ته وويل چي افغانستان ددغه ليک نور مطالب مني ولي ددغه ليک لومړۍ دوه ټکي بايد دافغانستان دلوي جرګي له خوا تصويب سي . په پاي کي دمحمد داود او جنرال ضياالحق داسي موافقه وسوه چي داعلاميو پر ځاي بايد دواړه هيوادونه يو پر بل باندي اعتماد وکړي.

دمارچ دمياشتي په اتمه نېټه داودخان په يوه مطبوعاتي کنفرانس کي برخه واخيستل ،ده ديوه خبريال ددي پوښتني په جواب کي چي آيا د ده او جنرال ضيا تر منځ دډيورنډ دکرښي په هکله خبري سوي دي او که يه ؟ داود خان په جواب کي وويل ،((ما او جنرال ضيأ پر ذيعلاقه ټولوموضوعاتوباندي خبري کړي دي چي هر موضوع به په خپل وخت کي ددواړو هيوادو تر منځ حل سي)) . عبدالصمد غوث هغه اثر 146 مخ

زموږمنلی شاعرګل پاچا الفت وايي : ((ښه سړی چي دبدانوسره منل سي دده فکر دهغو فکر کي حل سي))

زه پدي عقيده يم چي دپاکستان دکورنيو چارو پخوانۍ وزير جنرال بابر دپژواک دخبري اژانس سره په مرکه کښي دداودخان داخبر ه تکرا ره وي کوم چي خبرلوڅ ته يي کړي ده ممکن هلته يي هم آغاشاهي ته دا خبره کړې وي . داودخان دخپل واک په لومړيو وختو کي دشوروي سره ښه روابط لرل مګر امريکا ته دا دمنلو وړ نه و،له هري خوا يي پر داودخان فشار راوړی چي دروسي سره خپلي اړيکي ضعيفي کړي ، په دې خاطر يي دايران او سعودي پاچاهانو ته دنده سپارلي وه او همدا شان دمصر جمهور رئيس انور السادات پدي ګمارل سوی و چي داودخان له شوروي سره دښو اړيکو نه واړه وي . هغه ددغه کار په سرته رسېدو برياله سو دداودخان روابط دروسې سره ساړه شوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمهوریت په دوهم کال یي دشوري پلوه ټول هغه کینۍ اړخه کودتاچیان چي دی یې واک ته رسولی و له دولتي څوکیو ګوښه کړه ،او دهغو ځاي دامریکا اوغربي اروپا پلویانوته ورکړه سو . داهغه وخت دی چي افغانستان د نړی دمخالفو دو زبرځواکو دمبارزې او سیالی میدان وګرځېد.

په دي وخت کي دساړه جنګ سړوبادونو سره هرځه له منځه وړل او نړی ددو زبرځواکو دسیاسي اغیزو او اقتصادي ګټو دترلاسه کولو په خاطر ټوله نړی په زور یا رضا پر دو برخو وېشلې وه او هغه چي ځانته یي بیطرفه وایه هغه مجبورېده چي یو طرف ونیسي.

زه فکر کوم دډیرنږ دکرښي ددواړو خواو پرتو قومونوداسي تور بخت دی ،کله چي دا کرښه لیکل کېده عبدالرحمن خان یو خو خپل واک ساته او بل دمسیدو او وزیرو څخه خفه و،هغه وخت چي داود خان ددې مسلي دحل تکل وکړ امریکا وتوانېدل د داودخان په مقابل کي دشوروي رهبر بریژنیف دځان غوښتني سیاست دښکاره کولو څخه دومره ګټه پورته کړي چي هغه هم نور ونه غوښتل له غربي نړی ،امریکا ،ایران او پاکستان سره اړیکي خراب کړي ځکه یې وویل ددواړو هیوادو تر منځ باور اساسي خبره ده او کوښښ یې شروع کړ چي دپاکستان سره خپل اړیکي داوستانه کړي دا چي داودخان به بیا بل وخت ځه کول او دډیورنډ دکرښي په هکله یې ځه پلان لاره متاسفانه څوک نه دي خبر ،ځکه دخپلو پټو پلانو په هکله هغه دهیچا سره راز نه دی شریک کړی . واک ته ورسېد هغه هم ډیر ژر دنورو هیوادو تر سیاسي تاثیراتو لاندي راغلی ، امریکا وتونیدلاي سوه دمختلفو لارو هغه هیوادونه چي پخوا یي په افغانستان کي اقتصادي سرمایه ګذاري نه کول په پانګه اچونه شروع کړي،او له بلي خوادافغانستان په اړوند دشوروي اتحاد سیاسي تګ لاره داسي وه چي بل هیڅ هیواد ته یې اجازه نه ورکول چي دافغانستان سره نږدې سیاسي ،اقتصادي او فرهنګي اړیکي ولري ،دپوځي اړیکو په هکله فعلا ځه نه وایم چي موضوع اوږده نسي.

دبېلګي په توګه کله چي په 1977زکال کي داودخان مسکو ته سفر وکړ ،په یوه غونډه کي بریژنیف دشوروي مشر له داودخان څخه تپوس وکړ چي آیا دا رښتیاده چي تاسو له امریکا څخه مشاورین غوښتي دي ؟ داودخان په متأ ثراو لوړ آواز بریژنیف ته په جواب کي وویل ،زه دیوه آزاد هیواد دجمهور رئیس په توګه هیچاته دا حق نه ورکوم چي زماڅخه داسي پوښتنه وکړي ،او له غونډي ولاړ سو . بریژنیف دداود خان دخداي په امانی لپاره هوایي ډګر ته ورغلی تر څو هلته خپله خبر ترمیم کړي ،مګر دغه لیدنه ډیره لنډه یعني پنځه دقیقي وه او هلته دمهمو خبرو مجال پیدانسو. تر دغه وروسته ددواړو هیوادو په اړیکو کي ډیر زیات سوړوالی راغلی اوپایله یې داسوه چي داودخان دایران ،پاکستان او دنړی دنورو هغو هیوادو سره چي دروسې مخالف وه په زیاته علاقه غوښتل ښې اړیکي ولري ؛دغه وخت دی چي داودخان پاکستان ته سفر کوي ، دسفر جریان مي مخکښي ولیکه .یوه خبره غواړم ووایم چي له بده مرغه زموږ په هیواد کښي دهغه غروپر اساس چي افغانان یې لري له عادي خلکو نیولې ،سیاسي ګوندونو ،دولتي چارواکو او ددولت مشرانو ،(له شاه نه تر ګدا) پوري دافغانستان دملي ګټو په مفهوم یا پوه سوي نه دي او یایي نه دي غوښتي چي له ملي ګټو نه په میړانه دفاع وکړي ، تل یي وطن تر هغو ګټو قربانکړی چي دوي غوښتل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دډېر غټو مسايلوسره يې داحساساتو پر بنياد برخورد کړی دی . نړيواله وضعه او په افغانستان کي سياسي حالت داسي راجوړ سو چي د مرحوم داودخان حکومت ډېر دوام ونکړ ، تر هغه ورسته په افغانستان کي د1357 ش کال دثور په امه ورځ دافغانستان دخلق دموکراتيک گوند ديو وسله وال پاڅون په پايله کي واک تر لاسه کړ ، څرنگه چي دغه گوند سياسي او اډيالوژيکي اړيکي له شوروي اتحاد سره وې ، او نړۍ چي پخپله دشوروي او امريکا په خوښه پر دو قطبو ويشل سوې وه افغانستان په شرقي قطب کي واقع سو ،ما مخکښي هم دامريکا دحکومت هغه يوه نظر ته چي دافغانستان په اړونديي ددوي پاليسي ښکاره کول ايشاره کړې وه چي دوي ويل اوس افغانستان موږ ته ستراتيژيک ارزښت نلري اوکه شرايط تقاضا وکړي نو شوري به افغانستان تر خپل کنترول لاندي راولي.

دپاکستان تبر ته خداي لاستې ورکړ ،موقع ځکه غنيمت وه چي دپاکستان په دغه شوم پلان کي چي په افغانستان کي ددوي په اصطلاح دکمونستانوسره مبارزه او اسلام دشوروي له تعرض نه په ژغورلو کي اروپايي هيوادونه او امريکا هم خپله تياري او علاقه وښودل . دامريکا لپاره داسلام او افغانستان مسله دومره مطرح نه وه ځکه دوي پخپله عيسوي مذهبه دي ،دهيڅ منطقو له مخي عسويان داسلام دپياوړتيا لپاره ځانونه مکلف نه بولي اونه هم ورسره علاقه لري ، داهم بايد ووايم چي پاکستان ته هم داسلام او پر افغانانو باندي دسرولښکرو دتيري مسلي هيڅ ارزښت نه لاره او نه يې پر افغان ولس زړه خوږېدی . دغه افسانه چي روسانو غوښتل دپاکستان له خاوري دهند سمندرته ځان ورسوي دډېرو لپاره ځکه دقبول وړنه ده چي شورويانو هيڅ وخت دا نه غوښتل دامريکايي پوځ سره مخامخ په جگړه کي وجنگېږي . پاکستان له ډېر پخوا نه په سيمه کي دامريکا دستراتېژيکو اغېزو دمرکز په توگه پېژندل سوی و او شورويان پدې ښه پوهېدل چي په هيڅ قيمت هغوي دپاکستان پر خاوره تعرض نسي کولاي ،دوي البته لکه دافغانستان دتاريخ په اوږدو کي غوښتل چي په افغانستان کي بل هيواد لکه امريکا او يا دامريکا پلوی هيواد غوښن سياسي ځاي ونه لري ؛ په ساده الفاظو افغانستان روسانو هغه پوله گرځولې وه چي له هغي نه بل هيواد دپخواني شوروي په جمهوريتونو کي دنفوذ امکان نه دی پيدا کړی .په دغه وخت کي چي په نړۍ کي سوړ جنگ اوج ته ورسېد ،د زروي وسلو، دليري او نږدې واټن دويشتلو د پرمختللوتوغنديو او عصري جنگي الوتکو دجوړېدو پر سر رقابت ودمره غښتلی سو چي درونالد ريگن په وخت کي دستورودجنگ په نامه پلان طرحه سو،پر گرينادادامريکا لخوا حمله وسول ،هره لهظه کيوبا ،نيکاراگوا ،جنوبي يمن ،ويتنام ،لاوس او کمپو چيا تر تحديد لاندي وه ،دبي پرې هيوادونو نړيوال سازمان او داسلامي کنفرانس هيوادونو سازمان ددواړو زبرځواکودځان په پلوې داستعمال په خاطر تر فشار لاندي راوستی ؛او له بلي خوا په افغانستان کي دسياسي حاکموکړيو په منځ کي اختلاف ،او دحاکم ځواک عملي تير وتني شورويان وه دې ته وهڅول چي په افغانستان کي دعملي شته والي په صورت کښي دنورو هيوادو دنفوذ مخه ونيسي ،او داسي څوک دواک پر گدۍ کښېنوي چي بيله قيد او شرطه نه دشورويانو خبره ومني ،دهمدغي موخي دسرته رسېدو په خاطر چي شورويانو په منطقه کښي دخپلو گټو دساتلو يوازنۍ لار گڼلې وه د1979زکال ددسمبر په اوه ويشتمه نيټه دټولو نړيوالو نورمونوخلاف يې دافغانستان پر حريم دپوځي تيري په پايله کي ببرک کارمل چي هغه وخت په شوروي کښي ودکابل پر تخت کښېناوه . پاکستان دشوروي ددغي تاريخي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیروتني څخه په استفادې سره غوښتل ددغه امکان څخه په ګټه پورته کولو سره خپل شوم پلانونه چي دافغانانو پر سرسیاسي تجارت ، دهیوادورانه ونه او دافغان ولس دابد لپاره کمزوری کول و.

دپاکستان داستخباراتو یو جګپوړی چارواکی ډګروال یوسف چي د1980راپدې خوا دآي ایس آي معاون او او دافغانستان دڅانګي د رئیس په توګه دنده لرل په خپل ((فاجعه قرن ما)) نومي کتاب کي د افغانستان سره دپاکستان ددښمنۍ نه ډکو پلانونو څخه چي خپله یې هم په دغه تاریخي خیانت کي برخه درلوده داسي پرده پورته کوي او لیکي:

ما دافغانستان دڅانګي دمسؤل په توګه مجاهدینوته پوځي ښووني تر سره کولې ،همدا شان مي هغوي په وسلو سمبالول ، دهغوي دعملیاتو دځاي ټاکلو او دعملیاتو لارښوونه مي پر غاړه لرل . هغه یو بل ځاي لیکي ،زموږ (پاکستان) موخه دا وه چي اهسته اهسته افغانستان اورته ور وغورځوو .. . . . ،جالبه اودپاملرني وړتکی دي ؟ ولي پاکستان او دهغي جاسوسی شبکي غوښتل چي افغانستان دجګړي په اور کي وریت کړي ؟

امریکا او دهغه غربي ملګروپه ټوله نړی کښي د زیات شمیر اسلامي او عربي هیوادو په ځانګړي توګه سعودي عربستان ،منځني اسیا هیوادو او پاکستان په مرسته دشوروي پر خلاف جګړه داسلام په خطر کي دی تر نامه لاندي چي په 1980زکال کي پیل سوه توده ساتل ؛ددوي اساسي موخه پر شوروي باندي سیاسي،پوځي فشار او هغه د افغانستان په جګړه کي ښکیل ساتل و ،تر څو امریکا له شوروي نه دویتنام غچ (انتقام) و اخلي ، امریکا او غربي هیوادو ته داسلام ددفاع مسله مطرح نه وه او نه ددغو هیوادو دولتي چارواکو ته په قانون کي دا واک ورکړه سوی دی چي داسلام دغښتلتیا لپاره دي په میلیارډونو ډالره مصرف کړي ،افغانان باید دغه اساسي ټکي ته تل پاملرنه وکړي.

داښاغلی وړاندي اقرار کوي او لیکي ما په 1983زکال کي ((لس زره ټنه وسلي او مهمات))تر لاسه کړه ، دوسلو دا اندازه په 1987زکال کي ((65زره ټنو)) ته ورسېده ،ما دا وسله هغه چاته زیاته ورکول کوم چي په افغانستان کي یې زیاتي خرابې تر سره کولې . زه پدغه خبره باور نلرم چي دوي دټولو وسلو او مهماتو څخه چي دپه اصطلاح جهاد داور دلګونکو لخوا دوي ته لیږل کېدې په((سلو کي شل)) دپاکستان دپوځ په نامه اخیستې .جالبه خو دا هم ده چي دوي دا حق پخپله ځانته بیل کړی و ،او ولي شل په سلو کي ؟؟؟.

ډګروال یوسف خان اعتراف کوي چي دوي یوازي د1983زکال څخه تر 1986زکال پوري دمجاهدینو ((80زره)) کسانو ته پوځي ښوونه کړې ده . نوموړی وایي په افغانستان کي داور دلمبو دساتلو ورځنۍ مصرف نږ دې ځلوېښت میلیونه ډالره و که داومنو دې ټکي ته رسېږو چي دافغانستان په سوځولو کي په دا دولس کاله کي تر 150((میلیارده ډالره زیات مصرف سوی دی .پداسي حال کي چي زموږ دا وړوکی هیواد په دغو پیسو څو ځله داروپا تر هر هیواد ښایسته جوړید اي سو !!! . دا چي پاکستاني پوځیانو دخپلو تر بیه سو نوکرانو سره دعملیاتو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکنترول لپاره دټولو بین المللي نورمو نو خلاف زموږ هیواد ته پر خپل سرسفرونه کول او یاپې جعلي فلمونه جوړول تر څو نړېوالو ته ددوي په خوښه بازي ورکړي ،هغه څه دي چې زیات افغانان ددغه شان غولونکو ننداړو شاهدان دي.

دا معاون صاحب وایي :کله چې شورویانو پریکړه وکړه چې خپل وسله وال پوځونه له افغانستان څخه وباسي امریکا ته دا ډار پیداسو چې اسلامي فنډمنتالیست گلبدین حکمتیار دیوه بل خمیني په څیر صحني ته رانسي ،په همدې خاطر یي خپلي مرستي پر مجاهدینوو درولې ،او دیوې نوي طرحې او پلان دپلي کولو په فکر سول . ددغې لیکنې څخه دا څرگندېږي چې امریکا له شوروي نه خپل غچ واخیست او هغوي یې دافغانستان څخه ددیارلس زرو وسله والو کسانودژوند دلاسه ورکولو نه وروسته وتلو ته مجبور کړه ؛ داوه دامریکا اساسي موخه او ارمان چې تر سره شو. اوهغه چې لس کاله یې هغوي ته دوسلې او پیسو نه نیولې هر څه برابرول او دهمیشنۍ دوستۍ او تل پاتو مرستو وعدې په ورکولو سره یې دشوروي په مقابل کې جنگول پر بتې بیابان پرېښودل او ټولو ته یې شا واړول ،او امریکا هم له شورویانو سره یو ځای تنها روسانو په ناکامۍ او امریکایانو پهدې غرور چې شوروي یې پر گونډو کړ له افغانستان څخه لاس پر سر شول ،په امریکا کې دا څو وم ځل و چې امریکا داسي تیر وتنه وکړه ،پر دغه تیر وتنه دروان 2005زکال داکتوبر په دولسمه دامریکا دبهرنیو چارو وزیري کاندولیزا رایس دښاغلي کرزي سره تر ملاقات وروسته خبر یالانو ته په ډاگه کړه او ویې ویل امریکا نه غواړي پخوانۍ تیر وتنه تکرار کړي او افغانستان پرېږدي.

ډگروال یوسف نور هم وړاندي ځي او وایي ،دسي آي اې افسرانو دپاکستان افسرانو ته پوځي ښووني ورکولي او هغوي بیا دافغاني تنظیمو کسان تربیه کول، هغه وایي یوازي په 1983زکال کې موږ په ځانگړو کمپونو کې دري زره نفرو ته پوځي تر بیه ورکړه.

که سړې پوره او ښه ځیر سي او اسناد عمیق وڅېړۍ داسي زیاتي بیلگي لیدل کیږي چې ددعربي او اسلامي نړۍ څخه لکه داروپایي هیوادو نه هغه ځوک دغه جگړي ته هڅول کیده چې ټول عمر یي په لاوبالۍ کې تېرېده ، دهمدغوکسانو څخه بیا پدغو کمپونوکي دافغاني جگړي او نړۍ وال تروریزم لپاره تر بیه کیدل.

متاسفانه دپاکستان دا کرغیڼ ارمان داسي تر سره شو چې تر اوسه هم افغانان دپاکستان ودال او چپاتي ته اړدي .او تر اوسه لاهم تر دو میلیونو زیات افغاني کډوال دپنجاپي تورلینگیو تر شلاخو لاندي له یوه ځای نه بل ځای ته کډې کوي ،دسپکاوي او تحقیر په شرایطوکي دجلاوطنۍ شپې او ورځې تیروي ؛ په زرهاو افغانان ددي انسان دښمنو په زندانو کې بیله کوم جرم نه شپې سبا کوي ،خودافغانستان اوسني مشران هم دپخوانیو پر پله پل ایږدي او له هر څه نه یې ځان بې غمه نیولی دی ، که دغه دطالبانو ټک ټوک نه وي دسړي سره داسي فکر پیدا کیږي چې دافغاني جگپوړو چارواکو دپښتنو او بلو څو دسرنویشت دستونزي دهوارولومسله چې دا یوسل او دولس کاله یې افغان ولس پر سر زورېدلی دی ،کړېدلی دی اوځانونه یې شهیدان کړي به بیا هم ټول هیرسوه . زما خبر دا معني نلري چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی کرزی دي هم دعمومي سپر بری اعلان وکړي ، په دې هر څوک ښه پوهېږي چي مرکزي حکومت او دولسمشر امر که دمحلي چارواکي خوښه نه وي تر ارګ دباندي دمنلو وړ نه ګرځي دا خو پرېږده چي دبل سره پوځي ډغري ووهل سي،ولي دسولي او خبرودلاري ددغه ناسور دزخم دجوړېدو وخت څکه دی ، همدا اوس هغوي چي دډېورند دکرښي زېږېدونکي اویا پالونکي دي دواړه په افغانستان کي عملا وجود لري او داروپايي هيوادو داستازو په ګډون ټوله نړی یې ويني چي غوا توره او شيدې سپيني دي.

تر دو لسيزو زيات پدې نامه چي دروسانو په مقابل کي جهاد دی زموږ دولس ((يوميليون او دري سوه زره)) انسانانو خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړه او همدا اخس هم هره ورځ افغان او افغانستان ته راغلي بهرنيان دپاکستاني چارواکو ،آي ايس آي او اسلامي بنسټپالودترهګريو قرباني دي، هيواد پداسي کنډوالو بدل سو چي بيا جوړونه بي يې يوه پيړی وخت ته اړتيا لري.

زه اوس په تفصيل سره نسم کولای په افغانستان کي دکورنۍ جګړي داور دلمبو دساتلو لپاره دپاکستان او بهرنيانو دټولو کړنو بيان وکړم ، خو له هغي ورځي نه چي دډېورنډ دکرښي سهيلي پلوته دکډوالو لپاره کمپونه جوړسول او دوسلو داستعمال اوپوځي ښونيزکار لپاره ځانګړ ي کمپونه وټاکل سوه له اروپا،امريکا،عربي نړی څخه ډول ډول مرستي پاکستان او ايران ته شروع سوي ،دهغه اختلاف په اساس چي دامريکا او ايران تر منځ موجود و دمالي مرستو او وسلو زياته برخه په پاکستان کي ميشت تنظيموته رسيدل اود پاکستان له لاري يې تر لاسه کول . دا بايد جوته سي بيله هغو عملياتو چي ((سي آي آي)) او نورو استخباراتي شبکو دځانګړو موخو دتر سره کولو لپاره سرته رسولې نور ټول کارونه او عمليات دپاکستان د،آي ايس آي او سي آي آي تر ګډي اومستقيمي لارښودني لاندي تر سره کېدل ،څو څو ځله پاکستاني او امريکاي جنرالانو او دولتي جګپوړو افغانستان ته دوسله والو کسانو سره بيله کومي ويزي سفرونه کړي دي ،پاکستان دافغان جنګياليو لپاره زموږ دهيوادپه مختلفو سيمو کي سمځي او تونلونه کيندلي دي ،پدې کار کښې بيا تر هر چااسامه بن لادن زيات مهارت درلود . تر 1982زکال پوري اسامه بن لاد څوځلي پاکستان ته دسعودي داستخباراتو په هڅونه راغلی ،هغه په عربي نړی کي دافغاني تنظيمونو لپاره مالي مرستي راټولي کړي او په پاکستان کښې يې داستاد رباني ،ګلبدين حکمتيار، رسول سياف ، احمد شاه مسعودته رسولې دي . بن لادن پر وهابي طريقه ډير ټينګ سړی و څکه يې تر هر چازياتي مرستي رسو سياف ته رسيدې . هغه پر مالي بسپنه سر بيره تر مځکي لاندي دتونلونو او نورو مرکزونو دجوړولو کار شروع کړ.

پوهاند ډاکتر کاکړ ليکي : ((ديو امريکا يي ژورنالست رابرت فکس په وينا چي هغه دبن لادن سره دمرکه کولو په منظور په يو داسي تونل کي انتظار ايسته چي شل فوټه لوړ ديوکلک غره په ډډه کي دسل ګونو مترو په اوږدوالي کندل سوی و.اسامه بن لادن دمولوحقاني لپاره خوست ته نژدې په ژوره کي ډير کلک مرچلونه او نظامي مرکزونه جوړ کړه دتوري بوري تونلونه هم دبن لادن په مالي مرسته او ابتکار جوړسول . نه يوازي اسامه بن لادن دتنظيمونو سره مرستي کولې ، په عربي نړې او سودان کښې يې خلک هڅول چي پاکستان ته ولاړ سي او دشوروي سره په جګړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي دتنظيمو ملا وتړي بلکه دغربي هيوادو نو څيني حکومتونو هم پخپلو هيوادو کي هغه فاناتيک مسلمانان چي پر جهاد مين وه هم هڅول چي هلته ولاړ سي تر څو هلته مړه سي او دوي يې له شر، فساد او ورانکاريو نه خلاص سي . دسعوديانو په برخه کي ښکاره خبره داوه چي هغوي تل حاضر وه افراطي اسلامستان تمويل کړي څو هغوي له سلطنت نه چيرته ليري واوسيږي . په عمومي ډول عربي واکمنو خيال نه کاوه چي شورويان به په افغانستان کي ووهل سي اوله عربي ځوانانو نه به يو هم ژوندۍ راستون سي .)) پوهاند ډاکتر کاکړ طالبان او اسلامي بنسټ پالنه 274_275مخونه

جنرال ضيا غوښتل چي داسلامي نړۍ مشرتوب تر لاسه کړی او په منځنۍ اسياکي دشوروي پر ضد اسلامي مخالفت په حرکت راولي .او واشنگتن بيا غوښتل چي ټوله مسلمانه نړۍ دشوروي پر خلاف دافغاني تنظيمو تر څنگ ودروي ،سعوديانو موقع ومنده چي وهابيت خپور کړي ،او له خپلو نا راضه افراطيونو څخه ځان خلاص کړي . مگر په عمل کي بل څه وشوه ،اسلامي افرطيان ډير مړه نه سول او هغوي بيرته ژوندي ورسيدل ،دغو رضاکارو دشورويانو تر وتلو او په افغانستان کي دتنظيمي حکومت تروجوړولو وروسته ډيري غټي ستونزي را پيداکړې ، دهغو نه زيات شمير يي پخپلو هيوادو کي ددولت پر خلاف فعاليتو کي فعاله برخه اخيستې او يو زيات شمير يي دهغواړيکو په اساس چي بن لادن هلته ورسره نيولي وې تر اوسه دامريکا اروپا ضد فعاليتو کي بر خه اخلي . د1982زکال نه تر 1992زکال پوري درضاکارو شميردپاکستاني ژورنالست احمد رشيد په وينا پنځه ديرش زرو تنو ته رسيده ،چي دنړۍ د 43 ملکونو نه يي پدغه جگړه کي برخه اخيستې وه.

د پاکستان په مدرسو او ښوونځيو کي تعليمي نصاب او دمضامينو په منځپانگه کي داسي اووښتون راغلی چي ټول ماشومان يي په اصطلاح جهاد ته هڅول ،درياضي په کتابو کي د دوه جمعه دوه پر ځاي دوه ټوپکه جمع دوه ټوپکه څوکيږي او يا درياضي نوري ساده معادلي ددوسلو دنومو په يادولو سره ماشومانو ته ورزده کيدلې ،په کتابو کي دداشان تغير دراوستلو لپاره په سوبڼن کي ديوه عربي اسلامالوگ (اسلام پوه) په وينا تر دريې سوه ميليونه ډالرو زياتي پيسي ولگيدې،او ددغه کار لپاره له امريکانه څوتنه پوهان لېږل سوي وه . مگر کله چي په 2001 کال کي ددنړيوال تجارتي ماڼي دتروريستي حملي په پايله ړنگه سوه او امريکايانو تصميم ونيو چي بايد دتروريستانو او دهغو دحاميانو طالبانو درژيم جرړي به باسي ،په پاکستان کي له سره په دغو کتابو کي دنوو اوښتنو او تغيراتو دراوستلو لپاره تر هغه پخوا مصرف سوو پيسي زياتي لگيږي چي دا ځل په ښوونځيو کي ماشومان او تنکي ځوانان دافرطيت څخه د نورمال اومتمدن ژوند پيژندلو ته راوگرځوي . دامريکا ،پاکستان او په جنگ کي دټولو شريکو هيوادو دميليارډو ډالرو دمصرف په پايله کي او دسي آي اې ديوې ځانگړي پروژي دبري په ترڅ کي چي ميخايل سرگيويچ گرباچوف دشوري نظام وړنگولوته وهڅول سو ، دختيځي اروپا سوسياليستي هيوادو ته دشوروي له نفوذ څخه دخلاصيدو لپاره لاره هواره سول ، په نړۍ کښي دختيځي اروپا او يو شمير نور هيوادونه يو په بل پسي دشوروي داغېزي څخه خلاص سول . پر دغو هيوادو باندي دشوروي پلوه رژيمونو دساتلو په موخي پخوا نۍ مرستي په ټپه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودربېدلي ؛ طبعي ده چي پدغه شرايطو کي ټوله نړۍ په يوه عجيب او غريب سياسي توفاني حالت کي قرارونيو، هيڅوک نه پوهېدل چي څه کيږي دافغانستان په شان رژيمونه چي دجګړي ددوام په موجب يي بهرنيو مرستو ته حياتي اړتيا لرل دبهران سره مخامخ سول . او له بلي خوا روسي رهبرانو په افغانستان کي هغه پروژه چي پترکبير او نورو روسي مشرانو درلود ،ګويا دلږکيو دحق څخه دفاع چي په واقعيت کښي يې تر همدغه نامه لاندي خپل پلويان او نوکران روزل راوړاندي کړه. دهغه ګوند په دننه کښي چي دوي ورسره په کلنو کلنو ددوستۍ اړيکي درلودې ټول روابط قطع او دامريکا په شان يي هغه ته شا واړول ،دمرحوم نجيب الله دحاکميت په موجوديت کي يې دبرهان الدين رباني اودهغه دپلويانو سره په مسکو کي ددپلوماتيکو نورمونوپه اساس رسمي ملاقات وکړ، او ددغه ملاقات ټول جريان په پراخه پيمانه ددوهيوادو دمشرانو دملاقات په بڼه خپورسو ،دشوروي ټولو جريدو او مجلو دافغاني تنظيم درهبرانوپر دغه سفر سياسي تبصري وکړې . زه هغه وخت ديوه رسمي سفر په موخه هلته وم ،مسکو ته ددوي په راتګ سره دټول سياسي حلقوپه منځ کي دا ګنګوسي چي ډېر ژربه ډاکټر نجيب الله له واکه ګوښه سي غښتلي سوې ،او له ورايه دا معلوميده چي نوردمرحوم نجيب الله دبخت ستورۍ لوېدلی دی . څېړنکي پدې باور دي چي په دغه لومړي علني ملاقات کي روسي مشرانو لخوا رباني ته دنجيب درژيم دړنګېدو په خاطردهمکاريو وعده ورکړه سوه ، ددوي دهغه پلان سره چي دګوند په دننه کي به پر نجيب پر خلاف کودتاکوي ملاتړ څرګند کړ . داحمدشاه مسعود په رهبرۍ يي دګوندپه لوړو مقامونو کي دهغو په وسيله چي له ډير پخوا يې داحمد شاه مسعودسره اړيکي لري حاکم ګوند له دننه ټوټه ټوټه کړ،چي پايله يي مرحوم نجيب الله زنداني کيدل او له وطنه د دغه ګوند د اکثريت غړو جبري فرار شو.په 1992زکال داپريل دمياشتي په اتمه ورځ دولتي حاکميت ړنګ او دپاکستاني جنرالانو سره چي جنرال حميد ګل يي په سر کي و دتنظيمو رهبرا کابل ته راننوتل . دنواز شريف او نورو جنرالانو هغه ارمان چي په خوب يې نه ليده تر سره شو ،دافغانستان ددولت ،او وسله والو قواو دړنګېدو امر نوازشريف لخوا صادر سو. نواز شريف دپاکستان هغه صدراعظم و چي په خپله انتخاباتي مبارزه کښي يې په ټوله سپين سترګۍ سره دافغانستان دقوي او غښتلي اردو له منځه وړل دخپلو افتخاراتو اودافغانستان په مقابل کي له برياو څخه بلل ،ولس ته يې ويل که تاسو دا ځل ماوټاکۍ افغانستان به په پنځمه صوبه بدل کړم.

دتنظيمو رهبرانو لا دپاکستاني او سعودي عربستان له استخباراتي جګړو سره دپاکستان دبري شيريني نه وه خوړلې چي په هډکو او له پخواني حاکميت څخه پاته شوې ملي دارايي يې داسي سره وټکول او توپو سره وويشتل چي دکابل ښکلۍ ښار يې چي تر دغه دمه ودان ساتل سوی و په کنډواله کړ ،دښارکوځي او واټونه په هديرو بدل سوه ،په حقيقت کښي اوس دکابل دښار هره لويشت ديوه نامعلوم وطنپرست چي دحکومتي څوکيو پر سر دتنظيمي جګړه مارو دګوليوقرباني سوي قبردی . دولتي اداري چور ،ملي موزيم ،ملي ارشيف ،ملي ګالري ،شفاخاني درملتونونه ،بانکونه ،دولتي ترانسپورت ،وسلې ،ښوونځۍ ،پوهنتون او حتا مسجدونه چور سول او هر څه دپاکستان په بازارونو کي دخرڅلاو لپاره کښېښودل سوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یو وخت یوه سپین ږږي مشر سړي وویل چي له حزبیانو نه مي بدراتلل اودهغو پر خلاف جنګېدم ،کله چي مي دا مجاهد قوماندان صاحبان دواک دتر لاسه کولو وروسته ولیدل چي پر څوکۍ،ملي شتمنۍ یي سره جنګ و، هر څه یې یوړه اودپاکستان په کباړي بازاروکي یې خرڅول ،په کلو او بازار کښي یې دترو سروپه بې عزتۍ لاس پوري کړ ، پر ځان مي لعنت ووایه او له ځانه سره مي وویل چي هغوي خو دوطن هډوکي دشوروي په بازارو کي نه خرڅول ،خیر که شوروي پله وه.

دپاکستان دښمني له افغان ولس سره پر دغه ځاي پاي ته وه نه رسېدل ،ځکه په هیواد کي داسي لاس پوخۍ رژیم چي یوازي دپاکستان تر سیاسي اغېزي لاندي وي جوړ نسو ،دمجددي صاحب تر دوه میاشتنۍ واکدارۍ وروسته دپاکستان دترون په اساس استاد رباني دڅلورو میاشتو لپاره واک پلاس کي واخیست ،کله چي دا څلور میاشتي پوره کېدي استاد رباني تر زیاتو جګړو او افغان وژني وروسته پر دی بریالۍ سو چي د1992زکال په اخر داهل حل وعقدشورادایره اوهمدا شوراربانی ته داتلسومیاشتو لپاره دحکومت کولو وخت ورکړ، ګلبدین ددغي پرېکړي سره مخالفت وکړ ،له ډېر پخوا نه ګلندین پر پاکستان ګران وهغه هم دیوه سیاسي ګټي او ملحوظ په خاطر چي پښتونو ځکه یي درباني او هغه په اختلاف کي پاکستان په پټه دګلبدین ملا تړکاوه ، روسان په دغه کار دخپلو جاسوسانو له لاري خبرېدل او ددې لپاره چي پر رباني نور هم احسان واچوي او هغه روسانو ته نور هم نږدې سي هغه او احمدشاه مسعود ته یې یو سلسله مسایل ویل ، بلاخره روسې په دولتي واک کښي دتنظیمو څخه په دې نامه چي دافغانستان قانوني حکومت دی او دوي په رسمیت پېژندلی دي خپل علني ملاتړ وښوداوهغوي ته یي هر ډول مالي او مادي مرستي ورکړي ،روسي وکولاي سوه چي دتنظیمونو حاکمیت تر خپل سیاسي اغېزي لاندي راولي ،دجمعیت اسلامي دګوند او شمالي ټلوالي سره دپخوانیو دوستیو پر اساس دا ځل افغانستان دمجاهد په لباس کښي ددوي پلاس ورغلی.

امریکا داسلامي بنسټپالو لخوا ددولتي واک دتر لاسه کولو څخه ډارېده چي حالت بل ډول سو . پیسې او وسله دامریکا او روپا مصرف سوه مګر حکومت دروسي سره دښو اړیکو علاقمندي له هیچا څخه نه پټول ،او دروسي سره داړیکو دټینګولو په منظور نوي پروتوکولونه لاسلیک سول ،رباني پخل لومړي سفر کي روسي ته ددوستۍ دټېګېدو وعده ورکړه په مقابل کي روسي داومنل چي دشوراي نظار حکومت به دبل هر مخالف قوت په مقابل کي حمایه کوي او هر اړخیزي مرستي به ورسره کوي . په واقعیت کي روسانو تر 2001زکال دطالبانو درژیم تر ړنګېدو پوري دوي ډېر ونازول ددوي لپاره یي دطالبانو په حاکمیت کي هم وسلي برابرولي او هم یي پیسې چاپولي او درباني حکومت چي یوازي دبدخشان مرکز یي پلاس کي وپه رسمیت پیژانده.

کله چي مؤقته او بیا راوروسته عبوري اداري جوړېدې دروسانو ،ایران او هند په مرسته ددوي برخه تر بل هر سیاسي او تنظیمي ډلي تل غوښنه وه ،په اوسنۍ اداره کښي خوبي تاسو لوستونکي پخپله وینۍ فکر کوم تکرار ته یي اړینه نه برېښي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا او پاکستان ددغه حقیقت په پوهېدو سره چي هر څه برباد ولاړل ،دهغي پروژي په عملي کولو پیل وکړ دکوم په خاطر چي یې تنظیمونو ته شا ور اړه ولې وه . له یوي خوا دداړمارو حکومت جوړسوی ود هیچا ځان او مال په امن کښي نه و، پر هر څه دیوه عادي نادان لخوا چي ټوپک یې پلاس کي و تېري قانوني بڼه اختیار کړې وه ،دا حالت دکابل ښاریانو او دهیواد په نورو ښاروکي افغان ولس ته دزغم وړنه و ،زه یې ځکه زیات نه انځورم پدې پوهیږم چي تر اوس لادیوه کوچني ماشوم هم دا وحشیانه کړني نه دي هیري سوي او دکابل دښار دېوالونه دقدرت دترږودجګړې دقربانیانو او دکابل دشریفو اوسېدونکو له وینو څخه دا اوسنۍ ښاروالۍ نه دي پاک کړي.

هغه سیاسي پانګه اچونه چي پاکستان دافغانستان دراتلونکي برخه لیک او دهغه په درشل کي دډیورنډ دکرښي دسرنویشت په هکله کړې وه دمجاهیدینو څخه دامریکاد لاس پر سر کیدوسره ټول په دریاب کي لاهو سول . دپاکستاني چارواکو هغه خوب که افغانستان پاکستانۍ پنځمه صوبه نسي نو دډیورنډ دکرښي سرنویشت به هرو مرو ددوي په خوښه ټاکل کیږي په رښتیابدل نسو . که څه هم په اخر کي کله چي په افغانستان کي حاکمیت دروسانو تر سیاسي غښتلي اغېزي لاندي راغلۍ په واقعیت کې دپاکستان او امریکا لپاره غټ سیاسي ګذارو ،خو پاکستاني چارواکي ډیر مایوسه نشول ؛ دوي دداسي سیاسي نابېره ناکامیو دتلافي کولو لپاره خپل بل سیاسي پټ واریانت او امکان څخه چي هغه طالبي غورځنګ دی دګټې پورته کولوپروسه شروع کړه؛ دا پټه پروژه یې خپلو سیاسي موخوته درسېدو په منظور علني کړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

طالبان دپاکستان وروستۍ هيله ! يو فلسفي اصل دي چي هر اوښتون دذهني اوعيني شرايطو اماده کېدو ته ضرورت لري ؛ په افغانستان کي هم دپاکستانيانو له ((نيکه)) بخته هرڅه داسي برابر سول . درباني درژيم کړني (له پاټکو نيولې ،رشوت ،دملي اوشخصي شتمنيو چور چپاول، په زور هر څه خپلول،دخلکو پر ناموس تيرى،ژبني او قومي اختلاف داسي تازه کول چي داستانونه به يي دقرنونو لپاره به دټولو افغانانوپر ژبو وي اوداسي نور چي تر اوسه لا ده هيڅا هير ندي ځکه يې راوړل تکرار پرېښي) هغه لاملونه سول چي پاکستان او دهغه پلويانو دلاسته وتلي افغانستان ددوباره تر لاسه کولو په موخه په اصطلاح طالبي نهظت سياسي ډګر ته راوړاندي کړ.

طالبان څوک وه او له کومي خوا سوه؟ دطالبي حرکت دپيدايښت په اړوند دافغان ليکوالو يو شمير ليکل سوي معلوماتونه چي دهمدې ليکني لپاره مالوستي دي داسي څرګنديږي چي ګواکي ملا محمدعمر دکندهار له سنګيسار نه چي په يوه جومات کي ملا ودخپلي شخصي پرېکړي له مخي،ديو بل خپل ملګري سره دکندهار د((زنګاوات)) څخه يي له چانه موټر سيکل واخيست او يو بل ځاي ولاړی‌او هلته يې څوتنو طالبانو ته وويل چي د خداي دين په خطر کي دي فجارو او فساقو ټوله سيمه ونيول،چورچپاول شروع دی ، پر ډمبر سرک دمسلمانانو ناموس کښته کيږي او. . . .،ملاصاحب بيا بل جومات ته ځي او بلاخره تر پنځوسو زيات کسان پيدا کوي او په سبا يي دوه موټره ،داچي له کومي خوا سول او تر کومي درختي لاندي په خاوروکي پټ وه څوک ندي خبر ؟ او دطالبانوحرکت شروع کيږي . ځيني بيا وايي ملاعمر په يوه کوچني جومات کي ملا و دمجاهدينو دغه ظلمونه چي دعام ولس سره يي کول دته دزغم وړنه وه ځکه يې دنور طالبانو سره په کندهار کي خبري وکړې او هغه يي ددغو مجاهدينو پر خلاف را وهڅول ،همدا شان نور افسانوي دليلونه . ولي دطالبانودحرکت ددغه شان دپيدايښت تاريخ له وقيعتونو څخه ليري بريښي دبشر په تاريخ کښي پدغه ډول داسي يو سياسي اجتماعي حرکت منځته نه دی راغلی . څنګه کيداي سي يو عادي ملا چي دشورويانو په وخت کي کله په يوه او کله بيا په بل تنظيم کي عادي قوماندان وپه 1994زکال کي دي يو دم دومره غښتلی سي چي دبرق پشان يي دافغانستان دخاوري))98((په سلو کي تر خپلي ولکي لاندي راوستل ؟ ډير ساده که فکر وکړو په کندهار کي تر ده نور ډير لوړ عالمان ،پوهان او داسي کسان وه چي پر وطن او ولس يې زړه خوږېده ، داچي له بهر سره يي اړيکي نه لري او داتوان يي په ځان کي نه ليده چي ددغه مجاهدينو په مقابل کي چي دپخواني شوروي اود افغانستان دحکومت ټوله امبار سوي وسله ورته پاته وه ،او له بهر نه هم حمايه کيدل وجنګيږي ؛دغو خواخوږو يوازي ددغه حالت نندارہ کول او په انفراد توګه يي خلک له چور ،چپاول او بي ناموسيونه ليري ساتل . رښتيا داده چي پاکستان او دهغه ملګرو هيوادو دداشان حالاتو دتلافي لپاره چي پيسي دوي مصر ف کړې او واک پکښي روسي پلوه ځواکو ته ورسيد له ډير پخوا نه اماده ګي لرل . زيات داسي اسناد سته چي د1981 کال نه شروع دپاکستان استخباراتو او سي آي ايي دپاکستاني ديوبندي ملايانو په وسيله نه يوازي د فناتيکان په روزلو دشورويانو پر ضد په پاکستاني مدرسو کي پيل وکړ ، بلکه دهند په مقابل کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دکشمير دکشالي پر سر ورسره پاکستان لانجه لري هم ځوانان روزل کيده . دلومړي ځل لپاره دپخواني شوروي دمطبوعاتو په يوه مشهوره جريده کي چي((دليتراتورنايا گزيتا)) په نامه يادېده دشوروي دمشهور ليکوال او ژورنالست ((الکساندرپرخانوف)) لخوا پدغه کال يوه لويه مقاله خپره سوه هغه ليکلي وه چي اوس دشوروي ضد هيوادونه او پاکستان غواړي تنکي ماشومان دجگړي راتلونکي سپاهيانو په توگه په مذهبي مدرسو کي وروزي ،هغه پخپله دغه او نورو ليکنو کي په افغانستان کي دشوروپانو دپوځي شتون او مداخلوسره مخالفت څرگند کړی واو دايي ليکلي وه چي دا جگړه به دشوروي لپاره يوه اوږده جگړه ،د ډيروانساني تلفاتو سره ،مالي او مادي لگښتونو ته به ضرورت ولري.

هغه وخت پاکستاني چار واکو دا پلان لاره ،ځکه دوي دا جگړه دومره لنډه نه بلل او له بلي خوا دوي غوښتل چي دافغانستان راتلونکي دمذهبي بنسټپالو په مرسته سمبال کړي . دنواز شريف په وخت کي دپاکستان استخباراتو او اوردو په خپلواکه توگه په افغانستان کي د((ستراتيژيکي جورتيا)) په نامه اجندا پر مخ بيوله چي دهغي په اساس هغوي غوښته دا چي پاکستان د هنداو ايراني شعيه دولت په منځ کي پروت دی. دافغانستان له لاري به دهغوي ديرغل مخه نيسي ځکه يي غوښته چي دطالبانو کوټلي ملاتړ وکړي له وسلي تر ډوډۍ پوري يې هر څه پر خپل وخت ورته رسول . پاکستان غوښتل افغانستان ديو شاته پاته اوله تمدن څخه دلير پراته هيواد په توگه تل دوي ته احتياج وي ،او که پوځي فناتيک قوت ته ضرورت سو دوي به لا پخوا لا په افغانستان کي داسي روزلسوی پوځ په خپل واک کښي ولري . ملاصاحب دارزگان ولايت ددهراود دولسوالۍ په يوه کوچني کلي کي داټکل له مخي 1959زکال په يوه غريبه کورنۍ کي پيداسوی او هلته لوي سوی دي ،بيا دسنگيسار په سيمه کي ملا ود1367 څخه تر 1371 دنيک محمد قوماندان په رهبرۍ ددولت پر خلاف جنگېدی . هغه کوم مشهور قوماندان هم نه و او نه يې قومي زور لاره يو عادي سړی و، داسي معلوميږي چي پاکستاني استخباراتي چار واکو هغه ډير پخوالا په نښه کړی و، دا چي پاکستان ولي نوموړی په نښه کړی واو په هغه کي يې کوم ډول امکانات ليدلي وه تر اوسه څېړونکي مکمل معومات نه لري . کله چي دپاکستاني چارواکود((دستراتيژيکي جورتيا)) دمخکي طرحه سوي پلان دپلي کېدو وخت راورسېد په داشان افسانوي شکل هغه ډير ژر موټرسيکل او په سبا يې دوه موټر پيداکړه ، دسړي هغه دسقاو دزوي کيسه دسړي ور په يادېږي ، دسقاو زوي چي له افغانستان څخه تښتېدلی و او هلته يې گويا ديو عادي سړي په توگه ژوند کاوه څه موده وروسته له کوم سموار نه حرکت کوي پر لاري يو جومات کي کوم ملا ورته وايي چي افغانستان ته دتگ پر لار دي يوه درخته مخ ته راځي دهغي بيخ وپلټه څه به پيدا کړي هغه دا کار وکړ او ددرختي وبيخ ته پيسي اوټوپکونه پيدا کره ...قيصه يې اوږده ده خو انگليسانو دهغه په وسيله دهيواد اصيل بچی غازي امان الله خان له وطنه فرار ته مجبورکړ او پر هغه يې هم دخادم دين رسول الله نوم کښېښود.

لنډه داچي طالبان دپاکستان ،سعودي عرب او مريکا هغه پروژه وه چي دوي دهغوپه وسيله په زيات سياسي مهارت او داستخباراتو دمنظمو مشورو او لارښونوپر اساس لومړی په دي نامه چي طالبان به دگلبدين خلاف داستاد رباني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او تورن اسماعیل په حمایه کي قرار ولري دهغوي څخه پیسي او وسله تر لاسه کړه ،د نصیر الله بابربر په ویناد پاکستان استخباراتو خپلو ټولو هغو قوماندانانو ته چي دوي غوښتل طالبانو ته تسلیم سي امر وکړ چي بیله چون وچرا دطالبانوسره یو ځاي اودهغوي ملګرتیا وکړي .کله چي طالبان کابل ته دګلبدین حکمتیارسره د جګړي په نامه رانږدي سوه نو احمدشاه مسعود او استاد رباني ته یي هم التوماتم ولېږه چي ژر تر ژره کابل تسلیم کړي او دکابل دښار دروازي ددوي په مقابل کي پرانستي پرېږدي . طالبانو په 1994زکال دکندهار دسنګیسار دسیمي نه ددولتي واک دتر لاسه کولو په خاطر حرکت پیل کړ په 1995زکال د دمې دمیاشتي په 28ورځ یې دکندهار ټول ښار پخپله قبزه کي راوست ، دکندهار ځینو مشرانواو عالمانو ته یي په یوه غونډه کي ملا عمر خپله لومړۍ وینا چي دتګلاري بنه یې لرل او دایې توضح کړل چي دوي ولي را پیدا سول . د1996زکال دسپتمبر په میاشت دوي کابل ته ننوتل . کابل ته په ننوتو سره تر هرڅه دمخه پاکستان چي له مرحوم نجیب الله سره یي پخوانۍ دښمني لرل په دغه ګیرودار کي چي هیڅ نه معلومیده دټولو اخلاقي او اسلامي نورمونو او انساني کرامت خلاف پر هغه ځاي وځړاوه کوم چي دپاکستان پر خلاف یي دشورویاو تر وتلووروسته دپه افغانستان کي دپاکستان پر خلاف تاریخي وینا کړې وه ؛ پاکستان دطالبانو حرکت هغه وخت شروع کړ کوم چي دملګرو ملتو دسازمان ځانګړ ي استازي محمود مستري دافغانستان په هکله خپله دنده پر مخ بیوله او داستاد رباني نه یي دقدرت دلېږدوني نوي میکانیزم په عمل کي دپلي کولو هڅي کولې ،فکر کوم دغه دقدرت په لېږدونه کي به پاکستان خپل موقف غوښن نه لیده ځکه یې په ډیره عجله طالبي حرکت رادمخه کړ.

کېداي سي پوښتنه وسي،داڅنګه یوخپل سرې له مسجدنه راولاړ سوی حرکت و؟ او ډیر ژر پاکستان په رسمیت وپېژاند ؟ سعودي او امریکا ددوي په وجود کي داولیدل چي دیونیکال دنفتي شرکت به دسعودي دنفتي کمپنۍ((دلتا)) په مرسته دمرکزي اسیا نفت او ګاز دافغانستان له لاري تر پاکستان پوري ورسوي اوهم به په مرکزي اسیا کي ددوي په مرسته خپلي اړېکي ژوري کړي ،دا هغه امید وي چي امریکا یي دغه ته هڅولې وه تر څو په افغانستان کي دطالبانو سره د دولتي واک په تر لاسه کولو کي مرسته وکړ ي . داچي طالبانو پخوا دولت نه وکړی او دلیک لوست خاوند کسان یي نه درلودل ،هر ملا صاحب والي ،وزیر او بل دولتي جګپوړی چارواکي سو او هر چا پر خپل سر ډنګول . ملا عبدالصمد خاکسار دطالبانو دوخت دکورنیو چارو وزارت امنیتي مرستیال دګربت مجلي خبریال سره په مرکه کي ډیر شیان وایي یوله هغو داچي دطالبانو هر چارواکی خپلواک و،ددولتي منظمي اداري په بڼه کومه اداره نه وه، پسله هغو چي دوي کابل ونیو دطالبانو حرکت پر دو برخو وویشل سو ؛ دا سي معلومېږي هغه یو شمیر کسان چي پوه سول خبره څه ده او دوي څه کوي ممکن لږ سوچ یي کړی وي داورته دمنلو وړنه وي ګرځیدلې چي هر څه دي ملاصاحب دکرنیل امام په مشوره تر سره کوي اویادي دنوروبهرنیو استخباراتو فرمانونه پلي کوي ،ځکه ملا خاکسار وایي هغه لومړي شعارونه چي مسلمانانو او اسلام ته خدمت و، ورک سوه او ځاي یې ددولتي واک تر لاسه کولو ونیو . ګوربت پنځمه او شپږمه ګڼه میرمن بوټو دبي بي سي دخبر نګار سره په مرکه هغه وخت ویلي وه چي : دطالبانو ګروپ دامریکا ،انګلستان او سعودي عربستان په مرسته څوکاله پخوا جوړ سوی و،ددوي رهبري

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاکستان بنسټپالو مذهبي سازمانو لکه جمعیت علما او نور پر غاړه لرل دطالبانو لپاره وسلې دامریکا او انګلستان لخوا راتلې او پیسې دسعودي عرب وې . دامید اونېزه دامریکا چاپ 235ګڼه.

که په لنده توګه دطالبانو واک ته درسیدو ټول جریان انسان دقیق تر نظر تیر کړي چې دوي له شروع کوم شعار پورته کړ ،څنګه یې وکولاي سول دتورن اسمعیل ،رباني ، دوستم اوبیا نورو تنظیمو دمشرانو سره خبري وکړي ، یو او بل وغولوي او هغه ځواک چې دروسیې،ایران ،ازبکستان ،تاجکستان ،هند او حتا ترکیې له سخاوتمندانه مرستو نه یې ګټه اخیسته له واک نه ګوښه کړي ،په ټول پاکستان ،کندهار او بیا په جنوبي ولایاتو کې دا تبلیغ وچې دوي داسلام او اسلامیت سپاهیان دي او یوازي عدالت غواړي ،حکومت کول ددوي کار نه دی ،غواړي چې محمد ظاهر شاه بیرته کابل ته راولي او واک وروسپاري ، اوداسې نور هوښیارانه ځیرکانه حرکتونه . دا ټول دافغانستان دجوماتونو دملایانو تر سویه لوړي خبري وې ، په ډاډ ویلاي سو چې نوم دافغاني طالبانو او ملاعمر اخند و ، خو هر څه پاکستاني استخباراتي او پوځي جنرالانو سرته رسول . دطالبانودحاکمیت په ټول دوران کې دطالبانو په پوځي لیکو کښې تر افغانانو پاکستانیان زیات و،داچې څومره عرب او دنوروهیوادو چې شمیر یې څلویښتو ته رسېده غولېدلي او فناتیک کسان وه شمیر یې تر لسهاو زره زیاتیږي .په همدې اساس هیڅاته دا دمنلو وړ نه ده چې طالبانو بهرنۍ سیاسي ،پوځي ښوونکي نه لرل او په افغانستان کې راپیدا سول.

پاکستان دواک پر ګډۍ دطالبانوپه کښېنولوکې دوي موخې وې ، لومړۍ موخه یې په افغانستان کې دداسې بیسواد حکومت جوړه ول و چې د حکومت غړي یې دوي په مدرسو کې روزلي وه هغوي ته دبل هیڅا لاس نه دی ورسېدلی او نه یې ددوي سره داړیکو دنیولو امکان پیدا کړی دی ، دهمدغو مذهبي اړیکو پر اساس به تل دپاکستان خبرو او فرمانو ته غوږ نیسي ؛ان دځینو سیاسي تحلیل ګرو په نظر هغه پخوانۍ دشپړمې صوبې خیالات هم دځینو جنرالانو په مغزو کې راژوندي سوي وه ؛ پاکستان پلان لاره پسله هغه چې طالبان په ټول هیواد کې قدرت ترلاسه کړي په سړه سینه به دتل لپاره دډیوړنډ دکرښې مسله حل کړی . دوهم امریکا غوښتل چې په سیمه کې دروسیې او ایران داغیزو مخه ونیسي تر څو وکولاي سي دافغانستان له لاري دمنطقې نفت او ګاز لویو ذخیرو ته لار پیداکړي ،دطالبانو څخه دتعهد په اخیستلو سره چې دترکمنستان څخه دافغانستان له لاري ګاز پاکستان او له هغه ځایه چیري چې یې غوښتل دګاز لولې تیري کړي دطالبانو سره یې مرستې ډیري کړې ؛کله چې طالبانو کابل ونیو سمدستي امریکایې نفتي شرکت اعلان وکړ چې دا دسولې او دترکمنستان دګاز دپروژې دپلي کولوپه لوریو مثبت حرکت دی.

همدا شان امریکاغوښتل هغه ستینګر توغندی چې امریکا دشوروي سره دجګړې په ورستیو کې مجاهدینو ته ورکړې وه چې تقریباً شمیر یې)) 150 ((ته رسېده او ټول نه وه استعمال سوي دطالبانو په وسیله بیرته راټول کړي ،تر څو دروسي او ایران لخوا تر لاسه نسي . که څه هم روسي ته ځوداني ورسېدلي خو ایران پر دغه بریالۍ نسوه چې ستینګر توغندی تر لاسه کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان دځپلوملایانو په وسیله پروپاګند شروع کړ چې دطالبانو خداي ملګرۍ دی ،وګورۍ په ځومره چټکۍ په ټولو سیمو کي واک تر لاسه کوي ، او قوماندان ورته تسلیمېږي . مګر ددې اصلي علت چي دوي ځومره ژر ټول هیواد تر خپلي سلطي لاندي راوست دپاکستان دکورنیو چارو پخوانې وزیر او په پاکستان کي دتنظیمونو مؤسیس نصیرالله بابر پسلاه ځوکالو دېژواک دخبري اژانس سره په خپله مرکه کښې بیا له دغه راز ځخه پرده داسي پورته کوي : ((... طالبان په افغانستان کي ځکه په تېزۍ سره پر مخ وړاندي لاړل چي هلته خلک دجهادیانو له ظلمونو او کورنیو جنګونو ځخه پوزي ته راغلي وه او طالبانو په افغانستان کي امنیت راوستی و ، او موږ هم جهادي قوماندانانو ته وویل چي طالبانو ته تسلیم سي . داچي هغوي دسایست او حکومت په چلولو نه پوهیدل ... موږ ورته ډېر وویل چي په افغانستان کي ازبک، تجک ،هزاره باید له ځانه سره په حکومت کي شریک کړۍ او دوي ته پوره ونډه ورکړۍ ولي دوي زموږ دا خبره ونه منل او کله چي پر سخته راغلل چا یي ملګرتیا ونکړه)) . واقیعت دادۍ چي طالبانو ځني مشرانو ته په پاکستاني مدرسو او ددیپلوماسۍ په کورسونو کي ښوني کیدې ،هغو هلته دوسلي له استعمال نه نیولي دبهرنیانو سره دخبرو او اړیکو ټول رمزونه ولوستل . ځوک دامني چي دمسجد طالب دي حکومت وکړي ،جګړه دي پر مخ بوزي ،ټول سیاسي چلونه دي په کار واچوي ،له بهرنیودیپلوماتانو سره دي روابط ساتي ،دیپلوماتیکي مسایل او په دیپلوماتیکي دفترو کي دي کار وکړي ،دولتي وزارتخاني دي پر مخ بوزي، دا دافغان ولس قسم خوړلی دښمن بابر وایي : موږ یو وازي دومره کړې چي کله طالبان راپیدا سول ...نو دحزب اسلامي یا نورو کوم پښتانه قوماندانان چي به ددوي مخنیوي یا مقاومت ته راپاځیدل نو موږ به ورته دجنګ نه کولو او طالبانو ته دتسلیمېدو وړاندیز کاوه ،ځکه چي موږ نه غوښتل چي په افغانستان کي یوه بله کورنۍ جګړه پیل سي . داهم ښکرور درواغ ،لومړۍ ده پخپلو خبرو کي پخپله ثابته کړه چي طالبان ددوي پر اوړو او مرسته دنورو هغو قوماندانانو په قانع کولو سره چي دپاکستاني استخباراتو سره همیشنۍ پیونددرلود دطالبانوسره دواک دتر لسه کولو په هکله مرسته وکړه . دوهم ، پاکستاني چارواکو یوه بله کورنۍ جګړه نه غوښت ، بلې ځکه یي نه غوښته کله چي واک په تش آمر کولوسره بل ته انتقال کیداي سي نو جګړي ته رښتیا هم ضرورت نسته ؛ مګرهغه نورو(شمالي ټلواله او ورسره نوري ډلي) چي له دوي نه یي پرته نور باداران پیدا کړې وه تر اخیره ورسره جنګیدل ، ځکه هغو ي ته بیا بل چا ویل ، جګړه دواک دتر لاسه کیدویوازنۍ لار ده ،اوپه همدې منظور یې دوي ته په میلیونو ډالره ،او افغانۍ له بهر نه مرسته رسېدلې . غواړم ښاغلي بابر او پرویزمشرف ته یو خبره وکړم هغه داچي په افغانستان کي ستاسو دهمیشنیو نوکرانو نه نیولي ، لوي او واړه ،لوستونکي او نالوستي حتي لیوني هم دا در سره نه مني چي دا اته پنځوس کالو تاسو په افغانستان کي کورنۍ جګړه نه ده غوښتې او همدا اوس دجګړې اور نه تازه کوۍ . ستاسو هیر سوه هغه مواقتنامه چي دژنیودتوافقاتوپه نامه یي شهرت پیداکړ اوتاسو دمرحوم نجیب الله دحکومت سره د1988زکال داپریل په 14نیټه دامریکا، روسي او ملګروملتو دسازمان دځانګړي استازي په مخ کي لاس لیک کړه ځومره مو عملي کړه ؟ زه به وواېم یو فیصدمو هم پلی نکړ، او دپخوا په ځیر مداخلو اولوټمارو راالېږل دوام درلود . تاسو اوس قضاوت وکړۍ همداجنرال بابر مجاهدین تر غاښو په وسلو سمبالول او افغانستان ته یې دخرابیو لپاره رالیږل چي هلته انسانان مړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي،پلونه والوزوي ،تعميرونه په خرابو بدل کړي ،ښوونځۍ له منځه يوسي ،ماشومان بې پلاره ، ميندې بې مړوښو او اولادو کړي ، دافغانستان پر ښارو باندې دا ړاندو راکټونو اورول دده او دده پشان ښاغلو په امر او قومانده سرته رسېدل ، هغه وخت چې دوې يې غواړې انسانان له منځه ولاړ سي بيا ظلم نه دی ، هر مقدس نوم چې زړه يې وغواړې پر ايږدې . همدا ددوې لخوا روزل سوې او په افغانستان کې دحاکميت پر ګډې کښېنول سوې وه چې ددوې په مخ کښې يې دکابل ښار چور او ددولتي څوکيو دتر لاسه کولو په خاطر يې دکابل ښکلی ښار په کنډوالو بدل کړ ، په زرهاو لوي او واړه ،ښځې او نارينه له منځه ولاړل دخلکو په سرو دميخونوټکوهل او په کانتينروکي اچول ، يادعام سړک پر سر خلک ويشتل کېده و پر هغوي نښه ويشتل زده کېده،دهيواد په ټولولويو او ورو ښاروکي پاټکونه جوړ سول ،دکورونو نه دخلکو ناموسونه پر خپل سر له کوره ايستل دااو نوري ناروا وې هيڅ وخت دافغان ولس نه هير ېږي . هغه وخت پاکستاني چارواکي ، دامريکا متحده ايالات ،اروپا او اسلامي هيوادونه ارام ورته ناست وه اوددوې دوحشيانه کړنو ننداره يې کوله . حقيقت خو دا وچې دپاکستان جنرالانو زړونه دهيواد او کابل دښار په خرابيو نه و سوړ سوی ، غوښتل يې د کابل دښار دسوځېدولمبې په خپلو سترګو وګوري ؛ دافغان ماشوم او کرېدلې مور چيغې چې دباروتو داور په لمواو دود کې خپل خوږ ژوندډلاسه ورکوي په خپلو غوږو واوري ، پر هغه خوند واخلي . دپاکستان په لاس جوړ سوو طالب ډلې ته افغان ولس دپخوانيو په اصطلاح مجاهدينو د ظلمو ،ناروا اوزورونو له يوي خوا ،دهيوادپر ژبو ،قوم ،مذهب اوسيمو ويشلو ډار چې عملا دافغانستان دتوټه کيدو لپاره په چټکۍ کاروان دغه حالت حتي روڼ اندي مجبور کړه چې دطالبانو په مقابل کې موقتا مقاومت ونه کړي او چوپه خوله پاته سي،تر څو هيواد دټوټه کيدو څخه نجات ومومي ، بله چاره هم نه وه افغانستان دشمال او جنوب دطوتيو دقربانۍ کيده په حال کې قرار درلود.

طالبانويو ډول سوله چې پايلي يې تر جګړې خطرناکې وې ټينګه کړه خو وطن يې دسمدستي ټوټه کيدوڅخه وساته ، امادداغه په قيمت کې افغان ولس ډير څه دلاسه ورکړه.

افغان ولس ديو تباه سوي اقتصاد،له منځه تللي پوهي ،ويجاړ زراعتي سيستم ،او ړنګ شوي فرهنګ پر وچه غونډې ولاړ پاته و، ديوهوښيار او مدبر قوت لار يې څارل ،چې څښتن تعلا به کله پر دوې رحم وکړي . مکار پاکستان داحالت تر هر چاښه درک او دطالبانو دغورځنګ په نامه يې چې يوازې دوې دظالمانو ، لوټماريواو بې ناموسيو دله منځه وړلو،هيواد دابادۍ او ولس دسوکالۍ جوګه دی راوړاندې کړه ؛په لومړي سر کې دهغو مجبوريتونو له مخې چې ما پورته ورته اشاره وکړه دوې دافغان ولس دهر کلي سره مخامخ سوه.

هغوي د1995زکال تر مني کابل ته ځان راورساوه ،استاد رباني او احمدشاه مسعود دپنجشير په لور وتښتيدل، دکابل په ښار کې دطالبانو لخوا اسلامي امارت اعلان سو . پلازمېنه کابل و مګر امرونه دکندهار څخه ورکول کېده دا ځکه چې ملا عمر دقدرت تر وروستۍ ورځې ارګ ته رانه غلی . کابل ته په رسيدو سره طالبانو ډير ژر هغه څه شروع کړه چې چا فکر نه کاوه ،دنجونو دمکتبو دروازې وتړل سوې ،راډيواو تلويزيون کې پر موسيقي ړغولو،دښځو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کارو او هغوي بیله محرمه دکورنه وتلو باند بندیزاعلان شو ، دمنځنیو پېړیو په دوددلاسو او پښو پرې کول ، وژل ،اعدامول ټولو انسان ضد عملونو داسلامي شریعت تر نامه لاندي ددوي لپاره قانوني بڼه اختیار کړې وه ، دکابل په سپورتي لوبغاړی دسپورتي لوبو پر ځاي دانسانانو دوژلو او سنګسارولو په میدان بدل سو ،ښاغلي متوکل یوه بهرني خبرنګارته ددغي پوښتني په ځواب کي چي تاسو ولي په سپورتي لوبغاړي کي ښځي او نارینه وژنی په زیات غرور وویل تاسو موږ ته یوبل ځاي جوړ کړی بیا به موږ دلته خلک نه وژنو ... ، امر بالمعروف و... هغه اداره وه چي افغانانو یي له نامه سره حساسیت پیداکړ ،دځوانانو سرونه وچ خرېیل کېده ،اود ډیرو اندازه کولوته خط کشونه جوړ سوه ،لنډاچي یو وحشت پر ملک مسلط و.پاکستان دوي د داسي کارونو تر سره کولو او فتواګانو صادرولوته وهڅول کوم چي پایلي یې په ټوله نړی کي دبهرنیانو په ذهنیت کي له افغانانو او په ځانګړې توګه دپښتنوڅخه نفرت و، له هغوي سره داسي عقیده پیدا سول چي افغانان دنړی وحشي قوم دی ،دا هغه تاریخي جفا او خیانت دی چي دبې ګناه پښتنو او افغان ولس سره په تاریخ کي چانه و کړی . په دغه هم پاکستانیانو اکتفا و نکړه دهغو پر شا یي لاس ورتیر کړ او هغوي یي دهیوادد تاریخي او فرهنګي شتمنیو له منځه وړلو ته وهڅول لومړی یې په موزیمو او ګالریو کي هر څه له منځه یووړه او په 2001زکال کښي یې دبامیانو مشهور بتان چي دافغان ولس فرهنګي میراث و دافغانانو په ګډون دټولي نړی دولسونو او نړیوالو سازمانو دارادې او غوښتنو او وراندېزونو خلاف دهغو په لاس والوزول ،دا بله تاریخي دښمني وه چي پاکستاني چارواکو دپښتنو اوافغانولس سره دهغوي دبدنامه ولوپه خاطر تر سره کړه ؛ کله چي امریکایانو طالبان دواک نه راوپرزول بیانو ددوي مشر استاد او همیشنی ملاتړی مولانا فضل الرحمن وایي ((طالبان پخپله بې عقل او ناپوه کسان وه، موږ دوي ته دهیڅ کوم داسي کار مشوره نه ده ورکړې ، مولانا وایي موږ جمهوري ائېن لرو)) . دغه یوازنی خبره مولانا رښتیا کوي ، بلې په پاکستان کي ښځه حق لري چي دصدارت مقام ته ورسیږي ،په فابریکو ،او نورو مؤسسو کي کاروکړې ، په ښوونځی کي تعلیم او پوهنتون کي تحصیل وکړي ،حتا دمولانا فضل الرحمن دلور په شمول زیاتي پاکستانی ښکلي پیغلي په بهر ملکونو کي تحصیل کوي ،په تیاتر ،سینما او نورو فرهنګي کارو کي فعال ګډون لري ،په روغتونو او کلینیکونو کي ډاکتري او نرساني سي بیله جنسي توپیر نه دمریضانو سره مرسته کوي او هغو ي ته دارو درمل ورکوي ، دیو اړخ نه یې پر بل اړخ رااړوي ،دا ټولو ته دپاکستانی ښځو لپاره اجازه شته ؛ مګر افغاني میرمني او پیغلي ته دهیڅ کار اجازه نشته باید په کور کي ناسته وي، بدبختي داده زموږ بیچاره خلک یي مني چي پاکستاني ملایان ډیر ښه خلک دي او هر څه رښتیا وایي ؛ زموږ اوسني ځني چارواکي خو ځکه ددغو پاکستاني ملایانو سره دتصدیق سر ښوروي چي هر څه ددوي په خوشحالی کي ویني او دوي هم نه غواړي چي دا ولس رابیدار او پوه سي . یو عربي مشهور لیکوال دښځو سره دطالبامو دغلط چلند په خلاف په 2001زکال داګست په میاشت کښي دالحیات په جریده کي لیکي ((ګرچه موقف طالبان در قبال زن پدیده جدیدي در فقه نیست،لیکن انچه ابها بنام اسلام بر زن افغان روا میدارند،درحقیقت ((تطبیق حرفي))موا فق قیهان متحجر کهن است،که همواره در برابر مشارکت زن در امور حیات اجتماعي جامعه ایستاده اند. به قول محقیق از اصحاب رسول اکرم ((ص)) بیش از بیست مقوله درمورد عورت ونقش زن موجود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

است اما چنین معلوم میشود که طالبان افغان فقط بر یک مقوله از عبدالله بن مسعود اتکا کرده،که گفته بود ((زن همه اش عورت است)) . ایا طالبان دیوبندي مي دانند ابن عباس و ابي یوسف قدمي گفته بودند که ((بازوان وموي افشان زن عورت نیست))... به قول نویسنده تعداد از امامان اجازه داده اند که زنان میتوانندوظایف مهمي در مقام وزارت وقضاوت در حیات اجتماعي جامعه بدست آورند . نویسنده به نقل از کتاب به قلم الحافظ المقدسي ارقام را ارائه میمکند، عایشه بنت ابو بکر براي 399شاگرد تدریس میکرد که در بین ان 67زن و232مرد بودند،حفصه بن عمربه 20شاګرد درس مي دادکه در بین انها سه تن مرد بودند...)) جریده آمید شماره 487.

ولي پاکستاني بنسټپال مولاناصاحبان بیا زموږ په وطن کي ټول هڅوي چي محمدي شریعت په افراطي بڼه پلی کړی او بس . ډیر په دې نظر دي چي پاکستاني مولویان دکوم بهرني قوت په لمسون او له هغو نه درشوت په تر لاسه کولو سره غواړي په دغه شکل اسلام بدنام کړي.

یوې مسلي ته غواړم دټولو پام راوګرځوم ، طالبان په افغانستان کي دهیڅ قوم نماینده ګان نه وه او نه هم اوس دپښتنو دستر قوم نماینده ګي کولای سي ، نه هم کوم قوم دوي خپل استازي ټاکلي دي طالبان لکه دانور تنظیمونه په پاکستان او ایران کي رازیږیدلي ،هلته لوي سوي ،وسله وال سوي اودپاکستان ،امریکا ،سعودي عرب او یو شمیر نورو زبر ځواکو په اراده یي جګړې ته وردانګلي دي تر څو دولتي قدرت تر لاسه کړی ،داچي دطلب په نامه دپښتنوپه ادرس سپکي سپوري ویل کړي له انساني اخلاقو او ادب نه لري او ملي یووالي دروحیي نه لیري کاردی . دایوه پوځي ډله وه چي په پاکستان کي روزل سوې ، پر افغانستان دپاکستان ، سعودي عرب او امریکا په مټ مسلطه سوه ، دایو غیر روڼ اندی حرکت و ،ښاري روښنفکرانو او پوهانو پکښي ونډه نه درلوده په عصري پوهو سمبال کسان پکښي نه لیدل کیده او نه هم خپله طالبانو غوښتل چي دا ډول کسان دځان ملګري کړي . یو شمیر متعصب کله چي یې زړه وغواړي پښتانه روڼ اندي وټکوي او یا په پښتنو پسي څه وایي بیانو سمدلاسه په خپلو لیکنو او وینا وکي د ((طالب پلوه ،طالبي سیاست وال او داسي نور القاب ،دادب له چوکاټ او انصاف نه لیري مختاړي او وروستاړي دپښتنو په اړوند لوروي)) ، پداسي حال کي چي دطالبانو په حرکت کي نه یوازي د پښتنو بلکي دنورو قومونو روڼ اندو ،دعصري پوهي خاوندانو، ډاکترانو ،استادانو ،انجینرانو ،لیکوالو ،شاعرانو ادیبانو او دنورو قشرونو لوړو او پیژندل سوو شخصیتونو، فرهنګیانو او فرهنګپالو ځاي نه درلود . هرڅه دپاکستان او سعودي عربستان دچارواکو له خوا اداره کیدل ،دطالبانو په حکمرانی کي د عربي او اوردنومونوغوره کول ،مثلا دخپل نشراتي ارګان نوم یي ((خلافت)) او ورځپاڼي نوم یي ((شرعیت)) ، راډیو افغانستان ، راډیو شرعیت دا اوداسي نوري بیلګي دا ښکاره کوي چي دطالبانو په وخت کي هم دسعودي عربستان او پاکستان دفرهنګي تېریو پر اساس دپښتو ځاي آهسته آهسته عربي او اوردو ژبو ته خوشي کېده ؛ دپلازمېني کابل او دولایتونو په ښارونوکي دهټیو او رستورانونو دنوملو لپاره اوردونومونه کارېدل . پدې باید هر څوک قناعت وکړې چي که دطالبانو په لیکو کښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښیار پښتانه او یادنورو قومونو روڼ اندو ځاي لرلی واي پاکستان او دهغه پلویانو په طالبانو دالوبي او ملنډي نسواې وهلاي.

زمونږ دهیواد په دغه سیاسي او جګړه ایز ګیرودار کي اسامه بن لادن چي دسي آي آیې په مرسته دساړه جنګ په دوران کي دشوروي پلوه رژیمو په مقابل کي په اسیا، عربي نړۍ اوافریقایي هیوادوکي شه ځلېدلی و یو ځل بیا افغانستان ته راغلی ،البته دا هغه وخت دی چي طالبان لا واک ته نه دي رسېدلي په کابل کي حاکمیت داستاد رباني پلاس کي دی ، هغه دننګر هار له لاري افغانستان ته راځي لومړی دجلال آباد دښار ظاهر شاهي مانۍ ته نږدي کور ورکړه سو ،خو ډیر ژر له ډار نه دهېڅ سیمي ته دمولوي خالص یوې کلا ته کډه سو او تر یوي میاشتي ورسته دسپین غره هغه سمڅو ته چي دوسلو دزیرمتون په خاطر جوړي سوې وي کوچ وکړ ، زه دده په هکله زیات بحث ځکه نه کوم چي ټول په خبر دي چي نوموړی له هغه وخت نه چي په پاکستان کي دمجاهدینو سره له 1981زکال راپدې خوا اړیکي لرلي ، افغانان یي جګړي ته هڅول ، له هغوي سره یې مالي ، مادي او دلوژستیکي مرستي کولي ټولو ته څرګندي دي ، په 1988-1998زکلونوکي کله چي شورویان ووتل او دجهاد کلیمي کرار کرار خپل مفهوم دلاسه ورکاوه هغه افراطي اسلامي ډلي او کسان چي دجهاد لپاره راغلي وه ددوي په منځ هرج مرج راپیدا سو او ځینو یې دستړیا خبري کولي په دغه وخت کي همدا اسامه بن لادن دیوکوټلی پوځي لښکر دجوړېدي په فکر کي سو او دده دپلویانو په وینا هغه دیو لوي جنګ لپاره دیوه نړیوال بنسټپال پوځ دتنظم په جوړېدو پیل وکړ اوهغه یې په غالب ګمان دعبیده البنشیري په ملګرتیا جوړ کړ.داحمد رشید پاکستاني لیکوال او ژورنالیست په ویناد ((1982زکال نه تر 1992زکال پوري په افغانستان کي دجګړي دګډون لپاره دمنځني اولیري ختیځ ،شمالي اوختیځي افریقا ،منځنۍ اسیا او نورو هیوادو څخه چي شمیر یي 43 ته رسېده ((35زره)) زیات رضاکار مسلمانان راغلي و)) ،طبعي ده داټول مړه نه سول ډیر یي ژوندي پاته سول ددغو ټولو سره اسامه بن لادن نږ دي اړیکي پیدا کړي وي ،دا هغه امکان و چي په افغانستان کي دشوروي او امریکا تر منځ داغېزي دسیمي دپراختیا جګړي د بن لادن په واک کي ورکړ .کله چي طالبانو کابل تر لاسه کړ بن لادن هم څه موده وروسته کندهار ته راغلی او دملا محمد عمر سره یې دوستۍ ډیري کوټلي اړیکي ټینګي کړې ،تر هغه وخت چي امریکا دطالبانو په وجود کښي سیمه ایزي ګټي لیدلي دبن لادن او ملا عمر په دوستۍ یې بي تفاوتي ښکاره کول ،مګر کله چي نړیوال وضعیت تغیر وخوړ ،دطالبانو کړه وړه نور دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه وه او پاکستان په هغوي هغه څه کول چي افغانانو زغملاي نه شوه ،دترکمنستان څخه دګاز دلولي مسله هم ځنډمنه سوه ، دیونیکال کمپنۍ مشران په دې باور سوه چي دطالبانو په وجود کي دوي دا پروژه لکه څنګه چي دوي اټکل کړی و پلي کېدل یې ناشوني دي،طبعي ده کله چي ګټه نوي زبرځواک هر قوت او ګورپ چي وي قرباني کوي .له بلي خوا بن لادن ځان داسي احساس کړ چي په رښتیا سره دی کولاي سي داسلام څخه پخپله دپیسو په زوراو دغو فاناتیکانو په وسیله دفاع وکړي . هغه په افغانستان کي هم داسي اکټ کاوه لکه دی چي ددغه هیواد اصلي اوسېدونکی او برلاسۍ چارواکۍ وي او طالبان یې دامریکا په مقابل کي هڅول . دغه او هم به نور دلایل موجود وه چي دبن لادن او امریکا تر منځ توره پیشي تیره سوه آن ددښمنۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر سرحده اختلاف پیداسو . په لومړي ځل پسله هغه چي په 1990زکال امریکا د کویټ څخه دعراقي عسکروتر ایستلو وروسته شل زره امرکایي عسکر په سعودي عربستان کي میشته سول ،دبن لادن دامریکااو سعودي چارواکو لخوا دا کار داسلام پر مقدسو ځایو لکه بیت المقدس تېری وباله او له دغه عمل سره یي خپل مخالفت څرګند کړ . دسعودي حکومت له ډار چي ځان یې په خطر کي ولید په 1992زکال په خپله شخصي الوتکه کښي له پاکستان څخه چي په دغه وخت کي ګویا دطالبانو او جمیعت دپخلاینې لپاره تللی و سودان ته ولاړ، او په 1994 زکال دده سره دشاهي کورنۍ مخالفت اوامریکا په غوښتنه او مشوره له هغه نه دسعودي تابعیت واخیست . بن لادن په 1992زکال په مګه دیشو او یمن کي دتروریستي حملو په تور تر تورن وپېژندل سو . بن لادن کله چي د1996زکال په سپتمبر افغانستان راغی دمجاهدینو دمشرانو سره لکه رباني ،ګلبدین ،احمدشاه مسعود او مولوي خالس سره یې ښې اړېکي ټینګوي ،طالبانو ته بیا دومره نږدې کېږي چي له افغانستان څخه دده دایستلو په قیمت تر اوسه افغان ولس اوپه خاصه توګه پښتانه او نړیوال جزاویني.

له طالبانو څخه دنورو نااميديو په څنګ کي دبن لادن او امریکا تر منځ دښمني او دهغه لخوا دافغانستان څخه دامریکایي استخباراتو په قول په (1998) زکال داګست د میاشتي په اومه دکینیا په مرکز نایروبي او تانزانیا په مرکز دارالسلام کښي دامریکي په سفارتونو کي دنهو، لسو دقیقو په تفاوت غټي چاودني چي)) 219 ((افریقایان او))12 ((تنه امریکایان پکښي تلف سوه ددي باعث وګرځېدل چي امریکا دطالبانو څخه رسمي غوښتنه وکړي تر څو هغه امریکا ته وسپاري اویایې له وطنه وباسي . کله چي طالبانو دپاکستان په مشوره دهغه دتسلیمېدو سره مخالفت وکړ ، پدې نامه چي ګویا هغه مجرم نه دی،او زموږ میلمه دی، له افغانستان څخه دبن لادن دایستلو پر سر سره جوړ نه سول ؛که څه هم پسله هغه چي پر افغا نستان اقتصادي بندیزونه ولګېدل او دافغانانو حالت خراب سو په داخل او بهر کي ټولو افغانانو له ملا عمر نه غوښتنه وکړه ، دا نابللی مېلمه چي موږ ته زموږ دملي ګټو او افغانستان دویرانۍ په قیمت تمامیږي له افغانستان څخه وباسي ، متاسفانه طالب چارواکو یوازي دپاکستان منل د افغان او نورو پر خبره یي غوږ نه نیوی.

پاکستان هم امریکا داوس پشان غولوله څو ځله کلینټن نواز شریف نه په تلیفون کي له هغه نه غوښتنه وکړه چي پر طالبانو فشار راوړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته تسلیم کړي او یا یې بل هیواد ته دمحکمي لپاره ولېږي ،نوازشریف به هغه ته وعده ورکول مګر په عمل کي یې هیڅ نه تر سره کول . پاکستان پدې ښه پوهېده چي امریکا دپاکستان په مقابل کي دسخت اوغوڅ دریزنه کار نه اخلي ځکه امریکا پاکستان ته په منطقه کي دپلانونو دپلي کولو په منظورتل اړتیا لري ،کنه دبن لادن دنیولو یا وژلو لپاره څومره پروژي جوړي سوي ،لومړۍ پنځه او بیا پنځه ویشت میلیونه ډالره جایزه وټاکل سوه ، د مرکزي اسیاته دنفت او ګاز دترلاسه کولو په منظور دطالبانو سره مرستي عبث ولاړې،دیونیکال او دلتا دکمپنیو ټول پلانونه په اوبو کي لاهو سول ،دا ټول تاوانونه امریکا ومل ، خو یوه ورځ امریکا یي جګپوړو پاکستاني چارواکو ته ونه ویل چي تاسو څه کوئ؟ او پر کومه لار روان یاست ؟، فکر کوم دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا لپاره هغه نازولې دی چي ټوله نړۍ یې تر قربان کړي ده ، داسي یو نظر هم دعام ولس سره سته چي ممکن دامریکا استخباراتي سازمان په منطقه کي دامریکا دسیاسي ،اقتصادي او پوځي نفوذ تر ټینګولوپوري نه غواړي داسامه بن لادن ،القاعدي دسازمان او طالبانو جنګي سیریال ته دپاي ټکی کېښېږدي . زموږ افغانانو سره هم دا ډار زیات سوی دی پداسي حال کي چي دامریکا په ګډون دنړۍ))37 ((هیوادونه له افغانانو سره دامنیت په راوستلو کي یو ځاي خپل ځوانان دلاسه ورکوي ،او آهسته آهسته یې د نړیوالو په سترګوکي اعتبار ته ضرر رسیږي داسي نشي چي یو ځل بیا افغانستان دپاکستاني جرنیلانو تر ناولو غوښتنو قربان کړي ؟ که داسي نده نو ولي امریکا دادنړۍ سوپر زبر ځواک پاکستان ته سپینه او لنډه خبره نه کوي او ورته نه وايي چي پر ځاي دي کښېنه ،افغانان نور مه زوره وه . کوڼ او ړوند په دې پو هېږي چي دافغان ولس دټولو بد مرغیو اساسي عامل پاکستان دي اوبس ،څنګه داومنل سي امریکا ،انګلستان ،اسرائېلو،روسې ،چین ،هند ،فرانسي ،المان ،ایټالیا اونورو هیوادونه چي همدا اوس عملا دافغانستان په لانجه کښي دپاکستان دخاوري څخه دالقاعدي دسازمان ، بن لادن او طالبانو سره ښکیل دي نشي کولاي دهغوي ځالګی پیداکړي ؟.

بن لادن هم ځاي ګرم او ګدا اسوده ولید، دادی تر اوسه پاکستاني جنرالان وايي په افغانستان کي دی‌او افغاني چارواکي ادعا کوي چي هغه په پاکستان کي دی ،دغه حالت چي په دغه سیمه او قوم کي به دده پیداکېدل تر ډیره وخته دټولولپاره ستونزمنه وي بن لادن په خپله هوښیارۍ ډیر ښه درک کړی و . دا چي دا ډرامه به کله پاي ته رسیږي تر اوسه څوک نه پوهیږي.

د امریکا دغوتلاښو چي دطلبانو مشران راضي کړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته دمحاکمي لپاره وسپاري له ناکامۍ سره مخ سوه ،که څه هم امریکادطالبانولپاره وروستۍ نیټه د1999دفبروري په میاشت وټاکل مګر ډیر ژر طالبانو اعلان وکړ چي اسامه بن لادن ورک دی . دملګرو ملتو امنیت شورا په 1999داکتوبرپه 15 نیټه دپریکړي په ترڅ کي دطالبانو نه وغوښتل چي پخپله خاوره کي دترهګرۍ مخه ونیسي او هغه کمپونه چي شته وتړي او . . . ، دامنیت شورا بل کال (2000)ددسمبر په 19 نیټه په خپل بل 1333 لمبر پریکړه لیک کښي پر طالبانو باندي خپل پخوا ني بندیزونه په ټینګار سره تاید کړه ،اما طالب چارواکو په دغه پریکړه لیکو نو عمل ونکړ،نه یې بن لادن وسپاره او نه یې دالقاعدي دروزني کمپونه و تړل . د 2001زکال په پیل کي دامریکا نوي ولسمشر بوش ته دمنځنۍ اسیادهیوادو نو دنفت او ګاز مسله چي دچین او روسې دګډ قرارداد په اساس به دهغوي پلاس کي لویدلي واي جالبه وبرېښېده او له بلي خوا دامریکا لپاره داسي یو تړون هم دمنلودمنلو وړ نه و،خپلو اقتصادي موخو ته درسېدو خاطر امریکایي چارواکو پریکړه وکړه دطالبانو سره یو ځل بیا دخبرو له لاري مخ ته ولاړ سي دخبرو چاري دبهرنیو چارو په وزارت کي ((کرستین روکا)) ته وسپارل سوي هغه دطالبانو سره شپږ ځله او دوه ځله یې په برلین کي نوري پټي غونډي جوړي کړي ، دغونډو کومه نتیجه ورنکړه ،په دوهمه غونډه کي دطالبانواستازي برخه وانه خیسته ځکه دوي بندیزونه غندل او دملګرو ملتو پر سازمان یې نیوه کي لرلي . دجولاي په میاشت کي ((دشراپ شایر))په وستین

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پارک کي چي دانګلستان په لوديځ کي يوه ډيره ښکلې سيمه ده ديويشت هغو هيوادوداستازو په ګډون غونډه وکړه کوم چي دافغانستان له موضوع سره علاقمند و ،دغه غونډه دملګرو ملتو په مشرتوب دانګلستان دباندنيو چارو دوزارت لخوا په غير رسمي توګه رابلل سوي وه ، هلته دا وړانديز چي په افغانستان کي دي د پخواني پاچا محمدظاهر په مشرۍ يوه ائتلافي اداره جوړه سي مشوره وسوه ، دمسله دشمال ټلوالي لخوا استقبال سوه او پدي ډير خوښ سوه ،خو هغوي دا دکار پيل باله اويل يې بيا به وروسته ګورو چي څه وشي ،دهغوي لپاره ظاهرشاه هدف نه بلکه هدف ته درسېدولپاره يوه وسيله وه . تر دغي غونډي لږ وروسته دپاکستان استازي ((نياز نيک)) په فرانسه کي داپه ډاګه څرګنده کړه چي دامريکي دهيئت يوه غړي ويلي و که طالبان دبن لادن په هکله په خپل دريز کي تغير رانه ولي پر خلاف به يې دزور نه کار اوخيستل سي . هغه داهم وويل چي ددوي پر ضد به دتاجکستان له اډونه کار واخيستل سي ، هلته پخوا امريکا يي مشاوران ځاي پرځاي سوي و ،ازبکستان هم خپله اماده ګي وښودلې وه روسي پولس زره پوځ دامادہ ګۍ په حال کي قرار درلود. دپاکستان دغه چارواکي دا خبره ديوه پلان په اساس چي دوي يي لري افشاکړه ،غير مستقيم يې طالبانواو دهغوي پلويانو ته څرګنده کړه چي امريکا او دهغې ملګري هيوادونه څه پلان لري ، که طالبان دامريکا خبره ونه مني دهغوي پر خلاف حمله کوي ،پاکستان تل ((غله ته وايي غلاوکړه او دکور خاوند ته وايي بيدار اوسه)) سياست پلي کړی دی.

((فرانسس ويندرل)) لا دمی له مياشتي نه راپدې خوا په روم کي له پخواني پاچا سره افغانستان ته دتګ په هکله ليدني کولې ، دجولاي دمياشتي نه راوروسته ظاهر شاه ته داسي کتل کيده لکه دافغان واکمن چي وي.

په دغه وخت کي دطالبانو مشرانو ته دامريکا لخوا دوه پيغامونه واستول شوه چي په يوه کي يې غوښتي وه چي دبن لادن دنيولو لپاره دي عمل وسي ، اوبل دظاهر شاه په مشرۍ ديوي ائتلافي اداري دجوړېدو په هکله د خبر دپيل مسله وه . دپردي شاته حالت داسي معلوميده چي دوي نوره دتل لپاره دطالبانو سره وداع کول ، خو تر هغه دمخه يوه بله لويه حادثه پېښه سوه چي هر څه يې پر دابله خوا راواړول . دا څرګنده معلومېده چي پاکستاني چارواکو او استخباراتي سازمان يې په افغانستان کي دملي پخلاينې پر اساس دحکومت له جوړېدو سره مخالف وه،هغوي تر وروستيو شيبو تلاښ وکړ چي طالب چارواکي په افغانستان کي پردولت واک وساتي.

په امريکا کي داسي پېښه وشول چي دپاکستان ټول پلانونه يې تر يوه حده په اوبو کي لاهو کړه، په بربنډه توګه په افغانستان کي داسامه بن لادن داوسېدو او طالب چارواکو دقدرت کمبله مخ پر ټولېدو سوه ، وايي خداي دي داسي شر پېښ کړي چي زموږ پکښي خير وي ،موږ ددغي پېښې دقربانيانو سره ځانونه په غم کي شريک بولو ځکه تر هر چا افغان ولس ته معلومه ده چي کله څوک دفاميل غړی دلاسه ورکوي څومره درد لري . د2001زکال ددسپتمبر په 11مه 19 ترهګرو چي پنځلس يې دسعودي عربستان وه په نيويارک کښي دنړېوالي سوداګری مرکز دوه غبرګوني))107 ((پوړيز ي مانۍ اوپه واشنګتن کي دملي دفاع پر وزارت يا پنتاګون دملکي الوتکو په استعمال حمله وسوه دريمه الوتکه چي غوښتل يې پر سپينه مانۍ حمله وکړي دسورليو دفشار په اساس دپنسلوا نيا ښار ته نږدي پر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ولویدل ،تجارتي مرکز اور واخیست او ماڼې ونړېدي تر دریو زرو زیات په مختلفو قومونو پوري تړلوداور په لمبو او دتعمیر تر دېوالو لاندي خپل ژوند دلاسه ورکړ. هیڅا فکر نه کاوه چي په امریکا غوندي هیواد کښي دي داسي لویه پېښه وسي ،او دومره خلک دي دیوې ترهګري حملې په پایله کي مړه او په ملیاردو زیان دي ورسېږي . که څه هم د کتي کلارک په وینا ((دسپتمبر له تراجیدی نه څو اونۍ مخکښي دطالبانو دبهرنیو چارو وزیر متوکل دکوم مرستیال په لاس په پېښور او اسلام اباد کي دامریکې قونسلګرۍ اود ملګرو ملتودسازمان اداري ته خبرداری ورکړی و ، چي بن لادن په امریکې باندي دډیر غټ برید کوونکی دی په دغه مقصد چي په زرګونو امریکائیان له مینځه یوسي خو دهغه اخطار ته چا غوږ ونه نیوه شاید له دي امله چي مرستیال یې دخبر سرچینه نه وه ښودلې)). مولانا ابو العلي مودودي نقل قول ،چویري 106

دامریکا سنا ولسمشر ته دومره پیسې او واک ورکړ چي چا تصور نشو کولاي ، تر څو ولسمشر دامریکا دښمنان هر چیري چي پټ دي ورک او نابودکړي . ددغي زړه بوږنوونکي پېښي دورځي په ماښام دامریکا ولسمشر جورج بوش دامریکا خلکو ته په وینا کي وویل : موږ به دهغو تروررستانو او هغو تر منځ چي هغو ته یي پناه ورکړې فرق ونه کړو . کانګریس دسپټمبر په 14ولسمشر ته دغه واک ورکړ چي دهغو ملتونو،موسسو ،یاکسانو پر ضد له ټولوضروري او مناسب زور نه کار واخلي ... کانګرس ددغه موخي دترلاسه کولو په منظور حکو مت ته د څلویښتو ملیاردو ډالرو دمصرف اجازه ورکړه.

جورج بوش دسپتمبر په شلمه دکانګریس په یوه غونډه کي بن لادن او دهغه سازمان په دغه پېښه کي تورن کړه ، اود طالب چارواکو ته یې داسي التیماتوم اعلان کړ : ((دامریکي چارواکو ته دالقاعدي ټول هغه مشران وسپارۍ چي ستاسي په هیواد کي دي ... سمدلاسه او دتل لپاره په افغانستان کي دتروریستانو دروزني کمپونه وتړۍ ، تروریست دهغو روزونکی او ملاتړ کوونکی اړونده مقاموته وسپارۍ ، ددي لپاره چي مونږ باور وکړو چي هغوي نور نو عمل نه کوي امریکا ته دترهګرۍ په کمپونو کي پوره لار ورکړۍ . دا غوښتني دخبر یابحث لپاره نه دي . طالبان باید سمدلاسه عمل وکړي .دوي باید ترهګر وسپاري یادي دهغو په برخلیک کي ځانونه ګډ وشمېري)) بي بي سي او امریکا ږغ راډیو . دا لومړۍ ځل و چي امریکا طالبانو ته داسي ګواښ وکړ ،کاشکي داسي ګواښ یي دپاکستان ولسمشر ، استخباراتي او پوځي چارواکو ته هم کړۍ واي نوبه یي ثمر عملي او ګټي به یې زیاتي او تاریخي واي .که رښتیا وویل سي او امریکا حق ته غاړه کښېږدي پاکستاني چارواکوته داشان التوماتوم به نه یوازي افغانستان بلکه دامریکا په شمول ټوله نړۍبه دترهګرۍ او لاس وهنوله شرڅخه خلاصه سوې واي . داپاکستان دۍچي ددوي په خاوره کي رزول سوي تروریستان په مصر ،هسپانیا ،فرانسه ،جرمني او انګلستان کي دترهګرۍ دعملونو دتر سره کولو امکانات تر لاسه کوي ،ځکه همدا اوس دپاکستان په مذهبي مدرسو کي چي شمیر یي تر لسزرو زیاتېږي دآي آیس آي تر بشپړي حمایي او کنټرول لاندي دي ترهګر روزل کیږي ، په افغانستان او دنړۍ په نورو هیوادو کي دهمدغو مدرسو روزل سوي خلک ترهګریز ي کړني تر سره کوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسوداګرۍ دمرکزو تر ړنګېدو وروسته دامریکا خلکو ته دجورج بوش دلومړۍ وینا څخه دورایه څرګنده سوه چې دهغه هدف بن لادن او طالب چارواکي دي ،کله چې دامریکا حکومت دکانګرس ملاتړ تر لاسه کړه دڅو ديپلو ماتیکوسفرو څخه وروسته امریکا دنړۍ په کچه دامکانات برابر کړه چې دطالبانو دغه ځواب او بې ځایه مقاومت ته چې بن لادن مسول نه دی ،او یا یې څرګندول چې امریکا دي دبن لادن دمجرمیت اسناد دوي ته دي ښکاره کړه کې او داسي نور دلایل چې منطقي نه بریښېدل ، دوسلې داستعمال په زوردطالبانو حکومت را وپرځوي . داکتوبر په اومه ورځ یې دبمونو اوراکټونو،مډرنو پوځي الوتکولخوا دافغانستان پر پاکه خاوره دطالبانو دځپلو په موخه حمله او تعرض شروع سو،امریکا دغي موخي ته درسیدو لپاره دروسي چارواکو په مشوره پر شمالي ټلوالي تکیه وکړه ، دا هغه ځواک و چې ددوي دظلم او وحشت په پایله کې دپاکستان روزل سوي طالب قوت ته افغانانو په دې منظور چې دشمالي ټلوالي او هغوي دملګرودځواکونو له تیریواو ظلم نه خلاص سي هرکلی ویل سوی و . زموږ په هیواد کې داد یوې بلي غمیزي شروع سوه ،په پاکستان کې په بربنډه توګه مولانا سمیع الحق او مولانا فضل الرحمن او نوروفاناتیکو بنسټپالو ډلو په وسیله دټولو مدرسونه ځوانان دپاکستاني داستخباراتواو ملیشو په لارښودنه او ملګرتیا دامریکا په مقابل کې دطالبانو په دفاع کې دجګړې لپاره دافغانستان په لور جوپي جوپي روان سول ،افغانستان ته په رسېدو سره طالبانو هغودهیواد شمال ته ولېږل ،چې هغوي هلته ایسار او زیات یې ووژل سوه . په پاکستان کې یې دامریکا دبیرغونو په سوځولو سره هره ورځ مظاهري پیل کړي ، پاکستاني پوځیانو دموقع نه په استفادې سره دېښتنو په سیمه ورننوتل او دلومړي ځل لپاره یې دډیورنډ کرښي ته ځانونه ورسول . جالبه او دپاملرني مسله خو داده چې پاکستان دامریکا نږدې او نازولې دوست دی مګر ددوي په حضور کې دامریکا پر خلاف شعارونه ورکول کېده ،دولسمشر جورج بوش عکسونه او بیرغونه دبنسټپالو او فناتیکو مسلمانو ځوانانو او احساساتي خلکولخوا په مظاهروکي سوځول کېده . له دغه حرکت څخه په ګټه پورته کولو سره دپاکستان اساسي هدف داو چې امریکا او نوري نړۍ ته ښکاره کړي چې په پاکستان کې مذهبي ډلي ډیري قوي دي، ددوي دځپلولپاره زیاتو پیسو اوکوټلي ځواک ته ضرورت سته ،ځکه امریکا دوي ته دېخواني قرض دبخښلو په ګډون تر دریو ملیاردو زیات ډالره پیسي او یو په بل پسي نوي جنګي الوتکي او موډرني وسلې ورکړې ، تر څو پاکستان تروریستان په وځپي ،خو دا هغه خوب دی چې دپاکستان په مقابل کې داوسني سیاست په تعقیب سره به هیڅکله رښتیا نسي.

دامریکا دبمباریو پایله داسوه چې داکتوبر له اومي څخه ددسمبر تر اتلسمي ورځ پوري دنږدې))10915 ((کسانو دژوند دلاسه ورکولو په ارزښت ، ددسمبر په دوهمه نیمایي کې دطالبانو دواک هغه مانې چې دوي ورته عمارت وایه ړنګه او ملامحمد عمر اخند چې پر موټر سیکل یې دواک تر لاسه کول شروع کړې وه د همدغه موټر سایکل په سوارۍ یې دکندهار ښار او دعمارت تخت وتاج پرېښود. دپاکستان هغه پلان چې ددوي په وجود کښي به دډیورنډ لعنتي کرښي برخلیک دتل لپاره ټاکي یو ځل بیا راتلونکي مهال ، دنوو پلانو دجوړولو او پلي کولو ته معطل پاته سو . ملا محمدعمر اخنداو طالب چارواکي په رښتیاسره دخپل بې بنیاده غرور،دهیواددبرخلیک ټاکلو دساده ارزوني، او پاکستاني استخباراتو دنووګټو قربانیان سول . داسي معلومېږي چې دوي لا اوس هم په دې نه پوهېږي چې پاکستاني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چارواکي ددوي اوګران وطن اصلي او اساسي دښمن دی . تر څو چې دډیورنډ دلعنتي کرښي په هکله اساسي پرېکړه نه وي سوې افغان ولس به دپاکستان اودهغوي دنړیوالو دوستانو د سیاسي لوبواودرغلیو قرباني اودقدرت پر سر جنګي سیالیومیدان وي .افغانان به دکورسوځوني په جګړه کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي . زموږ زوربېدلي ولس به دبهرني پوځیانو تر پښو لاندي دتحقیر او توهین ښکار او ورځي سباه کوي . ځوان کنړي شاعر فرهادجان دشعر په ژبه داحال ښه تمثیل کړی دی هغه وایي:

ماپکي خپل قاتل ونه پیژانده ----- راغځېدلي وو بلا لاسونه

دا اوسنی افغان وژنه او ټاټوبی ورانونه چې دپاکستان د دیوبندي بنسټپالو دتشویق او فتواګانوله مخي افغانان هڅوي او ورته وایي ، وجنګېږی له خپلي خاوري امریکایان او نور اروپایان وباسی ددغي غمیزي دحل لاره نه ده . دا ددوي اوددوي دبادارانو ددسیسو، او دډیورنډ دکرښي پر سردخپلو تاریخي عقدو او دښمنیو دتر سره کولو پایلي دي چې زموږ په هیواد کي پردي وسله وال ځواکونه پراته دي ، کاشکي موږ دا تعقل درلودای چې هر څه مو دخپل هیواد تر پرمختګ او افغان ولس تر بسیاینې او ښېرازی قربان کړي وای . له بده مرغه یو تریخ ولي رښتیا حقیقت باید ومنل سي چې افغانانو تل یوه او بل ته دقناعت سر نه دی ټیټ کړی ،قناعت یې بل ته تسلیمي او تسلیمي یې عار بللی دی . داچې خپل هیوادوال او عزیز ته دماتي پر سر یې پردي ته لاس اوږد کړی او یا یې دهغه په پوځي مرسته د ځان لپاره بریاوي ترلاسه کړي ، دهغوناوړو او شرمونکو پایلو ته یې هیڅ وخت پاملرنه نده کړې ،او د پردې پوځي ځواک راوستل یې د ځان حق بللی دی . په هره اندازه چې بهرني پوځیان په افغانستان کي پاته کېږي په هغه اندازه زموږ دخاوري قسم خوړلي دښمنان سیاسي ،مالي ،پوځي او مادي ګټه ځیني پورته کوي .همدا علت دي چې پاکستاني چارواکي او جنرالان امریکا او نړی والو ته دتروریستانو په ځپلو او نیولو کي دوکه ورکوي . دا جګړه ددوی لپاره هغه چرګه ده چې طلایي هګۍ اچوي . فکر وکړی !!! دااوسنی خپل منځی تاوتریخوالی ،دعلماو ،بیګناښځو او ماشومانوو ژل په ځان پوري بمان تړل او ژوند دلاسه ورکول زموږ دبیچاره خلکو هیڅ درد نسي دواکولای . پدې ټول باید پوه وي هغه کسان په هرنامه چي غواړي دمنځنیو پیړیو په دودتنګ نظره افراطي رژیمونه پر افغان وتپي ولس ته به دقبول وړنه وي . داډول کړني داستونزي او زموږ دهیواد څخه دپردیو پوځي ځواکونو دوتلو دحل لاره نه برېښي . ځوان شاعر فرهاد وایي:

اوس راته وایه چې ټول زړونه غاټول زړونه چا وګټل

ستا سره ماشه وه او زما سره ګلونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو!

دا لاندي عکسونه د پاکستاني نجونو دي چي غواړي په اردو او هوايي قواو کي کار وکړي ،پوښتنه داده چي ددیوبندي ملا یان په ځانګړي توګه مولوي فضل الرحمن دغو نجونو ته دکوم روایت له مخي اجازه ورکړي چي دځوانانو سره یو ځاي پوځي ډښوونه سرته ورسوي ، یو ځاي پوځي تعلیمات او عملیات تر سره کړي ؟

زه ددغه کار ملاتړ کوم زما لپاره ښځه او نارینه دبیولوژیکي جوړښت په تفاوت یوشان ارزښت لري ،دواړه دخداي بنده ګان او انسانان دي ، دټولني په وړاندي یو شان حقوق او مکلفیتونه لري . عکسونه مي ځکه راوړل چي همدغو دپاکستان بنسټپاله مولویانو له مجددي څخه نیولي تر رباني او طالب پوري ټولو ته ویل ښځه باید په کور کي وي ،ښځه ټول عورت دی ،دښځي مخ باید بیرون څوک ونه ویني او اواز يې وانه وري ،هغه ښځه چي دا نه مني باید سنګسار سي . پوښتنه کیږي چي مولانا صاحب ! دانجوني به څوک سنګسار کړي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه برخه

په نوي تاکتیک دپاکستاني چارواکو هلې ځلې

دطالبانو دواکمنۍ پر خلاف دامریکا لخواد جګړې پیل دوې برخي درلودې .یوه يې دوسله وال تیریو لپاره دپوځي پلانونو جوړول ،او بله دطالبانو پر ضد دمیډیاله امکاناتو څخه په استفادي سره دهغوي پر خلاف دنړیوالو ذهنیت اماده کول و . امریکا دمطبوعاتو ،راډیو ،ټلویزیون او انترنټ له لاري په نړیواله کچه دوحشت،بربریت،تروریزم او انسان وژنو اصلي ترسره کوونکې یوازي طالبان او دالقاعدي سازمان معرفي کاوه ، امریکا ډیر ژر وکالاي شوه نړوالو ذهنیت دخپلو راتلونکو پوځي او سیاسي کړنو سرته رسولوپه موخه اماده کړي ؛ دهمدغو تبلیغاتو پایله وه چې ټوله نړۍ دطالبانو دحکومت دپرزولو او القاعده سازمان دله منځه وړلو غوښتونکی سول.

دامریکا حکومت دسي آي آيې دکارمندانو په وسیله دافغانستان په دننه او بیرون کې دځینو افغانانو سره اړیکې ونیولې دهغه جملې نه دشمالي ټلوالې په څنګ کې يې د مرحوم حاجي عبدالحق جبارخیل چې په خپل قوم کې دلوي اعتبار خاوندو او حامد کرزی چې دپوپلزو په قوم کي دخپل مرحوم پلار دشناخت او اعتبار څخه په استفادې سره يې کولاي شوه دطالب چارواکو پر ضد خلک راوپاروي ،او پخوانی پاچا محمد ظاهر شاه وچې امریکا دهیواد په راتلونکي برخلیک کي د ونډې خاوند ګاڼه او دسولي په راوستلو کې يې دده ونډې ته زیات ارزښت ورکاوه . امریکا داسي انګېرلې وه چې داکسان کولاي سي خلک دطالبانو پر خلاف راوپاروي . ډیر په دې نظر دي تر کومه ځایه چې پاکستان په دغه پلان خبر و او دحاجي عبدالحق دسفر مقصد او لار ورته معلومه وه دطالبانواوالقاعدي دسازمان په وسیله وتوانېده چې حاجي عبدالحق جبار خیل افغانستان دتګ پر لار مخکي له دینه چې کابل ته ورسېږي بیله کومي محکمي ناځوان مردانه اعدام کړ . د هغه په مرګ زیات پښتانه خفه سول اودڅه دمرګ په غندلو سره يې پر طالبانو يې ډیري سختي نیوکې وکړې . پدې ډول دطالبانو په مقابل کي دپښتونفرت لانور هم زیات سو،او دا هڅ چې پاکستانپه هیڅ صورت په افغانستان کې دیوغښتلي حکومت دجوړېدو سره علاقه نه لري په پښتنو کې نور هم غښتلی سو. حامد کرزی تر دهراود ولسوالۍ ورسېد او هلته دیوه نفر لخوا چې په مطبوعاتو کي يې ځان معلم اشرف معرفي کاوه حمایه کېده،دته دامریکا یانو لخوا ډاډ ورکړه سوی و چې دطالبانواو یا بل چا دحملې په مقابل کي به هغه ساتي . کرزي ونه سوه کولاي دارزګان خلک دطالبانو په مقابل کي راوپاروي ،یو خو طالبانو تر کرزي هلته زیات نفوذ درلود او بل کرزي په ارزګان کي کومې شخصي دپېژندګلوۍ ښې اړیکي نه درلودې .فکر کوم کرزي هلته یوازي پدې خاطر لېږل سوی وچې دطالبانو دحکومت دراپرزېدو څخه وروسته هغه دملا عمر دزېږېدو له ځایه دملا عمر څخه پاته شوېتخت پر کښېنستو لپاره کابل ته رولې ،دا شان ژیستونه اوکړني دسیاست په ډګر کې رواج لري . ځکه کرزی تر هغه وخته هلته پاته سو کوم چې بیا دامریکایي چورلکي پوسیله دبن دکنفرانس ترموافقي وروسته دبګرام هوایي ډګر ته په کابل کي دمؤقتي اداري دریاست دواک دتر لاسه کولو لپاره راوړسو،دبګرام هوایې ډګر ته فهیم ، یونس قانوني او شمالي ټلوالي نور غړي مخته ورغلي وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا متحده ایالاتو دانګلستان په نیغ ملاتړ او همکارۍ دطالب حکومت دوسلوال ځپلوپه خاطردسي آي آې جګپوړي کارمندان دروسې په مرسته دتاجکستان او ازبکستان له لاري په چورلکو کي پنجشیر ته راغلل او هلته یي دفهیم ،یونس قانوني ،دعبدالله دبهرنیو چاراوسنۍ وزیر سره دکتلو په ترڅ کي ددوي سره دراتلونکې په هکله خبري وکړې ،شمالي ټلوالي دنده تر لاسه کړه چي دطالبانو پر خلاف دامریکا یانوسره په عملیاتو کي برخه واخلې ، شمالي ټلوالې پدې خاطر په راتلونکې کښې دامریکا په مرسته غښتلې موقف پیدا کړي دامریکا یانو دغه خدمت ته یې غاړه کښېښوده ،که څه هم امریکا یانو به همدا درک کړې وې . روسیه چي دتروریزم پر ضد مبارزه کې دامریکا ملګرې سوې وه دشمالي ټلوالي څخه دامریکا داستفادیې په هکله خوښي ښکاره کړه او هغه یې دروسي او منځنۍ اسیا په ګټه وبلل . متل دی وایې ((ما پر آسمان غوښته خداي پر مځکه راکړه)) .روسانو دا انتظار نه درلود چي امریکایان دي بیا داسي تېروزې او شمالي ټلوالي بندنامي ډلي ته چي په سیمه کي دروسانو یوازنې دوستان وه داامکان پلاس ورسې چي دا ځل دامریکا د B52 او C130 ډوله الوتکو دبمباریو په مټ دي کابل ښار هغه ښارته چي اوسېدونکو یې ددوي له نامه سره حساسیت پیداکړی و یو ځل بیا داخل سي.

توماس والکوم پخپله مقاله ((ائتلاف نامقدس)) کي چي دافغان رسالي په 23-24ګنه کي خپره سوې ده لیکې : ((دامریکا په نظر شمالي ائتلاف په حقیقت کي هیڅ ائتلاف نه دی او باور وربانديې نشي کېداي،لیکن پرته له دوی نه امریکا بل انتخاب نه درلود ،.... ځمکني پو ځونو ته دزیاتي اړتیا له مخي په کار وچي دشمالي ټلوالي له ملېشو څخه دطالبانو پر ضد کار واخیستل سي ،نه دامریکا او لوېدیځ دځمکنیو ځواکونو څخه)) امریکا له دې ډارنه چي په ځمکني جګړه کي به د زیات تلفاتوسره مخ سي پرېکړه وکړه چي د شمالي ټلوالي څخه چي دطالبانو سره کوټلې دښمني هم لري استفاده وکړي .دیادولو وړ ده چي دامریکا ولس هم ددې سره مخالفت کاوه چي دجګړې په پېل کې دي په ځمکنیو عملیاتو کې امریکایې سربازان برخه واخلې.

ددي لپاره چي دشمالي ټلوالي نړیوال اعتبار غښتلی سي دروسي مشر ولادمیر پوتین هم ددي حقیقت نه پرده پورته کړه او دژورنالستنو سره یې په خبرو کې دابربندېه کړه چي روسې دتیرو پنځو کلو په دوران کي دطالبانو پر ضد دشمالي ټلوالي اود هغوي قوماندان احمدشاه مسعود سره دوسلو او پیسو زیاتي مرستي کړي او دادۍ اوس دغه مرستي نوري هم زیاتوي . فکر کوم د2005زکال دسپتمبر په میاشتي ځوټنه مواد او توکي چي دپنجشیرولسوالۍ (ولایت) ته دمسکو دوالي جنرال ګروموف لخوا راولېږل سوه هم دهغه پخوانیو دوستیو دیوځل بیاډاګیز کېدو او پخلې په خاطر به وه ،که نه تر پنجشیر نورې زیاتې مستحقي سیمي وي ،او بل داچي ولې دیوي خاصې منطقي په نامه ؟ ځکه هلته خداي مکړه کومه طبعې ټکه نه لوېدلې.

امریکا دتروریزم سره دمبارزي په نوم داروپایي هیوادو ،روسې ، بېله ایران څخه دافغانستان همسایه هیوادو ملاتړ تر لاسه کړ او داکتوبر په میاشت کي یي دیویشتم قرن دموډرنو الوتکو او بماوریوپه زور دطالبانو او دالقاعدي دسازمان دپټېدوپر ځایوشپه او ورځ مرګوني ګذارونه شروع سوه،امریکا په دغو بم اوریو کي وچ او لانده یو ځاي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسوځول .او دپښتنو داوسېدو پر سیمه په دې نامه چي طالبان پښتانه دي او دطالبانو سره به مرسته وکړي هم تر بمبارد لاندي ونیول ، په دښت کې چوپان او په کلي عادي خلک وویشتل سوه . کلي ،کورونه ، ،ژرندي ، کارېزونه اودکوچیانو خېمې ،پر لارو دسوارلیو ګاډې د بم اورونکو الوتکو او توغندیولخوا په نښه سول ،په زرګونو کورنۍ یې کلیو او ښارونو پرېښودلو ته مجبورکړه ،دولسونو دژوند اړانه یې خرابه او تباه کړه . په کابل ښارکښي یې هم دښار سهیلي او شمالي برخې ،دتلوېزیون غر (انتن)دبالاحصار او مرنجان تپه او یو مسجدپه بمانو او توغندیو کلک وویشتل ،په سلهاو انسانانوو ژول سوه .که څه هم دامریکا داشان کړنه په داخل او بهر کي دافغانانو داعترضونو او احتجاجونو سره مخ شول ، دامریکا وحشیانه خپل سري بمبارۍ یې وغندلې مګر دامریکا او دلوېدېځو هیوادو مشرانو ورباندي غوږ هم ونه ګراوه . دسویډن دمالمو په ښار کي دسویډن افغانستان دکمېټې او افغانانو په ګډون مظاهري وشوې ،په همدغو مظاهرو کي هغو افغان ماشومانوسره دمرستي په خاطر چي دامریکا دوژنکواو ړندو ګذارونوپه پایله کښي یې دژوند هر څه دلاسه ورکړي وه مالي مرستي راټولي سوې ، دمالمو دښار په هغه تعلیمي موسسه کي چي ما سویدني ژبه لوستل دسویدني استادانو په همکارۍ مې تر 8000 زیات سوېډني کرونه مرسته ټوله کړه ټولي پیسې چي دمالمو دافغانانو لخوا ټولي سوې تر دېرشو زروزیاتي وې . دامریکا او هغوی دمتحدینو له پوځې کړنو او عملیاتو څخه دا سې څرګندېده چي شاته کوم پښتون دښمنه قوت وو ،او امریکایانو ته یې غلط راپورونه ورکول او هغوي یې دپښتنو داوسېدو پر ځایو بم اوریو ته هڅول ،تر څو له یوې خوا پښتانه وځپل سې او له بلې خوا دپښتنو په زړونو کي دامریکا په مقابل کي کرکه او دنفراحساس راپیداسې ، تر څو امریکا او اروپایي هیوادونه دتل لپاره دپښتنو په مقابل کي حساس اوسې اودوي ته دشک په سترګه وګوري.

دا عملیات دومره درانه وه چي دلوېدېځو مطبوعاتو او ان دامریکا د CNN ټلوېزیون یو تن مفسر((فیشر)) وویل دامریکا بمبارۍ دویتنام له جګړي نه وروسته ډېري درنې او زیاتي سختي وې ،څکه شپه او ورځ په پرله پسي توګه یې دوام درلود.

په هغه وخت کي چي پر کابل او کندهار د بمانو او توغندیو باران ودروسې دولت اعلان وکړ چي شمالي ټلوالي لپاره یې پنجشیر ته ټانکونه ،توغندۍ او کلاشینکوفونه رسولي دي ،روسې غوښتل دموقع څخه په ګټه پورته کولو سره دنظار شوراتر غاښو په هر ډول وسلو سمبال کړي تر څو داړتیا په وخت کي وکولای سي له ځان او روسې دګټونه دفاع وکړي ،همدغه مهال ازبکستان هم دجنرال دوستم څخه خپل ملاتړ اعلان . البته دا باید هېره نشي چي ترکیې تل خپلي ګټي دشوراي نظار په څنګ کي ددوستم په وجود کي لټولې دي او دهغه څخه یې تل ننګه کړې ده . همدا دلیل و کله چي دوستم دطالبانو له خوا ځغلول کېده سمدستي به ازبکستان او له هغه ځایه ترکیي ته تلی .دترکیې په تلویزیون کي ډېر ځله په پوځي لباس کي راښکاره سوی دی او کله کله دده څخه پداسي حال کي چي هیڅ دولتي واک یې نه درلود دیوه رسمي شخص په بڼه استقبال سوئ دی . د2001زکال داکتوبر په 20ورځ یو روسي پوځي جګپوړي جنرال ((پاپوف)) و ویل :موږ دشمالي ټلوالي سره په کافي اندازه کومکونه کړي ، دافغانستان شمال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دسیاسي اغېزې دنفوذ سیمي بولو ،او دافغانستان دراتلونکي دولت لپاره ښاغلی رباني یو مناسب شخص ګڼو.((امریکا ږغ راډیو)) دغو څرګندونو دا فهمول چې روسیه په هیڅ ډول حاضره نده په افغانستان کې پاکستان پلوه حکومت ومنې.

دکابل دښاریانوپه ګډون د ایران ،پاکستان او ملګروملتو دسازمان سره داتشویش پیدا سو چې دطالبانو تر وتلو وروسته به څوک په دې ښار کي واکمن کیږي ،ځکه درباني دحکومت دپخوانیو ناوړه اعمالو په اساس نه دکابل خلکو او نه هم ملګرو ملتو غوښته چې شمالي ټلواله دې په کابل کي حاکمه سې . کله چې دطالبانو ماته یقیني سوه ملګرو ملتو ،امریکا او لوېدیځو هیوادو پرېکړه وکړه چې هیچاته باید حق ورنکړه سې کابل ته پر خپل سر ننوزي.

دملګروملتو دسرمنشي ځانګړي استازي لخدر ابرهیمي او دهغه مرستیال فرانسیسوندرل لخواپه افغانستان کي دنوي حکومت درامنځته کولو په هکله پر پلان او طرحي جوړولو کار شروع سو . دبیلو ډلو ټپلو سیاسي او جهادي ګوندو او تنظیمو سره تماسونه ونیول سوه ، په دې جمله کې ددقبرس او روم جریانونه هم شامل وه . له بلي خواشمالي ټلوالي دموقع نه په ګټه پورته کولو سره ځانونه سره منظم او په شمال کي یې دامریکا تر هوایي بمباریو وروسته ولایتونه او کابل ته دننوتلو په هیله یو په بل پسې نیول . برهان الدین رباني چې دکابل تر تخت دلاسه ورکولو یې په تاجکستان ،ایران او روسیه کي شپې او ورځې تیرولې دنوامبر په 21 یې په تاجکستان کي دداکتر عبدالله سره دراتلونکي حکومت په هکله خبري وکړې . هغه دامریکا دهوایي حملو او شمالي ټلوالي ته دلاري دخلاصېدو په هکله معلومات ورکړ. په دغه وخت کي روسي یو ځل بیا په ګوته کړه چې دطالبانو تر سقوط وروسته باید استاد رباني دجمهوري ریاست واګي پلاس کي واخلي . دروسې ددغه وړاندیز نه تاجکستان،ازبکستان او ایران ملاتړ وکړ ،مګر پاکستان دروسې له دغه نظر سره خپل مخالفت وښود . له بي بي سي اومسکو راډیو څخه زما شخصي یاداښتونه . دپاکستان لپاره هم دا دقبول وړ نه وه ،یوځل بیا هغه کسانو ته ددولت واګي پلاس ورسې کوم چې ددوي په زور یې دافغانستان دورانۍ او افغان ولس دسر په قیمت چې دتلفاتو شمیر یې تر یو میلیون اوړي واک تر لاسه کړ، خوهغوي دقدرت دتر لاسه کولوسره سمدلاسه پاکستان ته شا وګرځول ، دروسې ،ایران او هندوستان سره یې دوستانه اړیکي ټینګې کړې . په امریکا کي هم جمهوریت غوښتونکواو دموکراتانو سناتورانودبوش له اداري نه غوښتنه کول چې شمالي ټلوالي ته اجازه ورنکړي تر څو کابل ته ننوزي ،دبرطانیې صدراعظم توني بلیر هم علاقه نه لرل چې دا بدنامه ډله یو ځل بیا دکابل دښا دفاتح په توګه دغه ښار ته داخله سې.

دملګروملتو استازی لخدر ابراهیمي دشمالي ټلوالي له مشرانو سره خبري وکړې او هغوي ته یې دنړیوالو دا تشویش چې نه باید کابل ښارته داخل سي څرګند کړ ،ولي حالات دومره ګډوډ وه چې دامریکا دلیونیو راکټونو او توغندیو په اورولو مصروفه وه ،یو شمیر هیوادو لکه المان ایټالیا او انګلستان په دې هکله کار کاوه چې ډېر ژر دافغانستان دبرخلیک دټاکلو لپاره غونډه جوړه سي . له بلې خواافغان ولس دوحشي بمباریو له امله هک پک پاته واو دخپلو نازولو په ویر سرګردانه او فرېشانه وه ، دا دقدرت لیوالو وخت غنیمت وباله پر خپل سر دنومبر په 13ورځ دماذدیګر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شپږ بجو په هغه روسي پوځي لباس کې چي څو ورځي پخوا يې روسي چارواکو شمالي ټلوالی ته دګنډلو او ددوي په ا ختيار کي دورکولو خبر خپورکړی و)) 12000 ((وسله وال کسان دکابل په وينو لړلي او زخمي زخمي ښار ورننوتل او دکابل زوړېدلو ښاريانو يو ځل بيا هغه مخان وليدل کوم چي له لېدو نه يي نفرت درلود . په هغه لهظه چي دا ټلواله دکابل په ښار ورننوتل سمدستي فهيم ځان ددفاع ،يونس قانوني دکورنيو چارو او عبدالله دبهرنيو چارو وزيران اعلان کړه ،دمالي وزارت چاځکه وانه خيست هلته هر څه په ګډه چورسوي وه . ددغو مقامو دتر لاسه کولو پر سر يې دبن په کنفرانس کي هم دومره چنې ووهلي تر څو همدا مقامونه همدغو ښاغلو ته ورسېدل . برهان الدين رباني يو ځل بيا دکابل په ښارکي دمطبوعاتو او راډيو ګانو په وسيله خپل ړغ دارګ له مانۍ نه پورته کړ . فقط څلور ورځي وروسته تر هغه چي دا ښاغلې په کابل ور ننوتل دروسې دبهرنيو چارو وزير سرګې ايوانف اعلان وکړ ، چي يو نفر پوځي او بل دسياسي چاروجګپوړي کار پوهان کابل ته ولېږل سوه تر څو په کابل کي دهغه حکومت دچارواکو سره چي اوس پر وضعه مسلط دی او هغه په رسميت پيژنو ليدنه کتنه وکړي او دخپل مينځي مناسباتو دټينګولو په هکله بحث کوي . روسي پدغه د تلواري سياسي حرکت کولو سره امريکا او نړېوال ديوه تر سره سوي عمل سره مخامخ کړه او داسي يي وښودل چي دحکومت درياست مسله ختمه ده ، هغه دی رباني پردولت مسلط دی اداره يې جوړه.

دشمالي ټلوالي کابل ته داخلېدل ، او پر خپل سر حکومت جول داروپا او امريکايي چارواکو دخوابدی سبب وګرځېده،کابل ته دشمالي ټلوالي ورتګ ديوي شورا تر جوړېدو وروسته چي امريکا پلان درلود په نظر کي نيول سوې وه .درباني داسي خپل سری ته امريکا او انګلستان داسي ځواب ورکړ چي دبن تر کنفرانس وروسته يې هغه ته يوازي د ((X))پريزيدنت لقب ور پرېښود او بس.

ملګرو ملتو،امريکا،برتانيې ،جرمني ،فرانسي دافغانستان لپاره د راتلونکې حکومت دجوړېدو ،اساسي قانون ،دمؤقتي او عبوري ادادرې ددندو او نورواړينو مسايلو دڅېړلو په منظور دالمان په وړانديزدهغه هيواد دبن په ښارکي ددوې دخوښي افغانانو په ګډون ديوي غونډې دجوړيدو لپاره ګامونه ګړندي کړه سوه.

دملګرو ملتو د سازمان دسرمنشي استازی لخدر ابراهيمي په ايتالياکي دمحمدظاهر شاه ،دهغه دکورنۍ دغړو او هغه له سلاکارانو سره وکتل په خبرو کي موافقه وسوه چي دبن په کنفرانس کي به دپاچا استازي برخه اخلي . په دغه وخت کي چي دظاهر شاه سره دنړيوالو په ګډون دافغانانو ليدني کتني زياتي شوې ،موږ په اروپاکي ديو شمير فرهنګي ټولواستازي دتليفون په مټ سره سلا شو چي يو هيئت دي دافغانستان دمسلېدعادلانه حل په هکله دپاچا سره دکتلو لپاره روم ته ولاړ سي . دفرهنګي ټولنو پلاوی روم ته ولاړ له پاچا او دهغه دکورنۍ دڅو غړو سره يي دافغانستان دراتلونکي سرنويشت دټاکلو ،افغان ولس دغوښتنو زموږ دوړانديزونو او يو شمير نورو دعلاقي وړ مسلو په هکله خبري وکړي ، دښاغلي زرين انځور په ويناودلومړي ځل لپاره همدغه پلاوي يو ټوک پښتو کتاب دپخواني پاچا کورنۍ ته ډالۍ کړ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان او له هیواد نه بهر ټولو افغانانو ددې لپاره تلاش کاوه چې دا ځل دبهرنیو هیوادو په مرسته او افغان رون اندو په مشوره او ګډون داسي یوه اداره جوړه سي تر څو افغانولس وکولاي سي خپل سرنویشت په خپله خوښه او دولس له ارادې سره ورته وټاکې . ددې کار لپاره زیاتورونې اندو افغانانو منډې تر ړې وکړې ،مګر له بده مرغه دتل پشان زموږ دهیواد دبرخلیک دټاکلو په هکله د هغو څخه چې دهیواد دودانېدو او شېرازې سره یې علاقه لرل چا پوښتنه ونکړه، دافغانستان راتلونکې سیاسي سرنوشت یوځل بیا دابرقدرتولخوادافغانستان په راتلونکې اداره کې دغوښن ځاي دتر لاسه په خاطر د 2001د نومبر (27څخه دسمبر تر5) نیټې دالمان د بن د ښار د پترسبورګ دتاریخي هوټل دکنفرانسونو په تالار کې تر سختو امنیتي تدابیرو لاندي دګوتو په شمارڅوهغو کسانو په ګډون چي دوي غوښتل دتړلو دروازو شاته په جوړسوې کنفرانس کې و ټاکل سو. دکنفرانس کار او ټول جوړښت او افغانې مشروعیت دهیوادزیات شمیر نظر خاندانو او سیاسي څېړونکو لخوا تر سوال لاندې ونیول سو،او زیاتي نیوکي پري وشوې چي دا سلسله تر اوسه اوږدېره وخته به دوام ولري.

دا ځل بیا دافغان ولس ټولي هیلې په ناهیلو بدلې سوې ،همدا دپردیو لخوا دحکمتونو دجوړېدو پایله ده چې اوس هم دمیلیارډو ډالرو په رالېږلو سره افغانانو دآرامۍ ګوله نه ده په خوله کړې.

د دکنفرانس کارچې دافغانستان په چاروکې دملګرو ملتو د سازمان د عمومي منشي استازي لخدر ابراهیمي او ددغه سازمان دویاند ښاغلي فوزی په مشرۍ پر مخ بیول کېده دامریکا دولسمشر ځانګړی استازي ښاغلي خلیلزاد ، دامریکا او روسیې دبهرنیو چارو وزیرانو کولن پاول ،ایګور ایوانوف او شېرو همسایه هېوادونو دبهرنیو چارو وزیرانوچي د (6+2) هېوادو په نامه هم یادېږی ،المان ،برتانیې ، ایتالیې،هالند اوجاپان استازو دکتونکو په توګه حاضر وه .دافغاني لورې نه په غونډه کي دشمالي ټلوالي استازي زیات واو هغوي داحمدشاه مسعود یو لوي عکس هم دغونډې تالار ته له ځانه سره وروړی ؤ،لوستونکي خبر دې چي دهمدغه کال دسپتامبردمیاشتي په نهمه نیټه احمدشاه مسعود دخواجه بهاالدین په ولسوالۍ کي دناپېژندل سو کسانو لخوا ووژل سو . خو داچي د شمالي ټلوالې استازو له ځانه سره دهغه عکس تالارته راوړ ټول حیران سول چي دا دڅه لپاره؟؟؟

دبن په کنفرانس کې دګډون لپاره دغو ډلو ته دامریکا له خوا بلنه ورکړه شوې وه.

-1د روم دسولې دجریان استازي 9 نفره.

-2د قبرس دسولې دجریان استازي 3 نفره.

-3د اسلامي متحدې جبهې استازي 11 نفره.

-4دپېښاور دسولی له جریان څخه 3 نفره.

-5دمشاورنو او څارونکو په توګه 44 نفره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا باید جوته سي چي داډلي په هیڅ صورت دافغان ولس داستازیتوب جوګه نه وي، ددوي دعوت دغه شان سرنویشت جوړونکي غونډې ته کاملا د بهرنیوهیوادونوداړیکو پر اساس تر سره شوی و . دا هغه اساسي جفاوه چي زموږ دهیواددبرخلیک دټاکل په وخت کي په دې نامه چي وخت حساس دی ژربايد هر څه تر سره سي دافغان ولس سره وسوه .ددغي لویې تیر وتني اویادځینو لخوا دقصدي او له دښمنیو څخه ډکي کړني دروند پېټی اوس دافغانانو ملا ماته کړېده.

دبن دکنفرانس ژبه فارسي وه ،اوهم دهغي غونډي ګډون کونکي کوم چي دافغانستان دراتلونکی په هکله یې پرېکړي کولې غوڅ اکثریت دهیوادد لړه کیو قومواستازي وه،په ټوله دنیا کي دامعمول دی کله چي د یوهیواددسرنویشت او یانورو ورته سترومليٍ مسلو په هکله بحث کېږي نو دهغه دډېرکیو سره تر هر چا زیات خبري کیږي او دهغوي ګډون دشمیر په تله ضروري برېښي ،ځکه دهري پرېکړي په پلې کولو کې په طبعي ډول ډيره کې ډېر رول او نقش لري ،مګر دلته دهغه دښمنیو له مخي چي دنړی یو شمیر هیوادونه یې له پښتنو سره لري ونه غوښتل دغونډې اکثریت دپښتنواستازي او په کل کې روڼ اندي او اهل خبره خلک وي . دغه حالت چي له یوي خوا پښتانو استازې لږ او له بلې خوا دکنفرانس ژبه فارسي وه پر پښتنو استازو بد تاثیر وکړ او هغوي له غونډې سره بایکاټ کولو په هڅه کې شول ، دتالار نه ووتل دغي مسلې ته تر هر چا زیات مرحوم حاجي عبدالقدیر متوجه سو و ، هغه دملګرو ملتو داستازو سره دکنفرانس دژبې په هکله زیات جروبحث کړی وبلاخره هغه داحتجاج په توګه له غونډې دوتلو اعلان کړی و ،دهمدي ورځې دماذدیګر پنځو بجو شاوخوا وه چي ماته له جرمني څخه ښاغلي زرین انځور چي موږ دنورو سره په ګډه دغونډې کار ځاره تلیفون وکړ او دا جریان یې راته ووایه ، ماته یې وویل چي دحاجي صاحب قدیر سره وړغیږه او هغه پخپل نظر پوه کړه ،ماورته وویل چي زه دحاجي صاحب سره بلد نه یم زه به څنګه ورسره وږغیږم که ورسره بلدیې ته خبري ورسره وکړه ، داسې پوه سوم چي انځور صاحب هم خبرې ورسره کړې ،ماته یې په ځواب کې وویل هغه تاپه غیاب کي پېژني دا((0049 171 549 1822)) دده دموبیل نمبر دی ویې لیکه او ورسره خبري وکړه . ما سم دستي نمر ولیکل او دمرحوم حاجي صاحب سره مي خبري وکړې په خبرو کې راته معلوم سوه چي وطن او افغانان ټول له یوه مخه په هر قوم اوهره ژبه چي خبري کوي پرګران دي هغه ماته په دغه غونډه کي دیوشمیر استازو دسپین سترګیو او شرارت لنده قیصه وکړه ،تر کومه ځایه چي زه پوهېدم مااوهغه خبري سره وکړې او هغه ته مي وویل چي موږ دبن دکنفرانس دجوړېدو پلویان یو خو په دې شرط چي دکنفرانس دجوړېدو موخه په افغانستان کي داوسنی کشالي دسیاسي عادلانه حل لاره لټول وي ،ولې که هدف دا ځل بیا له بن څخه پر افغانولس دیوي داسي پرېکړي او لاس پوڅي اداري تپل وي چي افغانستان ته نوي بدمرغۍپه خپلو زړو او پېژندل سوو څېرو له ځانه سره راوړي ښه داده چي دا کنفرانس هیڅ دایر نسي . په اخیر کي مي ورته وویل موږ په غونډه کي دټولو هغوکسانو سرسخت پلویان یو کوم چي دوطن دعمومي مصالحو او ګټو دساتلوپه خاطر په کنفرانس کې خپل اواز پورته کوې ، تاسو ډاډه اوسی موږ هم حالات ځارو،ستاسو له معقول او هغه ملي دریځ څخه چي په هغه کي دوطن او خلکو ګټي نغښتي وي په ټول قوت ملاتړ وکوو،په پام کي لروپه اروپا کي دافغاني روڼ اندو په ګډون پدغو نږدې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځوکښې په فرانکفورت کې غونډه جوړه سي تر څو هلته ټول افغانان دهیواد دراتلونکي په اړوند خپل نظر څرګند کړي . په همدغه ورځ ډیر ژر دهغه سره دبي بي سي راډیو مصاحبه جوړه سوه او هغه په مرکه کې ټولي خبري نړیوالو ته بربنډې څرګندي کړې ،له هغې ورځې دشمالي ټلوالي اومرحوم حاجي قدیر تر منځ مناسبات تاریک سول .دهغه تر مرګه ماهغه سره دهغي شپې په ګډون چي دده په وینااله تورخمه دوروستي ځل لپاره را اوښت دهمدغه موبیل تلیفون په وسیله څو ځله دمسایلو په هکله خبري کړې اونظرونه موسره شریک کړي دي . اوس دي هغه خداي وبخښې او روح دې ښاد وي

غواړم یوه ټکي ته اشاره وکړم ، ټولو فرهنګیانو او فرهنګپالو په افغانستان کې د تکنو کراتانو ،ملي اوسیاسي شخصیتونو او هغو چي کولاې یي سول هیوادته له جګړې په میراث راپاته بدمرغیو څخه نجات ورکړي په دولتي اداري کې دګډون غوښتونکي وه.

په جرمني کښي دفرهنګیانواو روڼ اندو لخوا دبن دکنفرانس ځاي ته نږدې درنده غونډه دایره سول دهیواد په راتلونکې اداره کې دتکنوکراتانو اونورملي شخصیتونودګډون څخه ملاتړ او دجنګسالارو یو ځل بیا واک ته رسولو پر ضدشعار دغونډې اساسي موخه وه ،دبن دکنفرانس دتالار نه مصطفي ظاهر او پاچاخان ځدراڼدغونډې برخه والوته راغلل او دهغوي دغوښتنو او وړاندیزونو تر اورېدووروسته یې هغوي ته وعده ورکړه چي دیو افغان په توګه به دوطن ملي ګټې په پام کې نیسې . دمخکنې پلان له مخې په اروپاکې دفرهنګیانو او فرهنګپالو په زیاردجرمني دفرانکفورت په ښارکې ددسمبر په لومړۍ ورځ دتر ((نهه سوه)) زیاتو روڼ اندو په ګډون چي دامریکا او ټولو اروپایې هیوادو دفرهنګي ټولنو استازو او نورو علاقمندانو برخه درلوده ستره غونډه جوړه سوه.

دیادولو وړ یې بولم چي ددغې درنې غونډې لګښت دځوانو وطنپالو نثار احمدشېریندل او خالد احمددیاني په مالي مرسته برابره سوې وه ، غواړم ددوي دنومو نو په ذکر کولو سره وښیم چي ښه او دوطن لپاره چوپړ دهیچا نه هېرېږي .

دهمدغه کنفرانس د پرېکړو په اساس دغیرې متجانسو او مختلفو نظریاتواو عقایدو لرونکو په ګډون چي اکثریت یې افغان ولس ته د قبول وړنه وه یوه اداره د ((موقتي اداري)) په نامه جوړه شوه او ښاغلی کرزی ددغي اداري دمشر په توګه وټاکل سو. دهمدغې مؤقتي اداري په وړاندې پس له هغه چې اوبه تر ورخ تېرې شوي و ې دومره ستري او دېرې مودې دندې په نښه شوې چې له هغه لمړۍ ورځې هر هوښیار او یوه سړی پدې پوره پوهېده چې دا اداره او دا دندی ډیری سره لیري دي . له بلی خوا ددغودرنو دندو سرته رسول هغه چاته سپارل شوي وه چي داټولی بدمرغی دغه ملک ته دهغوی لخوا ډالۍ سوي وې . په هر صورت دبن دپرېکړو په اساس دموقتي اداري په دوران کې یوه استراري لویه جرګه د((2002 دجون په 22)) نیټه جوړه سول . دجرګې پاله ښاغلې کرزې ته دعبورې اداري مسؤلیت په غاړه ورکول اودحکومت نوي وزیران ټاکل و. عبوري اداري هم همداشان هغه څه کول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دوي غوښتل . پدغه دوره کې دبن دکنفرانس دپرېکړو له مخي داساسي قانون لپاره کميسيون جوړ سو ،دمطبوعاتو او سياسي گوندونو قوانين دښاغلي کرزي دفرمان له مخي اعلان سول ، ددغه قوانينو اعلان ، دولسمشرۍ او ملي شورا ټاکنې پدا پځوکلو کي يوازنۍ لاسته راوړني دې .په عبوري اداره کي جنگسالارو او تنظيم سالارو غوښن مقامونه تر لاسه کړه کوم چي دهمدي لپاره ئی شپه او ورځ تلاش کاوه ، په دولتی ادارو کښی پوهو او لايقو کسانو ته گمارل يو ځل بيا هير شوه. پر دغو ټولو سر بيره يې دحکومت له نوی تشکيل سره ناخوښي ښکاره کول ،البته دليل يې داو چي دغو ښاغلو غوښتل هر څه پخپل واک کي ولري، په پښتو کی يو متل دی وايی :�کونډی هم ژاړی رنډی هم ژاړي ، هغه چی نن ئی راودکړي هغه په ناورين ژاړي� . دهمدوی په واکداری کښي په لسهاوو زره وړ مسلکی او دپوهی خاوندافسران ،کارپوهان،معلمان، ملکی مامورين، انجينران ، ډاکټران نر اوښځې له کاره گوښه شول،هغوي دخپل اولاد لپاره ديوې گولې ډوډۍ دپيداکولو پخاطر دکابل نه تر پښاوره،ايران ،ډوبۍ او مسکو بازارونوته پلنډيتوب ، ورځنۍمزدورۍ او خټگرۍ په خاطر ورسول.

دعبوري اداري ددندوپه اساس داساسی قانون دتصويب لپاره لويه جرگه راوغوښتل شوه ،داجرگه دتيري جرگې په پرتله دقدرت پر سر دسياليو اوهيوادسره ددښمنۍ په کچه ډيره تاريخی وه . تر شلو ورځو زيات ئی د وام وکړ ، ځکه پدی جرگه کی زياتی چنې ووهل شوي،پرخوله مهرونه ولگيدل،هر چا غوښته خپل واک ا وقوت دافغانانو او بهرنيانو ننداري ته وړاندی کړی، نړدي ؤ چی جرگه بيله کومی پريکړی پاي ته ورسيږي ، د بهرنيانو ئی کور ودان چی خپلولاس پوځو ته يې غاښونه و چيچل او هغوي ئی يو ډول جوړجاړي ته وهڅول ترڅوجرگه د يو پايلې په لرلو سره پاي ته ورسيږ ي ،هير بايد نشي چې په همدې جرگه کښی دافغان ولس دلوي اکثريت دروا او مسلمو حقو قو پر خلاف پريکړې وشوې او داسی اساسی قانون تصويب شو چي تر هيڅ ښه ولې دپلی کولو پايلی به ئی زيات ناندريز وي

په 2002زکال دجنوري د مياشتي په21نيټه دجاپان دتوکيو په ښارکي دمرسته کوونکو امريکايي،اروپايي هيوادو ،نړيوال بانک،داسيادپرمختيا بانک ،دملگرو ملتو وجهي صنوق،جاپان ،سعودي عرب ،روسې هند او ايران په داستازوپه گدون لويه غونډه جوړه سوه ، دنړۍ زياتو هيوادو دهر اړخيزو مرستو وعدې وکړې ،په مليارډو ډالر افغانستان ته راغلل . په 200زکال دمارچ په 31نيټه د پنځوسو هيوادو دبهرنيو چارو دوزيرانو او استازو په گډون په برلين کي دافغانستان سره دمرستو کولوپه خاطر بل کنفرانس داير سو ،پدغه کنفرانس کي کرزي د 28ميليارډ ډالرو مرستو دتر لاسه کولو وړانديز وکړ ، ورروسته پرېکړه وسوه پر پخوانيو وعده سوو مرستو سربيره دي د افغانستان سره نور 8,2 ميليارډه ډالره مرسته وسې . خو متاسفانه افغانانو ته کوم څه پکښي وه نه رسېدل ،غټه گټه يې چې هره ورځ يې چارواکې يادوي دکندهار کابل سړک دی ، هغه هم پسله شپږمياشتوبيا جوړوني ته ضرورت پيداکړ ،او يادا چي ځيني چارواکي وايي موږ هر کلي ته نږدي ديرش زره ډالرو په ارزښت دبيا رغوني لپاره په مصرف رسلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

،ماته څه موده مخ کي يو افغان چي تازه له وطنه راغلی و قيصه کول ،ويل يې کله چي په راډيوکي دولتي چارواکي ولس ته دخدمت خبري شروع کړي پخوا به يې پرې خندل مگر اوس راډيو گوله وې ،موږ نه پوهېږو چي ددغو پروژو ثمره ولي سيلابونه يوسي ؟؟،او ولي په کال کې تر يو ميليارډ زيات دپلاستيکي شيانو درانيولو لپاره پاکستان گټه تر لسه کړي ، داچي ايران ، چين ، ډوبۍ او نور هيوادونه ته څومره پيسي دهمدي تجملي شيانو درانيولو لپاره لېږل سوي که يې سرۍ حساب کړي پر بدن يې ورېښتان جگ جگ دريږي . موږ هر څه لرو خو هيڅ نلرو او تر غوړوبه که خير و دهمدغو نا عقبت انديښو مسؤلينو دکار په برکت په بهرنيو پورونو کې ډوب سوا!!!

څرنگه چي دافغان ولس دبرخليک خښته دبن په کنفرانس کي کږه ايښودل شوې ده ،درون اندو او خواخوږو په عوض ټوپکمار او جنگسالارو ته دولتي واک پلاس ورکړه سو ،او پر قدرت باندي ددوي پاته کېدل دوام لري نو هرومرو به تر څوچي داکسان او همداتنظيمونه وي په هيواد کي به دهر اوښتون دمانۍديوال کوږ وي . هغه دلوي شاعر شعر دی چي وايي : سنگ اول چون نهد معمارکج تا ثر ياميرود ديوار کج

دمطبوعاتو قانون تصويب د يوازني نسبي مثبت اوښتون په توگه دهغو نيمگړتياو پر اساس چي لري يې په عمل کی پلی کول ستونزمن شول، مثلادمطبوعاو آزادی يو وازی دا معنا نلري چی په سلهاوو ورځپاڼی نشرات وکړی ،مختلفي تلويزيونی او راډيويې دستگاه وې فعاليت ولری، مهمه دا ده چی داخپرونی په هيواد کښی دآزادی، دموکراسۍ ،سولی او امنيت دټينگښت ،ځوان نسل دعلم او تخنيک په برياوخبرول اوافغان ولس يوپر مختللي متمدن او معقول ژوند ته هڅول وې . له بده مرغه اوس دغه دډله ايزي خبرونی وسيلې دحقايقو دانعکاس توان نه لري ،هغه کسان چه هغوي عملاَ دافغان ولس دگټو پر خلاف کړني سرته رسوې ،رشوت خوري ،دخلکو پر ملکيتو تعرض کوې ،ملي شتمني لوټوې ،دتارياکو او هيروئينو تجارت کوې په هيڅ ډول ځانته دهغوي دافشأ کولو جرات نسي ورکولاي . دوي دبنسټپالو جنگسالارو او تنظيم واکو،دپلانونو دپلي کولو ناوړه پايلې نسې برملا کولاي ، تر اوسه په هيوادکې څوک خپل نظر اوعقيده نسې څرگنده ولاي ،هر څه چي دچارواکو ،جنگسالارو او تنظيم واکانو خوښ نه وې تر سره کونکې يې سمدلاسه په کفر او داسلامي احکامو څخه په سر غړونه تورن کېږي . همدا اوس ددموکراسۍ څخه ددوي په گټه دتعبير په اسا س هر لهطه ليکوال،خبر لوځ ،هنرمند، فرهنگيان اود خپلواک اند خاوندان تر جدي دتهديد او توهين لاندي شپې ورځې سباه کوي ، دهغوي خبرو او وړانديزو ته څوک غوږ نه نيسې او نه يې هغوي له ډاره اظهارولاي سې.

بلې په هيواد کي ولسمشر وټاکل سو ،دادی نن سباه دملي شورا دټاکنو پايلې چي دپيسو او درغليو و تهديد په زور دهمدغو دموکراسۍ او ملې گټوخلاف کسانوونډه به پکې زياته وي پداسي حل کې روښانه کيږي ،چي دافغانانوغوڅ اکثريت له ولسمشر نه خفه اوملي شوراته دټاکنو بهير په مختلفو بڼو دگټونکواوبايلونکولخوا دلاس وهنو او درغليوتر نيوکو لاندي دی . بيچاره او دربدره ولس اوس پوهيږې چي دوي به دکوم ډول پارلمان درلودونکي وې .په رښتيا سره هغه ارزوگاني چې ولس دبن دکنفرانس دپرېکړوله پلي کيدو څخه لرلې يو په بل پسې په ناهيلو بدلي سوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبن دکنفرانس دپریکړوله مخي دعبوري ادادري چي دپارلمان تر لومړۍ غونډي پوري يې معياد اوږد دی اساسي دندي په افغانستان کي بيله قيداوشرط نه دوسلو ټولول ،دملي اردو،ملي پوليسو اوملي امنيت ادارو پر سمبالتيا سر بېره پدغو اداروکي دتشکيل له مخي دپوهو اومسلکي افسرانو ګمارل ،هغه چا ته چي لاسونه يې دافغانستان دبې ګناه خلکو په وينو سره او دعامي شت منی په لوټولو او ملي خيانت متهم وي له حکومت څخه شړل ،دښځي او ماشوم دحقوقو تظمين ،دکوکنارو دکرلو او هيروئينو دسوداګری مخنيوی ، دبهرنيو مالي او مادي مرستوڅخه په استفادې سره دهيواد په ښارو او کليو کې دبيارغوني کار،دښوني او روزنې رواج ، دهلکانو او انجنو لپاره وښوونځی اوعالي تحصيلاتو مؤسسو ته دتګ امکانات برابرول،روغتيايي خدمتونه ،ديوې سالمې دولتې ادادري جوړول ، کار دکار واهل ته سپارل ،په دولت کي دافغان ولس له ستوني څخه دپخواني قوماندان ،پاټکوال ،تنظيم سالار او جنګسالار لاسونه لنډول په ګوته شوی وه،له بده مرغه دايوه دنده هم چي افغانستان به يې له همدا اوسني حالت او بې امنيتيو څخه ژغورلی واي تر سره نه شوه.

ددواړو لويو جرګو جوړېدل اواساسي قانون تصويب دافغان ولس دګټو پر خلاف د مصلحتونو پر بنأ تر سره سول ،جنګسالار په نوي بڼه ،پاټکوال او محلي قوماندان په دولتي جامه ،ددموکراسۍ او متمدني ټولنې دجوړېدو،دښځې او ماشوم دروا حق ،دبيان او عقيدې دآزادۍ مخالفين دقضاوت کونکوپه توګه ،داړمارو او چپاول ګرو ددولتي کارپوهانو په نومونو پر دغه زوربدلي ولس دانړدې پنځه کاله حکمرانې کوې،او څوک يې مخه هم نسې نيولاي . دکوکنارو کرل ددولتي جګپوړو چارواکو دبربنډې او نيغي لاس لرنې اودهېروئينو دپټې دسوداګری نه دګټې ترلاسه کولو په خاطر ددي پر ځاي چي کم سي ورځ په ورځ زياتيږي دنړۍ په سلو کې 87 ترياک زموږ په هيواد کې تو لېدېږې،افغانستان اوس دترياکو او هېروئينو دتوليد کونکو هيوادو له جملې څخه لومړنۍ هيواد دی چي په دومره پيمانه انسان وژونکی توکی توليدوې ،ددې ګټه په ميليارډوډالره ده مګر دا پيسې هيروئنوسوداګرهيواد ته نه راوړې دخپلو نازولو او يا له دي ډاره چي ممکن کومه ورځ ددغه کړېدلي ولس دصبر کاسه ډکه سې او ديو ملي پاڅون په نتېجه کي يې له هيواده ورک کړې په بهرنيو بانکو کښې ساتې . ځکه هم داښاغلي نه غواړي چي افغان ولس دي په نس موړ سي او يادي دلته زراعت ،صنعت او مالداري پياوړې سې . د افغانستان دخلکو بې وزلی ددوی په ګټه ده ، دنړيوالو دمعلوماتو پر اساس افغانستان دنړۍ د 187هيوادوله جملې څخه 173هيواد دی .دادی دهېروئينو اوکوکناردوخرڅلاو او توليد له درکه افغانستان ته دزياتو پيسو برکت.

د2001زکال دسپتمبر ديولسمي نه بيا تر ننه پوري زموږ دولس تاريخي دښمن پاکستاني چارواکو له دغوناخوالو، نيمګړتياو اوددولتي چارواکو نه دافغانانو دخوابدۍ څخه پوره ګټه اخيستې تر اوسه په برې دالقاعدې دتروريستي سازمان ،په پاکستان کې دنورو بنسټپالو سازمانو دمشرانولکه مولانا فضل الرحمن پشان خلکو په مدرسو کې هغه کسان چي مغذونه يې مينځل سوي او فناتيک ځيني جوړ سوي وې د افغاني بنسټپالواو طالبانو په وسيله زموږ په وطن کي دبې امنيتې‌يو او نا ارامۍ يو داور لمبي تازه ساتې . له 1972زکال نه راپه دې خوا دپاکستان آي آيس اې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پوځي استخباراتو په افغانستان کې دومره ریښې ځغلولې چې نور سل کاله به لاهر حکومت چې په افغانستان کې جوړېږي پاکستان به په هغه حکومت کې هرو مرو خپل کسان ولري . پدې باید هر هغه څوک چې په رښتیا ځان افغان بولي پوره پوه وې چې پاکستان دتاریخ په اوږدو کې له هغه ورځې چې له انګلیسي مور نه دهند په خاوره کې زیږیدلی دی د افغانستان او افغان په مقابل کښې یې دبیطرفۍ او دوستۍ د سیاست پر ځای زموږ په خاوره کې دبې شرمانه سیاسي او وسلوالو لاس وهنو او دسیسودپلې کېدو څخه ندی ستړی شوی .په زیاته خوښۍ سره یې ددوستۍ تر نامه لاندې دافغانستان دبربادۍ او ویرانۍ ننداره کړېده ، پر افغان وژنه ، ربړېدنه او ژړا یې خوند اخیستی.!

پاکستان تل ددوستۍ او اسلامي اخوت تر نامه لاندې خپل کرغیړن سیاسي ،اقتصادي او فرهنګي دښمنانه پلانونه دافغان ولس پر خلاف متاسفانه دافغان په وسیله پلي کړي او دا لړۍ په زیاته هوښیارۍ همدا اوس هم روانه ده.

یو فلسفي اصل دي که دولت او حکومت ونسې کولاي دخپل رعایت یعني عام ولس غوښتنو ته مثبت ځواب ووایې ،ولس ناراز او خوابدی وې په هغه صورت کي هر مخالف ځواک په ډېره اسانۍ سره کولاي سې ولس دخپل دولت پر خلاف راوپاروي . پاکستان ددغه ټکي په پوهېدو سره دخپلو استخباراتي شبکوپه وسیله چې په افغانستانکې یې کمۍ نسته اوس دخپلو لاس پوځو په وسیله دامریکا او امریکا پلوه دولت سره دجهاد په نامه افغانستان ته دترهګریاوو وسله والو بریدونو دسرته رسولو لپاره را استوي ، دلته علاوه پر دغه چې امنیتي حالت یې له سخت ګواښ سره مخامخ کړی دی بې ګناه افغانان وژني . همسایه هیوادونه دهغه جملې په ځانګړې توګه ایران هم دخپلو سیاسې مذهبي او ژبنیو اړیکو او هغو تنظیمو په وسیله چې په ایران کي دافغانستان لپاره جوړ سوي وه دخپلو سیاسې او اقتصادي موخو ته درسېدو لپاره دوامداره مداخلي او لاس وهني تر سره کوي چې دعامو خلکو له نظره پټې نه دي پاته . ایراني اخندان غواړي د امریکا سره خپله دښمني دلته زموږ په هیواد کي دافغان معصوم انسان دژوند په قیمت تر سره کړې هر څومره چې امریکاپه افغانستان کي ښکیل پاته وي په هغه اندازه دایران په ګټه ده تر څو ایرانیانو ته وښې وګورۍ امریکا په افغانستان کې څه وکړه چې له ایران سره به یې وکړې په یوه خبره دافغان ولس په بدبختۍ کې ددغو اخوندانو داقتداردوره اوږدېږي.

کله چې دامریکا لخواطالبان اودالقاعدي سازمان وځپل سوپاته شونې یې له افغانستان څخه پداسي حال کې چې ټولو لیدل پاکستان ته وکوچېدل او یاپخپله په هیواد کې دځه مودې لپاره غیرې فعال پاته سول ، هغه چې ولاړل هلته یې پسله څه مودې ځانونه دوباره منظم کړه او دپاکستاني استخباراتو لخوا ورته دپټېدوټاکلې ځایونه په ګوته سول . ماته دوه کاله پخوا یو افغان چې دپاکستا څخه راغلیءوویل ((د طالبانوله کښته نه تر پورته ،عرب او نور ټول هغه چې په افغانستان کې دامریکا پر ضد جنګ ته راغلي وه ،کله چې یې ماته وخوړه پاکستان ته راغلل ټول دپاکستان په ښاروکي چکري وهې ،کورونه ، دفترونه لري او تبلیغات کوي . باید وویل سې چې دطالبانو اوالقاعدي جګپوړې همدا اوس هم ټول په پاکستان کې اوسې . د یولړزیاتوبېلګوله مخې دا باور پیداکیږي چې پاکستاني چارواکې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره درواغ وايې او دوه مخې سياست چلوي ،امريکا او نړيوالو ته وايې موږ ته پيسي او وسلې راکړې چې تروريستان په وځپو مګر دوی هغه پيسې او وسلې بيا تروريستانو ته ورکوي او افغانستان ته يې زموږ سره دډيورنډ دکرښې پر سر دتاريخي دښمنۍسرته رسولو لپاره رالېږي.

دپژواک دخبري اژانس سره جنرال بابر په يوه مرکه کښې دخپل رهبرضياألحق څخه په سر ټکولو سره چې ګواکې تر دغه زيات يې بايد دافغانستان په کورنيو چارو کې مداخله کړې واي له پټو رازونو پرده داسي اوچتوي وايې : ((زموږ له ټولو مشرانو سر ښې اړيکې وې،،له استاد رباني سره مو هم د1973زکال څخه اړيکې درلودې،خو کله چې په 1992زکال مجاهدينو داستاد رباني په مشرۍ په کابل کې واک تر لاسه کړ ،نو له پاکستان سره يې اړيکې ښې نه وې چې لامل يې دپاکستان دپخوا نې ولسمشر ضيأ الحق ناکامه پاليسي او پلانونه وو،افغان مهاجرين يې په اوو تنظيمو ووېشل او په خپل سر يې له عربو او نورو مسلمانو هيوادو څخه دمرستو په راټولولو پيل وکړ ،بله داچې ضيأ الحق بايد دپروفيسر رباني په مشرۍ کې له افغانستان څخه بهر دافغانانو يو عبورې حکومت جوړ کړې واي،خو ضيأ الحق دا کار ونه کړ)). بلې جنرال بابر بايد خفه وي ځکه لومړۍ خو همدغو دتنظيمو رهبرانو ضيأ الحق ته دستر مجاهد خطاب کاوه او بابر يې هېر وو،دوهم دا چې بابر او هغوي چې بابر يې استازيتوب کاوه غوښتل کله چې استاد رباني دوي دکابل پر تخت کښېناوه هغه دډيرو پخوانيو اړيکو له مخې چې پاکستانيان په خبر لانه وه دروسانو پلوی حکومت جوړ کړ ، ضيأ الحق بايد يو ځل بيا لکه دمرحوم نجيب الله په وخت کې ، له افغانستان څخه بهر دتنظيمو درهبرانو څخه يو جلا وطنه حکومت جوړ کړی واي ،او هغوي يې په افغانستان کې واک ته رسولی واي ،چې بابرخيلو بيا دضيأ تر مرګ وروسته دا کار وکړ .اساسي خبره داده چې دپاکستان دداټولوهڅواو تلاښو محور دادی چې په افغانستان کې داسې ډله او يا تنظيم په حکومت کې واک ته ورسوي تر څو دهغوي په مټ دډيورنډ دکرښې په رسميت پېژندلو او برخليک ټاکلو مسلې ته دپاي ټکی کښېږدي.

يو امريکا يي پوځي چارواکی دآزادي اروپاله راډيو سره په مرکه کښي وايي : . . . پاکستان او دهغه امنيتي سازمان (آی آيس آی) اوس مستقيم دطالبانو پاته شوني ،دالقاعدې سازمان او ګلبدين حکمتيار حمايه کوي . زموږ دراپورونو له مخي داډلي په پاکستان کي پټې سوی دي ،اوپه افغانستان کي دپاکستان په اشاره تخريبکارانه کړني کوي . ښاغلي کرزي د2002 دسپتامبر په مياشت کي پر پاکستان رسمي تور ولګاوه چې هغو ګلبدين ته پناه ورکړې او همداډول دالقاعدې سازمان دپاکستان له خاوري دطالبانو په وسيله زموږ په جنوبي او جنوبي غربي سيمو کي دافغانستان او ائېتلاف دقواو پر خلاف وسله والي غلچکی حملې کوي.

دامريکا دپوځونو نطاق په همدغه کال اعلان وکړچي طالبان او دالقاعدې سازمان دبيا جوړوني په درشل کې دې او دحکمتيار سره يي يو ځاي دامريکا او افغانستان دحکومت پر خلاف جهاد اعلان کړی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرنګه چې دافغانستان په کورنيو چارو کې دګاونډيو هيوادو لاس وهنې دطالبانو دله منځه وړلو په موده کې ډيرې زياتي سوې د2001زکال ددسامبر په مياشت کې دهمسايه هيوادو سره دنړيوالو نورمونو په فام کې لرل ، يودبل په کورنيو چاروکې دمداخلو او لاسوهنو دبندېدو په خاطر يو سند چې دکابل داعلاميې په نامه ياد سو دافګانستان او ګاونډېيو هيوادوتر منځ لاسليک سو . مګر دزمان واقيعتو يو ځل بيا وښودل تر څو په بهرنيو پوري تړلي له واکه بې واکه نسې داسې او دافګانستان په اړوند دنه لاس وهنو موافقه دسوپر پاور امريکا او ملګرو ملتو دامنيت شورا تر مستقيمي څارنې لاندي نه وي دګاونډيانو،ليريي پرتو هيوادواو پاکستان مداخلې او لاس وهنې به دوام ولرې.

که له هغه نه وروسته چې په افغانستان کې دښاغلې کرزي په مشرۍ مؤقتي اداري په کار پيل وکړ او پاکستاني استخبارات وتوانېدل په خپله خاوره کې د طالبانو ، القاعدي سازمان او ګلبدين حکمتيار تر منځ اسلامي متحدي جبه جوړکړي . پاکستاني استخبارات او بنسټپاله مذهبي ځيني رهبران په دې نامه چې بهرنيانو افغانستان اشغال کړی او هلته اسلام ته توهين کېږي ، امريکا داسلام دښمن هيواد دی،په افغانستان کې امريکا پلوه کسان حکومت کوي ،دخپلو تر بيه سوو په وسيله په وسله والو حملو او بريدو پيل وکړ، تر اوسه په افغانستان کې يوه ورځ هم نه ده تېره سوې چې څو تروريستې حملې دې نه وي اجراسوې ،که دپنځوکالو ورځې وشميرو 1825ورځې کيږي که هره ورځ په اټکل توګه څلورنفره مړه سوې وې نو شمير يې ((5900))تنو ته رسيږي دا په دې معني چې دپاکستان سره زموږ ګاونډيتوب افغانستان ته بيله جګړې داعلان څخه ددومره انسانانو دژوند په قيمت تمامېږي، دا چې نور به څومره افغانان په خپل وطن کښې ددې لعنتي کرښي دسرنويشت دټاکلو قربانيان سې تر اوسه څوک نه پوهېږي . وکرزي ته لاد مبارکۍ ويلو مراسم نه وه خلاص سوي چې د 2002ز کال دجنوري دمياشتي په څلورمه ورځ ګرديز ته نږدې پر افغاني او بهرنيو ځواکونو حمله وسوه چې په هغه کې پر افغان سربيره يو نفر امريکايې عسکر هم ووژل سو، دا لومړی امريکا يي عسکر و چې په افغانستان کې يې ژوند دلاسه ورکړ.

دهمدغه کال دفبروري په 25ورځ محمد خاتمي دکرزي نه دموقتي ادادري دمشر په توګه استقبال وکړ مګر تر دغه دولس ورځې مخکښې يعني دفبروري په 10 مه ورځ افغاني سر تېرو په شينډنډ کې دايراني ګارد جنرال داتو نفرو سرتيرو سره يو ځاې ونيول او امريکا يي ځواکونو ته يې وسپارل ،دهمدي مياشتي په 22نيټه دکابل ښار په غرب کې پر برتانيايي عسکرو حمله وسوه ، دفبروري په 19 نيټه په خلم کې دتر هګريز بريدپه نتيجه کې څلور افغانان او يو دمرستندويه ټولني کارمند ووژل سوه.

د2002زکال داپريل دمياشتي په پنځمه ورځ دکورنيو چارو وزارت او امنيت اداري لخوا160نفره دګلبدين دطرفدارانولخوادولت پر ضد دکودتا په نامه ونيول سوه.

پاکستان له يوې خوا دافغانستان سره ددوستۍ خبري کوي او ائيتلافي قواوته دروغجني وعدي ورکوې چې ګويا دوي دتروريزم او په اافغانستان کې دنااراميو دعاميلينو پر ضد مبارزه کې هر اړخيزه تلاش کوي ،کله چې لومړی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل 2002زکال داپریل په درېیمه پرویز مشرف افغانستان ته دیوي لنډي کتني لپاره افغانستان ته راتلی ژورنالستانو ته وویل : پاکستان به هیڅ وخت دافغانستان په چارو کي مداخله ونکړي .داپه داسي حال کي واېي چې دطالبانو یو مشهور قوماندان ملا جانان یو ژورنالست ته په خبرو کي وویل ،اوس موږ تر بل هر وخت منظم یو او تر(((40زرو زیات کسان دتیارسۍ په حالت کي لرو که ضرورت سي هغه لهظه جنگ ته وردانگو ،دا کسان اوس افغانستان ته نږدې دپاکستان په غرونو کي اوسېږي ،موږ له هغوي نه کوچنۍ ډلې افغانستان ته دعملیاتو لپاره لېږو.

یو وازې په 2003زکال دجون په 29مه په ننگرهار،جولاي په دوهمه ، پنځمه او اتمه ومهمندو په سیمه ،دجولاي په 13مه دمهمنداجنسۍ ته نږدې ،داگست په 17مه چمن ته نږدې دافغانستان او پاکستان دسرحدې قواو تر منځ وسله والې نښتې ځکه وسوې چې هر ځل پاکستانیانو تیرۍ کړۍ و. دسپتمبر 13نیټه ښاغلې کرزې په خپله یوه وینا کې دپاکستان او په پاکستان کې د مذهبې رهبران دطالبانو په حمایه او افغانستان ته

دهغوي په رالېږلو ترن کړه.

دافغانستان حکومت څو ځله ددطالبانو دمشرانو او قومانداناونودنومو لیست پاکستاني چارو ته لېږلۍدۍ خو هغوي دتل پشان غوږونه کاڼه اچولي دي ،یوازي که دامریکا او نړیوالو تر زیات سیاسي فشار لاندي راسي بیانو هغه کسان چې نور یې دوي نه شي ساتلاي قرباني کوې او دنیولو اعلان یي کوي لکه لطیف الله حکیمي او نور ،دا په واقیعت کي هغه کسان دي چې نور دوي بایدپاکستان قرباني کړې . وایي ((درواغجن دي درواغ وایې او هوښیار دي قضاوت کوي)) ،دابه څوک ومني چې لطیف الله حاکیمي دورځې لس ځله دپاکستان له خاوري په غټ گمان له خپله دفتره چې دآیس آي اي کارمندانو ته ښه معلوم و په افغانستان کې به په هر بریداو تروریستې عمل خبرېده او دنړۍ ټولو خبري اژانسو ته یي په زیاته دلاورۍ دطالبانو لخوا ددغو حملو دپړې پر غاړه اخیستلو خبر ورکاوه ،ولي پاکستاني استخباراتو تل ویل موږ ته دهغه دپټېدو ځاي ندۍ معلوم او هگه په پاکستان کي نهاوسي،ددوي درواغ تل ښکرورې هغه په پاکستان کې اوسېده ځکه یي هلته ونیوه .که هغه معلومات چې دطالب جگېړو چارواکو او القاعدي دسازمان مربوطو کسانو دنیولوپه هکله خپاره سوې دي وڅېړو دا به څرگنده سي چې 85 په سلو کي دا کسان دپاکستان په خاوره او یا له پاکستان څخه افغانستان ته دراتگ په وخت کي نیول سوي دي ،د2005زکال دمۍ دمیاشتې تر پنځمې نېټې پورې تر)) 700 ((زیات کسان چې دالقاعدې دسازمان سره یي تړاو درلود امریکا ته سپارلې دي ،ولي بیا هم له پرویزمشرفه نیولې تر ټولو پاکستاني جنرالو نو پورې په زیاته سپین سترگۍ سره دنړیوالو په سترگو کي خاوري اچوي او څرگندوي چې طلبان ،القاعده او نور ترهگر په پاکستان کي نشته او نه به دلته ځاي ولرې . په افغانستان کي دامریکا سفیر دبي بي سي سره په مرکه کښې واضح څرگنده کړه چې بن لادن او ملا عمر په افغانستان کې نسته ،هغه دپاکستان کې دې هغه دیوې تلویزیوني شبکې ((ژنو))سره دطالبانودیووتلې قوماندان ملا اختر عثماني سره مرکې ته گوته ونیول او څرگنده یې کړه څنگه ومنل سې چې یو خصوصې تلوېزیون کولاي سي دیو قوماندان ادرس ولري مگر دپاکستان حکومت دهغوي داوسېدو له ځایو نه ځانونه بې خبره ښې . دروان کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددجولاي دمياشتي په شپږمه ورځ امريکاد CIA دسازمان درئېس ((پورترگوس)) ديو خبري اژانس دسوال په ځواب کي ويلې يې وه امريکا ډېر ښه پوهېږي چي اسامه بن لادن چيري پټ دی ولې دبل هيواد دحريم دمسلي په اساس دهغه محاکمه ستونزمنه ده . پرويز مشرف ABC دخبري شبکي سره په مرکه کښي وويل : ممکن بن لاد تر اوسه ژوندی وي ،که بن لادن په پاکستان کي هم ويې دبل هيواد مامورين دهغه دنيولو حق نه لري ،هغه ايضافه کړه زه فکر کوم هغه دافغانستان او پاکستان دسرحد په منځ سيمو کي اوسېږي . هغه ديوبل سوال په ځواب کي چي که پاکستان بن لادن پيدا کړي امريکا ته به يې وسپاري ،وويل هغه شرايط به گورو. خو هغه زياته کړه ارزو مي داده چي امريکا اسامه بن لادن په افغانستان کي ونيسي . جا لبي خبري تاسو قضاوت وکړی دا جنرال صاحب يو ځل په غرور وايي موږ به چاته اجازه ورنکړو چي زموږ په خاره کي پردي عمليات وکړي ،اوکه بن لادن موږ ونيسو پخپله به يي محاکمه کړو ،مگر کله چي دامريکا نوم مطرح سي بيا داجنرال دسرباز مقام ته راټيټ سي او وايي هغه ساعت او مصلحت . خو ددي لپاره چي بن لادن او مذهبي بنسټپالي له پرويز مشرف نه مخ وانه ړوي او دهغه سره مخالفت ونه کړي وروسته وايې ،داچي امريکا او لندن يانور پاکستان دتروررستانو په ساتلو او حمايه کولو تورن کوي دا غلطه خبره ده ،هغه وويل د ادتروريزم څخه حمايت نه ده دپاکستان خلک دامريکا دسياست مخالف دي او اسامه بن لادن هغه کس بولي چي دامريکا پر ضد مبارزه کوي . دا هغه رښتياوه چې پرويز مشرف دبنسټپالو دخوشحاله کولو لپاره وويل او هم يې امريکاته دا وښودل چي زه داسي ستاسو مخالف ولس اداره کوم کنه نو ټول ستاسو دسياست مخالفت کوي . ولي داچي پاکستانيان دامريکا دکوم سياست مخالف دي دا ښاغلی هغه نه رسواکوي ،نو ځکه افغانان وايې دامريکا او يابل هيواد ددوي په وينا دغلط سياست قرباني ولې افغان ولس سې؟د پاکستان حکومت ولې تر هگروته اجازه ورکړي چي زموږ په خاوره کي دامريکا سره دښمني تر سره کړي؟ بلې که رښتياهم بن لادن لومړۍ درجه تروريست دی او امريکا پسي گرځي بيانو ولي پسله هغه چي داستخباراتي معلوماتو دشريکولو او گډو عملياتو پروتوکول يي له پاکستان سره لاسليک کړی دی امريکا يي پوځيانو ته اجازه نسته چي بن لادن په پاکستان کي ولټوي ؟داپه دي مفهوم ده چي پاکستان نه غواړي ټولي هغه افراطي او تروريستي زالي چي دا ديرشکاله يي جوړي کړي نړيوالواو امريکا ته رسوا او ددوي نوکران يو په بل پسي ونيول سي . دا هم جالبه ده چي امريکايان په دبن لادن او نوروتروريستانو پسي دگرځېدو او نيولو په ډنډوروډنړيوالو غوږونه کاڼه کړه اودلته پرويز نشرف وايي هر څه زه په خپله کوم او بل چاته حق نسته . دامعلومه ده چي دطالبانو او القاعدي دسازمان په برکت به پاکستان نړيوال لوشي او ډالر به تري تر لاسه کوي ، په افغانستان کي به خپل تاريخي کرغېړن هدف يعني دډيورندپرکرښې باندي خپله خېته اچوي ،او پدي بهانه چي دترهگرو مخه ونيول سی پر په اصطلاح سرحدباندي داغزيو لرونکې ديوال دغزولو حق په جانبه وړانديز هغه هم دملگروملتو دسازمان په شپېتمه غونډه کي دامريکا دبهرنيو چارود وزيري ته ،جالبه لانجه له افغانانو سره ولي دحل وړانديز يي بهرنيانو ته ؟؟؟ . همدلته پوښتنه کېږي .ښاغلی پر ويزمشرف دادومره پوځيان ،دپاکستان اتباع ،او په پاکستاني مدرسوکي روزل شوې کسان چي په افغانستان کي نيول سوي دي له کومه شوه ؟ له اسمانه راکښته سول ؟دا په ميرام شاه کي دمنبع العلوم او حقانيه مدرسې چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي جلا الدين پوري اړه لري څوک او دڅه لپاره روزي ؟ ایا ستاسو استخبارات ددغو مدرسو په موجودیت نه دي خبر؟هرومرو خبر دی . هغوي چي ستاسود استخباراتو او هغو افراطیونو چي ستاسو دنیغ ملاتړ نه برخمن دی ، غواړي ستاسو له دولتي امکاناتو څخه په استفادي سره ځانونه داسلام ټیکداران وښیې او پر موږ دخپلې خوښې حکومت تپې دا څوک دی ؟ داچي کله دامریکا الوتکي دکرښي پر غاړه دتروریستانو په ځپلو پسي عملیات شروع کړې او یا ستاسو پوځ چي دبهرنیو دفشار له مخي ګویا دالقاعدې او طالب چارواکو پر ضد عملیات شروع کړي د I.S.I المبر پلیټ لرونکو موټروکي تاسو څوک بل دامن ځاي ته رسوی ؟ او ستاسو په دغو موټروکي اياطالب او دالقاعدي کسان چکري نه وهي؟ دغه وسلې له کلاشینکوف نه نیولې تر راکټه دهشکې ،هوان،لاسي بمونه ماینونه ،موټر سایکلونه او نور وسایل دوي له کومه کړه . زه پوځې نه یم ولي دومره پوهېږم تر څو چي یو قوت ته وسله په دوامداره توګه ونه رسېږي هغه جنګ نسي کولاي ، داوسله ودي له کومه پیدا کوې ؟ په 1382زکال ستاسو اجنټانو او استخباراتي کارمندانو بریکوټ،ناري،اسمار ،وانګام،مروری، سرکانو،دخاص کنړ ولسوالۍ ،یعقوبیو،لعل پورې په سیمو کي څه کول ؟او دخلکو سره مو په څه خاطر پټي او ښکاره لیدنې کتني کولې ؟ او دڅه شي وعدې مودڅه په مقابل کي روکولې ؟ زه هغه ننګرهارته څیرمه سیمو، یا کنړ او خوست کي ستاسو دوسله والو پوځې تیریو پوښتنه نه کوم !!! چي دکوم حق له مخي تاسو زموږ پر پاکه خاوره تېری کړی و؟ او زموږ په هیواد کي مو زموږ دوسلوال پوځ سره جګړه کول هغه دڅه پر سر جګړه وه ؟ او څوک ملامت و؟ داچي مولانا فضل الرحمان وايي : لکه څرنګه امریکاپه عراق کي ونسول کولاي امنیت راولې همداسي په افغانستان کي هم حالات ښه نه دي . دا او دحافظ حسین احمد ویناوي دبل هیواد په کورنیو چارو کي مداخله نه بولۍ ؟ دا اوپه سلهاو نوري پوښتني دې چي ځواب يي یوازي پرویز مشرف ، دهغه پوځ او استخباراتي لعنتي اداره ویلاي سي . دهیڅ منطق له مخي دیو هیواد عادې خلک په بل هیواد کي نه اسلام ګټې او نه هم دچاپه دفاع کي دربرېږي.

پاکستان غواړ ي افغاني چارواکو او دهغوي بهرني مرستندویه هیوادو ته څرګنده کړي چي دوي بیله پاکستان دمرستي څخه نشي کولاي په افغانستان کي امنیت ټینګ کړي . کله چي سرکال په افغانستان کې دبن دتوافقاتو په اساس انتقالي اداري ته دورکړه سوو دندو له جملې نه دوروستۍ دندې په توګه دملې شورااو ولایتې شوراګانو لپاره دټاکنو ځانګړې جرګه ګۍ ته دولسمشر کرزي لخوادفرمان په اساس دنده وسپارل سوه ،اودټاکنو کمېسیون په کار پیل وکړ ، پاکستان هم سمدستي دطالبانو په وسیله دملې شورا او ولایتې شوراګانو پر خلاف دتبلیغاتي کمپاین په څنګ کي داورېکو په وسیله دهیواد په یوه او بل ځاي کي تروریستي بریدونه او ترهګرۍ ته زور ورکړ.

پنځمه برخه

دملې شورا دټاکنوپه درشل کې دپاکستانې لاس وهنو پراختیا:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدي ورستيو کي چي افغانان ملي شوراو ولايتي شوراګانو ته دوکيلانو دټاکلو لپاره په اماده ګۍ مصروف وه تر هر وخت زيات دطالبانو او القاعدې دسازمان دسله والو حملو لمن پراخه سوه ،دافغانستان په مختلفو سيمو کې دټولټاکنو دکميسيون غړي، ملي شورا اوولايتي شورا کانديدان دبريد له ګواښ سره مخامخ سول . له بدمرغه يوشمير کانديدانواو دکميسيون غړو دهمدغوتروريستي بريدو په پايله کي ژوند دلاسه ورکړ . همدا شان په کندهار ،خوست ،هلمند او نوروځايو کې يو شمير دولت پلوه عالمان دووژلوپړه طالبانوپرغاړه واخيستل . دغه بې ثباته حالت دافغانستان او پاکستاني چارواکو تر منځ مناسبات خړ پړ کړه، افغانستان دټولو نړيوالو امکاناتو څخه په استفادې سره پر پاکستان فشار وارد کړ تر څو دافغانستان په چاروکي دلاس وهنواو اورپکودراليږلو نه منصرف شي . حامد کرزي لندن ته تر تګ دمخه خبرنګارانوته په ډاګه وويل : په افغانستان کې امنيتي بې ثباتي دګاڼډيانو دلاس وهنو پايله ده . دروان کال دسپتمبر په مياشت کي يې يو ځل بيا اعلان وکړچي امريکا او نور هيوادونه دې دتروريزم پر ضد مبارزې پر ميتود او شکل نوی نظر وکړي .هغه وړاندي علاوه کړه بايد عمده او اساسي پاملرنه هغو سرچينو ته وسي کوم چي هلته ترهګر رزل کيږي او له هغونه الهام اخلې . ټول څېړونکې پدې نظر دي چې دکرزي هدف په پاکستان کې دهغوي روزنتونونه او دمذهبي افراطينو مدرسې وې . دااول وار وو چې کرزی دافغان ولس دفشار په نتيجه کې مجبور سو امريکا او نوروګړونده هيوادوته ووايې چې دوي دتروريزم سره دجګړې لار غلطه کړې ده . دبن دتوافقاتو راپدې خوا دلومړي ځل لپاره دافغانستان او پاکستان تر منځ په څو هفتو کي يو دبل پرخلاف ويناوي وسوې د امريکا ولسمشر مجبور سو دوځله يې دتليفون په مټ ددوي تر منځ دپخلايني په خاطر ددواړو مشرانو سره خبرې وکړې.

سره له دې چي پاکستان په خپله خاوره کي دطالبانو دمنظم پوځي ځواک ، سياسي جوړښت او القاعدې سازمان ته دپراخ تر هګريزفعاليت دامکاناتوپه واک کښې ورکولو څخه سترګي پټوېي او دهغوي موجوديت په خله خاوره کې نه مني ، په سلهاو داسي انکار نه منونکي شواهد سته چې دپاکستان دبر بنډې لاس وهنې او بې شرمانه مداخلو څرګندويه دي ، دبيلګې په توګه دامنيتي اداروله خوادافغانستان په مختلفو ښاروکښې دتروريستي بريدونو دسرته رسولو په وخت کې او يا دا چې په وسلو سمبال افغانستان ته راځي ډير کسان چې دبهرنيو هيوادو او پاکستان اتباع دې نيول سوي دي ،دا نيول سوي څوک دي ؟

په پاکستان کي د1980زکال راپدې خوا دپاکستاني بنسټپالو او مذهبي افراطيونو په وسيله دآي ايس آی ، CIA،او سعودي عربستان په وسيله لومړی دشوروي پر خلاف جګړه کي دفانتيکانو دروزلو لپاره يو په بل پسي مدرسې جوړيدل شروع سول چي شمير د))2000((زکال تر اخير پورې)) 6761 ((مدرسو ته رسيده او د سپتمبر ديولسمي تر حادثي وروسرته يي شمير تر((لسو زرو)) اوړي . ددغو مدرسو له جملې نه په د ريو زرو (3000 (مدرسو کښې دافغانستان لپاره تنکي ځوانان روزل کيږې او افغانستان ته دترهګرۍ لپاره رالېږل کېږي ،او ډير يې هغه دي چيپه افغانستان کې دشورويانو دموجوديت په وخت کې دشوروې پلوه رژيم سره دې ګړې او ترهګريزو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بريدونو لپاره روزل سوي وه ،اوس داددوي په لاس تر بيه سوي ددوي لپاره ستونزي جوړوي ،جالبه ده څو مياشتي دمخه دپاکستان صدراعظم شوکت عزيز دسل ميليونه ډالري مرستي سره کابل ته راغلی او په کابل کښې يې دلر اوبر افغانانو سره دخورا ژوري خواخوږی خبري کولې ،مگر دا ښاغلی لاتر جنرال مشرفه نه ورسېدلی چي دکورنو چارو وزير افتاب شير پاو او استخباراتو يې دوي پښي په يوه موزه کې کړي او افغانان يې دکچه آبادی له مشهور پنډغالي اونوروځايوڅخه چي هلته داديرش کاله اوسېدل وتلومجبورکړ ه،او اعلان يي وکړ چي په افغانستان کې امريکا او اروپايي هيوادوپوځيانوامنيت راوستلی خپل هيواد ته ولاړ سی . دغو تور مخو او افغان دښمنو دا تبليغ ددې لپاره نه کاوه او نه يې هم اوس کوي چي دوي غواړي افغانان په آرام زړه خپل هيواد ته ستنېدو لپاره وهڅوي ،بلکه موخه يي داده چي د افغان په وسيله د افغاني جگپوړي چارواکو خبري رد کړي او ووايي کوم امنيت ؟ او چيري امنيت سته ؟يعني دافغان په وسيله پر دولت فشار راوست چي دهغوي تبليغات دروغ ښکاره کړي . پاکستان تل افغاني چارواکو او امريکايانو ته داښکاره کړې ده چي نسي کولاي بيله پاکستان له همکاری اومرستې نه په افغانستان کې امنيت تأمين کړي . زه هم په دې عقيده نه يم چي په افغانستان کې امنيت سته ولې هغه دپاکستان دوسله والو لاس وهنو تر څنگ نورلاملونه هم لري . دمثال په توگه ددولتي ټولو ارگانو غير مسولانه برخورد،دجنگسالارو پر واک پاته کيدل، په محلاتو کي دقوماندانانو له خواپر غريبو خلکو ظلم او دهغوي زورول،ددولت لخوا دورکړه سوووعدونه پلي کول ،په دولتي اداروکې رشوت،فساد،اختلاص اونور!........

سوال دادی که په مدرسو کي ترهگر نه روزل کيږي بيانو ولي کله چي دانگلستان صدراعظم پرويزمشرف ته غاښونه وچيچل که څه هم مشرف د ABC دخبري اژانس سره په مرکه کښي يواکېڅ وکړ اوڅرگنده يي کړه چي هيڅ مدرک نسته هغه ترهگر چي په لندن کي يي عمليات کړيې وه پاکستاني اوسې ، لندن يې په دي تورن کړچي هغوي څه کړي دي ؟ خپل امنيت دي پخپله ونيسي . دا تر ټولو جالبه وه . ددي لپاره چي پاکستان ځان بې گناه وښي دپاکستان دکورنيو چارو وزير آفتاب احمد خان شيرپاوخبريالانو ته وويل چي موږ لاډير پخوا په لندن کي دترهگری دپېښېدو خبر ورکړی و. يعني دوي خبر وه چي داسي کارکېږي ولي چي څوک يي تر سره کوي نه پوهېدل . دتونيبلير تر غاښ چيچني وروسته پرويز مشرف داستخباراتو او پوليسو دچارواکو سره غونډه وکړه ، هغوي ديوې هفتي په جريان کي دالقاعدې دسازمان سره په تړاو کي 150نفره دمسجدو خطيبان ونيول .درنو لوستونکو دا ددې ښکارندوي ده چي دپاکستان له مدرسو نيولې دجوماتو ټول ملايان يي هم دتروريستانو سره تړاولري کنه نو انگلستان وايي دتروريستانو مخه ونيسی ، پاکستان سمدستي ملايان بنديانوي ، اويادمدرسو دکنترول امر صادر کړي . پسله ډير بهرني فشارنه دران کال دسپتمبر په 29 مه ورځ دپاکستان ولسمشر ددينې دمدرسو څخه دنړدي00 14بهرنيوطالبانو دايستلو امر ورکړ ،مگر واضح يي نه ويل دکوم هيواد طالبان ؟ خوا دايې په جرات اعلان کړه چي دافغانستان اتباع طالبان نه باسي ځکه هلته هيڅ نسته او امنيت ويجاړدي . که له پنډغالو کډوال باسې چي په هغو کې ښځې ،ماشومان ،سپينږري او سپين سرې شته ،او په هيواد کي داوسېدو ځاي نه لري په هغه صورت کې لکه مخ کې چي مې وويل خيريت دی ،بايد له پاکستان څخه ووزي ، ولې افغان طالب دي ځکه نه ځي که هغوي ولاړ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي ترهګرۍ به څوک زده کړي ؟ حقيقت دادی چي دبهرنيانو شمير په دغو مدرسو کې تر دغه ډير زيات دی ،دپاکستان په لسزره شاوخوا مدرسو کي د((26 ((هيوادونو ځوانان ګويا په مذهبي ولې په واقعيت کې (دانسان وژنې او دهشت اچوني) لپاره په روزنه مصروف دي.

دپاکستان مشهور ليکوال احمد رشيد په خپله يوه مقاله کي چي سږ کال دجولاي په مياشت کې دبي بي سي دانترنيت پاڼي لخوا خپره سوه دطالبانو دفعاليتونو په رابطه واضح ليکي :((. . . دک چينی دامريکادولسمشر مرستيال او پورتر ګوس دامريکا داستخباراتو دسازمان رئيس ويلې دي چي دوي دبن لادن دپټ تيادځاي په هکله اطلاعات لري اوښه پوهيږي چي هغه په افغانستان کي نه دی . داليکوال وړاندي ليکې پسله هغه چي په 2001 ز کال طالبانو شکست وخوړ ټول پاکستان ته ستانه شول هغوي ته پاکستان کي ځاي ورکړه سو او دهغوي څخه خپل ملاتړ ته دوام ورکوي . مګرپرويز مشرف په دې عقيده دی چي داکار دپاکستان دوسله والو قواو په ګټه دی ،ځکه پدې پو هيږي چي دپاکستان ائتلاف دامريکا سره دتروريزم دريښو تر ايستلو ممکن دوام وکړي)).

که زه دپاکستان ټولې مداخلي دلته وليکم کتابو نه به ځينې جوړسي لنډه يادونه مي ځکه وکړه چي دټولو پاکستاني بي شرمانه لاس وهنو اومداخلولوړی موخه د افغان ولس په اور کې کړول او دوهم په افغانانودديورنډ دکرښې منل دې . ددوي سياست دافغانستان په اړوند ديو نړيوال نورم سره هم برابر نه دی ، يوځل وايې موږ په افغانستان کي مداخله نه کوو او نه به چاته اجازه ورکړو دبلي خوا په زياته بېشرمې په همدا خوله وايي :افغانستان دي پر خپل سرحدکتاره جوړه کړي چي څوک ورنسي،پاکستان نسي کولاي دهغومسوليت پر غاړه واخلي چي په غير قانوني عملياتو کي برخه اخلې . ددوي دولتي چارواکې برعلا وايي موږ په افغانستان کي دناارامیو مسوليت ځکه نلروچي کرزي ونسوه کولاي خلک راضي وساتې ځکه يي طالبانو ته مخه کړېده . بلې متاسفانه کرزې ونه شول کولاي افغان ولس ته څرنګه چي لازم وه خدمت وکړي ځکه افغانان اوس له هرڅه نه نااميده دي ،مګر يو همسايه هيوادته چې ددوستۍ او همدردی خبرې کوي نه بايد افغان ولس دکورنې ناورين او ناخوالو څخه دخپلو سياسي او اقتصادې ګټودترلاسه کولو په منظور ظالمانه استفاده وکړي . پرويز مشرف پدې ورستيو کښي وايي ممکن پسله لس کالو په ډير زحمت په افغانستان کې سوله راسي ،نه پوهيږم چي ولي پرويز مشرف په افغانستان کي دسولي راتګ امکانات پس له لس کاله ويني ؟ ممکن پدغه لس کاله کي پاکستان دالقاعدي ،طالبانو اوامريکايانو په اړوند نور نوي پلانونه ولر ي ؟ او لکه امريکا په سيمه کي پاکستان هم په دغه موده کي خپل هغه پټ پلانونه چي تر اوسه چاته نه دي معلوم پلي کړي او خپلې موخې ته ورسيږي ؟ يا غواړي تر هګر لس کاله نور وروزي ؟افغانستان او نړی ته يي وليږي تر څو پاکستان وکولاي سي دنړی دسوپر پاوراو نورو اروپايي هيوادوڅخه په ميلياردوډالر دتروريزم سره د مبارزې په نامه تر لاسه کړي.

پاکستان غواړي تر څو دنړيوالو په مرسته وکولاي سي پر افغانستان دا ومني چي سرحد بايد وتړل سي .زه دسرحد دتړلو مخالف نه يم ،سوال دادی چي دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدمسله لومړی بايد حل سي او بيا يې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټرلوپر سر خبره وسي . پوښتنه پيدا کيږي کله چي طالبانو په افغانستان کي حاکميت درلود،هلته دپاکستاني جنرالانو نه نيولي بيا تر عربو او عجمو نابلل سووټولو ميلمنو زموږ په هيواد کي دطالب په نامه خپل شوم او کرغېړل اهداف پر مخ بيول هلته ولي په دغو سيمو کي چي اوس جګړه روانه او هره ورځ افغانان وژل کېږي ، ارامي وه ؟ ځواب به يي دا وي چي هلته پاکستاني جنرالانو نه غوښتل چي دطالبانودحاکميت په سيمه کښي دي وضعه بې ثباته او نا ارامه وي ،په همدې خاتر داسې امنيت ټينګ و چي چاپې تصور هم نه کاوه.

په يوه ټکي بايدامريکا ،اروپا ،عربي شيخان ،داسلام ټېکداران ، پاکستاني بنسټپالي ،دپاکستان دآی آس اي ټول له يوه مخه بايدپدې ښه پوه وي چي لوي خو پرېږده آن يو افغان ماشوم هم په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ناارامیو ،ورانيو ،انسان وژنو ،مسجدو ورانه ولو، عالمانو وژلو يوازنی عامیلین پاکستاني چارواکي او دپردې شاته دهغوي ملاتړ کوونکی دي . هرهغه څوک چي وجدان ولري په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ټګيو برګيو او دوه مخي سياست ،او نړی وال غولونې ټاکلې موخه داده چي پاکستان غواړي په خپل بغل کي يو غلام افغانستان چي هلته يوګوډاګی حکومت چي هر څه دکرنيلانو په اشاره سرته ورسوي غوښتونکی دی . پاکستان يو غښتلی پر ملې بنسټونو او دملي ملاتړ خاوند حکومت اوپرمختللی افغانستان چي دهرې درغلی دمخنيوې جوګه وې هيڅ وخت نسی منلاي .دخپلو خبرو دپخلي لپاره به يوازي يو مثال راوړم : دروان کال داګست په نهمه ورځ دشپې بي بي سي راډيو اعلان وکړ چي افغان دولت دمولانا فضل الرحمن خبرو په کله غبرګون ښودلی . مولانافضل الرحمن دپاکستان په پارلمان کي داپوزيسيون مشر او دجميعت العلماي اسلام رهبردافغاني بنسټپالومظبوط ملاتړی ؤ نه پوهېږم چي پر څه يې دحاکمو چارواکو څخه خوا بده شوې وه دپاکستان له مداخلو نه پرده پورته کړه اودپاکستان په حکومت يې تورولګاوه چي دپاکستان له خوري نه افغانستان ته داورپکوداستولو په تړاوهم امريکا ،هم لويديځ او هم پاکستان خپل ولس تيرباسي . مولانا په څرګندونو کي وويل اورپکي له وزيرستان څخه دزده کړو لپاره په ((منسهره)) کي پوځي کمپونوته ځي او پسله هغه افغانستان ته استول کېږي . مولاناپه دغو کارونو کي دپاکستان دلاس لرونکو کسانو او دا ډول افغانستان ته داستول کېدونکو کسانو دنومونو دډاګيز کولو ږغ هم وکړ . دا څرګندوني پداس وخت کي وسوې چي له يوې خوا افغان چارواکي په دې ورستيو کي دپاکستان څخه داورپکو پر راتګ نيوه کې کوي اوله بله پلوه امريکا هم ظاهرا په دغه جګړه کې پاکستان او دپاکستان ولسمشر خپل ملاتړی بولې . دمولانا داڅرګندونې دژورناليستانو دعلاقي وړ وګرځېدې دهغه جملې دافغانستان ديوشخصي تلوېزيون ژورناليستانو وغوښتل دموضوع دسپيناوي لپاره له دمولانا سره مرکه وکړې ،دوعدې سره سم هغوي پاکستان ته ولاړل اد دمولانا دکور په دروازه کې تر زيات انتظار وروسته دکوره يوعسکر راووت او هغوي ته وويل مولانا وخت نه لري ستاسو سره مصاحبه وکړې مخته موښه ،له دغه نه داسې څرګنديږي چي مولاناته دهغه تر څرګنده ولو وروسته ددولت لخوا اخطار ورکړه سوې او هغه يي دژورناليستانو سره دليدو کتو نه منع کړی دی ، تر څو دا ډاګيزه نشي چي پاکستان نه يوازي دافغانستان پر خلاف بلکه دمنطقې او نړيوال تروريزم مرکز دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال پاکستان دامریکا ولسمشر او کرزي ته دهمکارۍ وعده ورکوي ،کله کله چي افغانستان ته راشي او یا کرزی پاکستان ته سفرو کړی ددواړو هیوادو تر منځ ځیني دګډي همکارۍ او مرستو پروتوکولونه هم لاسلیک کېږي . خو زموږ په هیواد کي لاسوهنه او لمسونه په هیڅ ډول پاي ته نه ده رسېدلي،دروان کال دسرطان دمیاشتي په پنځمه نیټه دپاکستان داطلاعاتو اوکلتور وزیرشیخ رشید احمد دسرحد ایالت دبنو په ښارکي یوې غونډي ته وویلي وو: ((پښتانه په افغانستان کي اکثریت لري خو بیا هم دوي سره ښه چلند نه کېږي او نه ورته دشمیراو اهلیت سره سمه موقع ورکول کېږي .)) پژواک خبري اژانس 2005.06.28 ، اوس تاسو قضاوت وکړی دغه شان څرګندوني که زموږ په هیواد کي دپښتنو پارونه او لاس وهنه نه ده نو څه ده ؟ کوم وخت دافغانستان دولتي چارواکي ویلي دي چي په پاکستان کي پنجاپیان دیوکوچنی اقلیت په توګه بیله استحقاقه په ټول پاکستان حکمراني کوي . په دا))58 ((کاله دپښتنواو بلوڅو په سیمه کي ولي په هغه پیمانه بدلون او اوښتون رانه غلی‌لکه په پنجاپي سیمو کښې؟ که رښتیا وویل سي تر اوسه دهغوي ژبه دانګلیسي له ښکیلا ک څخه نه ده خلاصه سوې ،ډیر یي دمنځنیو پیړیو په دود ژوند لري ،پښتانه او بلوڅ تر اوسه دوهم سورت خلک دي ،دتاریخ جبر مجبور کړي چي پاکستاني تذکره او پاسپورت واخلي خوامتیاز یي بیانسي تر لاسه کولای .دغه بربند پښتون دښمنه زموږ په کورکي دپښتنو سره دروغجنه خواخوږي ښکاره کوي . که تاسو درواغ نه وایاست پخپلو کړنو یي داسي ثابته کړی چي یو عادي افغان ووایي پاکستان زموږ دوست هیواد دی، اوس خو بیله دېنه چي څوک او یادولت ورته ووایي هغه په وسلو سمبال سړي چي ستاسو په خاوره کي روزل کیږي او دلته یي دافغانستان له ورانۍ لپاره رالېږی هر څوک دسر په سترګو ویني ،که ښاغلی کرزی هم چغي ووهي چي پاکستان زموږ سره مرسته کوي ، څوک یي نه مني .افغانان به په هغه مرسته چي دترهګروپه وسیله له بمانو سره راوړسوي وي څه وکړي ؟ په رښتیا سره پاکستان ورته اوس ددوستی په نامه افغانانو ته یوازي مرګ ډالی کوي . دا چي زموږ په هیواد کي څه ستونزي شته او له چاسره یي لرو ،دا زموږ کورنی موضع ده کولاي سم په ډاګ ووایم په ټول ژوندکي به یواصیل افغان او یا پښتون تاسو تاریخي دښمن ته درنښي او ستاسو نه به دکورنیو ستونزو دحل په خاطر مرسته ونه غواړي ،دا تاسو یاست چي اوبه خړوی او ماهیان پکي نسی . تاسوبه ووایاست څه موده پخوا راغلي وه ولي هغه هم لومړي ستاسو روزل سوې درغلل او بیامو دهغو په وسیله دموقع نه په استفادې سره افغان ولس څومره چي موزړه غوښت په امریکا یي او روسي راکتو کي وریت کړ خپل کورمو ورته دجګړي په نغري بدل کړ پسله هغه دوي مجبور شول چي هلته درسي له بده مرغه پاکستاني جنرالان او استخبارات یي تل توانېدلي دي په افغان افغان او خپل کور له منځه یوسې.

زموږ دهیواد مشهور تاریخ پوه او څېړونکي کاندیداي اکادمیسین اعظم سیستانی صاحب لاپه 2004زکال په یو علمي لیکنه کښي دافغانستان په اړوند دپاکستان سیاست داسي ګڼي : ((پاکستان برای بی ثبات کردن اوضاع کشور ، ګروه های تند رو مذهبی مشتمل بر طالبان و القاعده و نیروهای حکمتیار و مولوی خالص که بنابر اعلامیه حکمتیار ، نیروهای جمیعت اسلامی ربانی و اتحاد اسلامی سیاف نیز با آنها همنوا اند، مورد حمایت خود قرار داده و با تخطی از تمام موازین حقوق بین الدول و معاهدات حسن همجواری و احترام به استقلال و تمامیت ارضی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشور ما ، از آنسوی مرز بداخل افغانستان می فرستد تا برموضع نیروهای ایتلاف بین المللی و دولتی حمله کنند و ثبات و امنیت را درکشور برهم زنند و یاری و همنوایی پشتونهای این سوی خط دیورند را که به دلیل به حاشیه رانده شدن شان از حاکمیت چندان دل خوش از دولت انتقالی حامد کرزی ندارند ، به یاری پشتونهای آنسوی خط دیورند فرا بخواند و افغانستان را که بسیار آسیب پذیر شده ، بسوی تجزیه و نابودی تاریخی بکشاند .)) دا هغه رښتیادي چي له هغه څخه هیڅوک سترګې نشي پټولاي.

پدې ورستیو کې دملګرو ملتوپه کلنۍ عمومي غونډې دبرخې اخیستلو په پلمه جنرال مشرف امریکا ته تللی و ،هغه دوخت نه په ګټې ترلاسه کولو کوښښ وکړ دافغانستان په مسله کې دښکیلو هیوادو له مشرانو سره له نږدې خبري وکړي تر څو هغوي په دې باورې کړې چې پاکستان دترهګرۍ او دهشتګرۍ سره په نړیواله مبارزه کې درغنده ګامونو په اچتولو سره دامریکا او نورو هیوادو کلک ملاتړ کوونکی او په افغانستان کې دامنیت دراوستلو ټینګ پلوی دی . دهمدغه تاکتیک دپلي کولو په خاطر یې دامریکا دبهرنیو چارو دوزیرې میرمن کانډولیزارایس سره هم دروان 1384 ش کال دوږې په 21 ورځ په واشنګټن کې ملاقات وکړ .

په دغه لیدنه کې د پاکستان ولسمشر دا ځل بېله دېنه چې په 1893زکال له خپل دمورنۍ ټاټوبې څخه جلاسوو قومونو او افغاني چاروا کو نه پوښتنه وکړي ،غواړې دنړیوالو په ملاتړ دډیورنډ دکرښې سرنویشت و ټاکې ، په خپله خوښه په دې نامه چې افغانستان ته دتروریستانو اومشکوکوکسانو دورتګ مخه نیول سوي وي پرهمدغه کرښه داغزن دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړ . پاکستاني جنرال په دې هوښیارانه وړاندیزسره غواړې امریکا او نړیوالوته ښکاره کړي چې پاکستان حاضر دی په افغانستان کې دترهګریو دمخنیوی په خاطر دده په ویناپرسرحد اغزي لرونکی او ځینو سیمو کي بربښنالرونکی سیمانو دیوار تیر کړی . دابه دموافقي په صورت کې پخپل ذات کښې دسرحد په رسمیت پېژندل وې ، او له بلي خوا غواړې امریکا ته ښکاره کړي په هغه ملګرتیا کې چې دتروریزم پر ضدېې دامریکا سره کړېده څومره صادق دی . پاکستاني چارواکي دا وړاندیز په داسي شرایطو کي کوې چې په افغانستان کښي یې ددوسله والو بریدونو ،ځان وژونکو حملو ،او ترورېستي اعمالو په تر سره کولو سره حالت دومره نا ارامه سوې چې ټولو دپاکستان نه غوښتنه کوې تر څو داوریکو دراتګ مخه ونیسې او په افغانستان کي دملې شورا دټاکنو په وخت کې له افغاني چارواکو سره دامنیت په ساتلو کې مرسته وکړې . دطالبانو او القاعدي دسازمان جرړې دډیورنډ دکرښې پر هاخوا پرتو سیمو کي وباسي .دافغانانو اونړیوالوداوړاندیزونه هغه پلمه شوه چې پاکستان وکولاي سول دپښتنو په سیمه کښي دهغوي دبیلتون په خاطر داغزې لرونکي دیوال دجوړېدو وړاندیز وکړې ، پاکستان وتوانېدلاي سو په تاریخ کې چې دوي یې په خوب کې هم فکر نسو کولاي دپښتنو په سیمه کې)) 80 ((زره پوځ دالقاعدې او طالبانو دپټېدو دځایو دلټون په نامه ځاي پر ځاي کړ. دغو پوځې کسانو هغوي په خپلو کورو کي تهدید او توهین کړه ،طبعي ده چې هلته به یې ځیني کسان نیولې وي ،مګر ایا ددغو کسانو نیول ددغو قومونو سره په دومره سپک برخور او ددوي په سپکاوې ارزښدل ؟نه شوه کیداي بیله اتیازره پوځ نه دګوتو په شمار کسان نیول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې واي ؟ فکرکوم داکار بيله دېنه چې هلته يې اتيا زره پوځ ځاي پر ځاي کړی، تر سره کېداي سو . مګر دوي په همدغه پلمه دډيورنډ پر کرښه دتروريستانو او خرابکارو عناصرو دمخنيوې په خاطر تر)) 770 ((زياتي امنيتي پوستي چې درادار په وسايلو سمبال دي جوړې کړې . مګر پردغه ټولو دورغجنو منډو ترړوسربيره دروان)) 1384 ((ش کال دتلې دمياشتي په25 ورځ دخيبر تلوېزيون لخواد جوړ سوې ګردي ميز په بحث کې ښاغلي اسفنديار ولي څرګنده کړه چې : ((پاکستان دتروريزم پر خلاف جګړه کې صادق نه دی ... هغه زياته کړه په افغانستان کې تل بې امنې دپاکستان پولو ته نږدې سيمو کې رامنځته کېږي ، هغه ورستنيو نا اراميو او بې امنيو ته په ننګرهار،پکتيا ،پکتيکا او خوست کې په اشاره کولو سره وويل دپاکستان له لورې اوس هم دافغانستان په وړاندې منظمه جګړه روانه ده،او په افغانستان کښې يې دورستيوبريدو او تروريستيو پېښو پړه پر پاکستان واچول ،هغه وويل طالبان په يوازې توګه دداشان حملو توان نه لري ،دهغوې ددغو غلچکيو بريدو شاته دبل چا لاس دی . دهشت ګر دقبايلو ميلمانه نه دي دا دحکومت او پوځ ميلمانه دي ،دحکومت او دهشت ګر و تر منځ پټ تړاو او روابط شته ،دبيلګې په توګه هغه څرګند مثال راوړ : کله چې پوځ تيرا او کرمي ته لاړ،نو بيا ولي يې دوزيرستان لاره خلاصه پرېښودله ،دا ددې لپاره وه چې دهشت ګر و ته لار پرېږدي تر څو هغوې له همدې لارې ځانونه دکرمي او تيرانه وزيرستان ته وباسې)).

پاکستاني پوځيان په دې ورستيو کې دالقاعدې او طالبانو دتعقيب په نامه د خوست ،ننګرهار اوکنړ ولايتو په مربوطاتو کښې دافغانستان پر خاوره تيری کړی دی ، له دغه شان تيريو څخه ددوې هدف دترهګرو تعقيب نه دی ، هغو خوهلته په کور کې ورسره دي ، بلکه هدف يې دادی ترڅو په افغاني چاړواکو ومنې چې سرحد چيرې دی . دا کار دوې دوه ځله پخوا يو ځل دطالبانو دحاکميت دترلاسه کولو په لومړيو ورځو کې دکندهار په سپين بولدک کې وکړ، چې په اصطلاح پر سرحد باندې پرتې ډېرې يې څومتره دکندهار په لور ورنږدې کړ ې ،هلته ددوې له دغه کار نه موخه داوه چې په طالبانو کې دملي احساس لرونکو کسانوکچه معلومه کړې ، دوې داکار دشپې لخوا تر سره کړ، کله چې سهار دبولدک خلکو هغه ډېرې چې پاکستانيانو دکندهار وخوا ته رانږدې کړې وې وليدې سمدستي يې هغه دپاکستان وخوا ته ورنږدې کړې ،عينې عمل دشورويانو سره دجګړې په وخت کې په خوست او پکتيا کې تر سره سوی و او افغانانو دوباره ددوې پخوانې ځاي ته هغه دډېرو علامې انتقال کړې دي،په دواړو وختوکې يې پاکستانيانو ته ويلي وه تاسو زموږ سره مرسته کوی اوکه مو خاوره لاندې کوی ؟

دپاکستان دمشرددغه وړانديز په اړوندچې غواړې اغزې لرونکې دېوال جوړ سې دوړې په 22 مه ورځ دافغانستان دکورنيو چارودوزارت ويناد لطف الله مشعل دپژواک دخبرې اژانس سره په مرکه کې وويل چې لومړی بايد دا پوله دنړېوال قوانينو سره سمه معلومه کړه سې . هغه وويل همدا اوس په غلام خان ،ځاځيو او دبرک تانې په سيمو کې دپاکستان امنيتي پوستې وړاندې راغلې ،چې دسرحد له معلومولو څخه وړاندې دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه دې .دحکومت وياند ددغه وړانديز په ځواب کې وويل زموږ له نظره اغزن سيم ګټه نه لري ،... زموږ له انده دا دحل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره نده ،ځکه دا اغېزمن توب نه لري او نه هم ستونزه هوارولاي سي . دستونزی دهواورولو اصلي لار او چاره دهغو سر چينو خلاف پل اخيستل دي چي دترهګرۍ ملاتړ کوي او وده ورکوي ، موږ عقيده لرو او ترجيح ورکوو چي ،نا اغېزمنو چارو باندي دلګښت پر ځاي ،ښه ده چي دغه پديده له ريښو وايستل سي او ريښو ته يې پاملرنه وشي .
2005دسپتمبر13

قسيم اخګر دافغانستان دسياسي مسايلو څېړونکی وباختر اژانس ته وويل : پاکستان په دغه وړانديز سره غواړي ښکاره کړي چي دتروريزم په مقابل کي پرېکړنده دريځ لري .هغه علاوه کړه پاکستان دتاريخ په اوږدو کې دتروريزم سره د مبازرې او ياپه سيمه کې دتشنج دله منځه وړلو په وخت کې تل داکرښه پر افغانستان تحمل کړې ده . هغه وويل افغانستان په دي موردکې بايد جدي غبرګون ښودلی واي ، دده په اند دافغانستان دولت ډېر محافظه کارانه برخورد کړئ دی.

يو بل سياسي څېړونکي سميع الله تازه دپاکستان وړانديز يوه خالي بهانه بولې ،هغه وايي ډېرې نوري لاري شته چي پاکستان دهغو په وسيله کولاي سي افغانستان ته دترهګرودراتګ مخه ونيسې.

نور پوهان اوڅېړونکې ورته نظرونه لري . دپاکستان داډول وړانديز په داخل او له هيواد نه بهر افغانانواونورو څېړونکو دبحث توده مسله وګرځېده . زه پدې باور يم دافغانانوغوڅ اکثريت به داغزن اويابل هر ډول ديوال دجوړېدوله وړانديز سره تر څوچي دډيورنډ دکرښي برخليک معلوم سوی نه وی سخت مخالفت وکړي.

مسله داده چي ايا په افغانستان کې دناارامیو او ترهګريو دبندېدو يوازنۍ لار ه همدا داغزن ديوالو تير ول دي؟ او که دا يوازي يوه داسې بهانه ده چي دډيورنډ کرښي ته د قانونيت په ورکولوسره دلر او بر پښتنوپه منځ کې دبيلتون راوستلو يوه خاينانه هڅه ؟

بله مسله دا ده پاکستان دا اغزن ديوال پر کومه سيمه تېروي ؟ هغه چي دډيورنډ کرښه ورباندي تېره سوې ده؟ او که هغه چي دجهاداو خپل مينځې جګړوپر مهال له چتراله تر بولانه پر عايقه سيمه باندې چي پاکستان نوې تاڼې جوړې کړي او زياته سيمه يې لاندي کړې ده غواړی داغزن سيم په وسيله جلا کړی ؟

که پاکستان په رښتياسره غواړي دتروريستانو او القاعدې دسازمان جرړي وباسي ،په سيمه او افغانستان کې دترهګريو مخه ونيسي نو دطالبانو او القاعدې يو شمير جګړوې تل په پاکستان کې نيول سوي دي چي وروستۍ بيلګه يي دروان کال دنومبر دمياشتې په نمه نيټه دطالبانو دوخت دهرات او کابل والي مولوي عبدالمنان په پاکستان کې دهغه دنيول کېدو خبر ورکړه سو ،په دې ټينګ باور لرم چي دنيولودا لړی به په همدغه پاکستان کې دامريکا فشارته دځواب ورکولوپه خاطر دپاکستان داستخباراتو دپلان له مخې دوام ولري . په پاکستان کې دطالب او القاعده جګړوړو چارواکو نيول کېدل ددې علامه ده چي دوي ټول تر اوسه په پاکستان کې ژوند کوي او له هغه ځايه خپل ترهګريز پلانونه پلي کوي . د2001 زکال دسپتمبر د11نېټې راپدې خوا چي برېوال دهغه په سر کې امريکا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهگریزو بریدونوته متوجه سوي او تر هر تروريستي بريد وروسته څېړني سوې په ټوله نړۍ چې کوم تروريستې بريد تر سره شوی ريښه يې په پاکستان پورې مستقيم يا غير مستقيم تړاو پيداکړی دی . دهمدغو او نورو زياتو دلايلو او اسنادو په تر لاسه کولو سره دنړۍ زيات څېړونکې په دی نظر دي چې په سيمه ايزه او نړېواله کچه دتروريزم درېښو دايستلو په موخه په پاکستان کې بنسټيز او رښتیاني عملي ګامونه اوچت سې . هلته بايدټولې هغه مدرسې اوکمپونه په کومو کې چې يوازي او يوازي تروريستان او فناتيکان دتروريستې اعمالو دسرته رسولو لپاره روزل کېږې وتړل سي . دپولې پر سر داغزنو سيمانو دديوار جوړول دتروريسم او په افغانستان کې دنا امنيو دله منځه وړلو عمده دليل کېداي نسي . ځکه هم دپاکستان په سنا کې مخالف ګوند دداشان ديوار دجوړېدود وړانديز او طرحې سره خپل مخالفت اعلان کړ. هغوي وويل چې دا کاربه قبايل سره جلاکړې په همدې دليل يې دخپل هيواد دمشرانو دا وړانديز مسخره اميز وباله . ډير په دې باور دي چې له پاکستان څخه درالېږل سوو په وسيله دلته په افغانستان کې ترهګر عمليات او بريدونه دپاکستان او امريکا په مشوره تر سره کيږي ، امريکا غواړي په سيمه کې دناارامۍ په نامه ، داچې داخل افغانستان تنها نه پرېږدوعلاقه لرې امنيتي حالت تر يو وخته په همدغه نا آرام شکل وساتي . دوي دليل دا راوړې چې که امريکا او اروپايي هيوادونه په رښتيا سره وغواړي په افغانستان کې امنيت راسې ،ساده او اسانه لار يې پاکستاني چارواکو ته دا ښودل دي چې نور نه غواړې په افغانستان کې وضعه ناارامه وی . کله چې پاکستان دا احساس کړه په هغه لهظه هر څه په ټپه دريږي او په هيواد کې ارامې راځې . که دنړۍ دنورو هيوادو په مقابل کې چې دنړيوالو وژانديزونه نه منې دملګرو ملتود امنيت شورا پر هغه غور کوي ،بنديزونه پرې لګوي په دې ورستيو کې خو دهمدغې شوراډپرېکړې په اساس پر افغانستان دوسله وال تيري واک هم امريکا او نړيوالو تر لاسه کړ.عجبه داده چې په افغانستان کې دامنيت دراوستلو په منظور په ميليارډو ډالر لګېږي امريکايي او اروپايي مور بې زويه کېږي ،هر ورځ تر لسو زيات افغانان ژوند دلاسه ورکوي ،ټوله نړۍ په دې ښه خبره ده چې ددغو بريدکونکو اصلي جونګړه پاکستان دې اوهلته روزل کېږې مګر څوک څه نه ورته وايې ؟ دا هغه سوال دی چې تر اوسه هيڅادهغه له پاره وړ ځواب بيله دېنه چې ممکن همدا زبرځواکې غواړې دکومې پټې موخې لپاره جګړه دوام پيداکړي!

امريکايانو دسپتمبر د11تروريستي حملي نه وروسته تل په تکرار ويل : په نړۍ کې ترطالبانو او القاعدي دسازمان ظالم او خطرناک هيڅ يو تروريستي سازمان اوبنسټپال ګروپونه وجود نه لرې ،مګر اوس امريکا ولې اجازه ورکوي چې هغوي په افغانستان کې تروريستې بريدونه او حملې تر سره کړې ؟

دپاکستان پخوانۍ دکورنيو چارو وزير جنرال بابر هم دېژواک سره په مرکه کښې دغه ټکې ته اشاره کوي وايې : جنګ ديوي ځانګړې موخې لپاره و،خونوم ورته دبل څه ورکړه سو،ټوله ستونزه داوه چې امريکا له طالبانو دبريډاس په نوم دګاز دکمپنۍ پر ځاي ديونيکال له کمپنۍ سره دګازدنل ليکې تېرولوترون غوښت ،موږ هم په دې لړ کې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا سره مخالفت کړی و،امریکا یو شمیر طالب چارواکي دامریکا بوستن ښارته بو تلل او هلته یې پرې له یونیکال سره پر تړون کولوفشار راوست.

پرافغانستان دامریکا برید اقتصادي جنگ وچې اوس هم روان دی ،دغه راز امریکا په سیمه کې دخپل حاکمیت لپاره دایران،چین،او شمالي کوریاهیوادونوپر خلاف پوځې اډوته هم اړتیا لرله چې دغه اړتیا یې په افغانستان کې پوره کړه.

عمده اومهمه مسله داده چې دپاکستاني چارواکو لخوا داغزن دیوال جوړولو وړاندیز موخه په رښتیاسره په افغانستان کې دترهگریو مخه نیولو په خاطرنه ده ؟ دخپلې دغه خبرې دپخلې لپاره څو لاندتکوته ستاسو پاملرنه را اړوم:

ما پخپله لیکنه کې کوښښ وکړ په لنډه توگه دافغانستان په کورنیوچاروکې دپاکستان پټو اوبربنډو لاس وهنو ته گوته ونیسم . دامنلووړ نه ده چې داغزن دیوال جوړول افغانستان ته له پاکستان څخه دترهگرو دمخنیوې په خاطر دی ؟ که ترهگر له پاکستان څخه راځي نو ددیوال دجوړېدو دمیلیارډوعبث مصرف په عوض ښه نه وه ؟ چې دالقاعدې دسازمان څخه نیولې ټولو تروریستي گروپو ته کوم چې په غټ گمان ستاسو استخباراتو ته معلوم دې او حتا اړیکې هم ورسره لرې له پاکستان څخه وباسی ؟

-داځنگه ردوی چې په پاکستان کې دمذهبې بنسټپالو لخوا ستاسو دحکومت او بهرنیانو په مالي او مادي مرستو دشوروې سره دجگړې په مقابل کې پخواجوړوسو مدرسوکې تر اوسه ترهگرنه روزل کېږی ؟ پوهېږم چې دابه راسره ومنې ؟ ځکه کله چې پر تاسو امریکا او انگلیستان فشار راوړې تاسو سمدستي ملایان نسی او یا له مدرسو طالبان شړی ،داکار دا معنا لری چې دا دیوبندې مدرسې اوس هم ددیني عالمانو پر ځاې تروریستان روزې .ځکه اړینه برېښې چې داغزن دیوال جوړولوپه عوض ددترهگرو دروزلو مدرسې وتړل سې . - دډیرو نړیوالو نشراتي ارگانو سره دپاکستان دولسمشر نه نیولې بیاتر نورو جگپوړې چارواکوپورې دافغانستان دسیاسي او امنیتي حالت په اړوند دټولو څرگندونې دبربندو لاس وهنو بیلگې دې دا لاس وهنې په کوم دیوال گرځوی ؟ ستاسو یوپخوانی وزیر (بابر) په افغانستان کې دحالت په خرابیدودومره ډاډه دی چې تاسو یې ویناخپله دپژواک په نشراتو کې ولولی ، دا چې دبې بې سي سره په خبروکي دپاکستان داطلاعاتو وزیر دافغانستان دولت یو ناکامه دولت بولې ،اېادغه شان څرگندونې لاس وهنه نه بولی ؟ ددغه چاروا‌کو او نوروجنرالانوخوله په کوم اغزن تار گنډی؟ بابر پژواک خبري اژانس ته وایي : زه درته غوڅه خبره کوم ،په حقیقت کې امریکا او ددوي نور اتحاد یان په افغانستان کې داوږدې مودې لپاره نشې پاته کېدلاي ،دا مهال په افغانستان کې یو کمزوری او ضعیف حکومت دی او ددې خبرې قوې امکان شته چې په افغانستان کې له پارلماني ټاکنو وروسته حالات نور هم خراب شي ،چې له امله به یې امریکا او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورواتحادیانو ته په افغانستان کې پاتې کېدل ګران وي . دا ښاغلى کومې پټې وینې که په پاکستان کې دافغانستان پر خلاف له بریدو او ترهګریودنووپلانو څخه خبر نه وي ؟

-پاکستان له افغانستان سره پر پوله)) 770 ((په رادار سیستم مجهزې پوستې جوړې کړې دې که په هره پوسته کې لس تنه وي نو شمیر یې 7700 تنو ته رسېږي ،دتروریستانو دنیولو او زموږ هیواد ته دهغوي دراتګ دمخنیوې په خاطر یې یوازې دپښتنو په سیمه کې تر)) 70 ((زره زیات عسکر ځاي پر ځاي کړه ،دافغانستان او پاکستان تر منځ که دکرښې اوږدوالې تخمینې ((2400)) کیلو متره په نظر کې ونیسو څنګه ومنل سي چې دادومره پوځې قوت نسی کولاي دځو تر هګرو مخه ونیسي ؟ دلته داګمان په حقیقت بدلېږي چې رښتیا هم پاکستان غواړې خپل وسله وال پوځ دامریکا او اروپایانو په پیسو دتروریزم سره دمبارزې په نامه وروزې ، اعاشه اباطه یې کړې . که رښتیاغواړی له هغه ورځې چې پاکستان دترهګرۍ پر ضدمبارزه شروع کړې ، زموږپه هیواد کې تروریستي حملې زیاتې سوې دې .ددوي پر دغو ټولو دوه مخو تلاښو سر بیره وضعه هره ورځ نوره هم خرابېږي او دبې ثباتۍ په لور درومې . د دوکلو په موده کې پاکستان تر 78میلیونه ډالره زیات دتروریزم سره دمبارزې په نامه تر لاسه کړې ،او داسي هم یووخت ماولوستل چې امریکا هره میاشت پاکستان ته دتروریستانو سره دمبارزې لپاره یو میلیون ډالر ورکوې ،مګر ددغو ټولو مصرفونو ثمر چاونه لید .دا خبره رښتیاده که په افغانستان کې وضعه آرامه سې داپیسې به پر پاکستان په هغه لهظه ودرېږي ځکه پاکستان سوله نه غواړي.

-دغه کسان چې دپاکستان داستخباراتي سازمانو لخوا افغانستان تي دجاسوسې او ترهګرۍ لپاره رالېږل کېږي چې ځینې یې نیول سوې هم دي ددوې مخه په کوم دیوال نیول کېږې؟

-دپاکستان ددولت یوتن پوځې جنرال ښاغلی صفدرحسین ددې خبرې پخلی کړی چې دپاکستان ځینې مذهبي ګوندونه یا تنظیمونه اوس هم دطالبانوسره مرستي کوي ،دغه ګوندونه په پاکستان او ځانګړې توګه قبایلي سیمو کې خلک هڅوي چې په افغانستان کې دطالبانو له غورځنګ سره خپلې مرستي جارې وساتې . فکر کوم دوي دا کار ځکه کوي چې دالقاعدې سازمان په سیمه کې هر څه دطالبانو په نامه تر سره کوې او دغه مدرسي او خاوندان یې پیسي له همدغه سازمان له لارې تر لاسه کوي . جنرال صاحب پرویز مشرف داډول مرستي چې موخه یې زموږ په هیواد کې ترهګریده په کوم دېوال یې مخه نیسې ؟

-داچې همدا اوس زمږ په خاوره کې ستاسو پوځیان پراته دي او څه موده پخواد ننګرهارپه مربوطاتوکې تر 45کیلومتره ، دکنړ،او نورو شرقې سیمو کي چې مخ کې مې نومونو ته اشاره کړې ده ، پاکستانې پوځیانوتیري اولاس وهنوهڅوونکی کوم ترهګردی ؟ دداشان تیریو مخه به څنګه نیول کېږې ؟ دوي ته هم اغزن دیوال ضروردی؟

په 2003زکال ددسمبر په دوهمه نیټه دالاهرام مصري ورځپاڼې دساندې تلګراف ورځپاڼې په حواله لیکلې وه چې د ISIجګپوړې چارواکې دطالبانو سره دوسلو مرستي کړې دي ،ددې ورځپاڼې په لیکنه دپاکستان داستخباراتي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان ځينې کسان دطالبانو سره دراکټونو،کلاشينکوفونو ،دبېسيم ارتباطي مجهزې شبکې او سيسټمونه ،په لسهاوپه سپوږمکيو پورې تړلو موبيل تليفونوسر بيره 700موترسايکلونه اونور شيان په واک کښې ورکړې دی .نه پوهېږم جنرال صاحب پرويز مشرف داشان مرستي چي همدا اوس په پېخر ترهګرو ته ورکول کېږي څنګه ارزوی ؟ فکر نه کوم ديوال به ددغو مرستو مخه ونه نيسې . همدا اوس دنږی 37 هيوادونه په افغانستان کې دامنيت په ساتلو مصروف دې ،خوهغوې په خپلو مډرنو وسلو او تر بيه سو پوځيانوچي شمير يې تر)) 30 ((زرروزيات دی ولې نسې کولاي په هيواد کې امنيت ټينګ کړې ؟ په کوم دليل ومنل سي چې ددغو ترهګرو تر شادپاکستان او دهغو دملګرو هيوادو لاس نشته ؟

دا نظر ورځ په ورځ غښتلی کېږي چې امريکا هم تر اوسه دافغانستان دحالاتو په اړوند دخپلو سياسي ،اقتصادي ګټو اواو سيمه کې خپلې سياسي اغېزود ساتلو په خاطر نه غواړي وضعه ارامه سې ،زموږ په هيواد کښې بې ثباتې دامريکايي او نوروبهرنې پوځونو دشتون لپاره دجواز حيثيت پيداکوې . څکه نو دادبن لادن ،القاعدې او طالبانو سريال بايد دوام پيداکړې.

اساسي خبره داده چې ددغو ترهګريو رېښه زموږ او پاکستان تر منځ دډيورنډ دکرښې پرسر په اختلاف کې پرته ده .اغزن او اوسپنيز ديالونه هم تر څو چې دامسله دابد لپاره حل نشي نسې کولاي افغانستان له دغو بدبختيو خلاص کړي . څکه داسي ديوالونه دبشر په تاريخ کي له شرق نه تر غرب پوري دنړی په زياتوهيوادوکي جوړ سوي دي مګر مشکل نه دی حل سوی . زه اوس نه غواړم دداسي ديوالو دجوړېدو تاريخ او هيوادو په هکله معلومات ولیکم .

متأسفانه تر اوسه پاکستان توانېدلی دي نړيوال په دي قانع کړي چي دوي دهغوی سره دتروريزم پر ضد مبارزه کې صادق دی دا هغه تريخ واقيعت دی چې افغانانو ته په هيڅ ډول دمنلو وړ نه دی . دهمدغه دوه مخې پاليسی برکت دی چې پاکستان ته دامريکا لخوا ټول پخواني قرضونه ور وبخښل سوه او يو په بل پسې F16 جنګې الوتکې له امريکا څخه پلاس راوړې.

متاسفانه دديورنډ دکرښي په اړوند په هيواد کې دننه مختلف نظرونه موجود دې .نه پوهېږم چي ولې دشوروې دموجوديت تر وروستی ورځې په افغانستان کې دټولو سياسي ،چپو،ښيو او منځپالو ګوندو نو په کړنلاره کې دسياست او بهرنيو اړيکو په برخه کې دډيورنډ دکرښې يا دپښتنو او بلوڅودسرنويش دمسلې دسياسې او عادلانه حل په غتو ټکو ليکل کېده ،پسله هغه چې په افغانستان کې د امريکا په ملاتړ دطالبانو دحاکميت تر ړنګېدو وروسته سياسي ګوندونوته يو ځل بياد ښارنود قيرسرکونو پر سر دسياسي مبارزې امکان پيداسوی دی ،او يو په بل پسې دمختلفو مختاړو او ورستاړو په لرلو سره جوړېږي دغه مسله چي دا نيمه پيړی دهغې پر سر افغانان له مختلف ستونزو سره مخامخ سوي دې چوپه خوله پاته کېدل يوه سوال پيداکونکې مسله ده ،په دې هليه چي سياسي ګوندونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي په نرخ او بهرنيانو په اشاره زموږ په ملک کښې دسياست پلې کول تر سره نه کړې ،اود هغه پخواني کلاسيک سياسي دودچي سياسي غورځنگ بايد دبهر په اشاره او ملاتړپه يوه هيوادکښي سياست شروع کړې دزمان له ازمون څخه ناکامه راووتل .يو ولس هغه وخت په يوه سياسي ځواک (گوند) اعتبار پيداکوې او دهغه ملاتړ کوې چي دملې گټو په درک کولو سره دهيوادوالو دژوند دښېرازۍ او پر مختگ لپارهدزمان دغوښتنو مطابق تلاش وکړې . ځکه نو ددغې تاريخي لانجې دحل په هکله څه نه ويل دخلکو سره دداشان گوندونو په هکله سوالونه پيداکوي او ددوې سياسي خپلواکی هرومرو له سوال سره مخامخ کېږې.

متاسفانه پدې ورستيو کې څونفره دبل په اشاره او ياپښتنو سره ددښمنۍ په وجه داسې ليکنې کوې ،او په زيات زيار يې هغه دليلونه راټول کړي چي هر يو يې ددوباره څېړنو وړ دی ،کله چي سړی هغه لولې نو فکر کوې بيله دانگليستانو استازې ډيورنډ څخه نور ټول ملامت دی چي دډيورنډ دکرښې په هکله خبرې کوې . دليکنو څخه يې چي کله دافغان اوکله دفدراليانو په نامه د نورومسايلو طرحې بوې راځې ،دوي وايي که پښتونستان غواړی؟ بيانو ولې دتاجکستان ، ازبکستان نه پوهېږم له ايران سره هم دسرحد په هکله دپښتونستان پشان خبرې نه کوی ؟ اوداسي نوري خبرې چي هر کليمه يې بايد ساعتونه پرې بحث وسې . داډول کسان غواړې داسې ښکاره کړې چي پاکستان پر حق دی ،اوپه افغانستان کې څرنگه چي پښتنو حکومت کړی نو يې دخپلو گټو لپاره افغان ولس ددوې په اصطلاح دپښتونستان قرباني کړی دی ،دوي داهم بيله کوم سنده وايې چي په 1949زکال دافغانستان پارلمان دشاه محمود خان تر فشار او زورلاندې دا پرېکړه وکړه چي دډيورنډ کرښه په رسميت نه پېږنې ،ولې داښاغلې يا په افغانستان کې نه دې اوسېدلې او يا افغانانو ته سپکاوی کوي که نه دوې دې مهرباني وکړې يوه وطنپرست هزاره ،تاجک،ازبک،ترکمن په مخ کې دې وايې چي پاکستان پر حق دی ،بيابه وگورې چي دغه خلک کوم ځواب ورکوي ، دپښتنو خبره خو زه ځکه نه کوم چي تر اوسه يوه واکدار هم داجرات نه دی ځانته ورکړی چي دپښتنو دغه د حق غوښتلو ارادې ته دې په سپکه سترگه وگورې ،اويادې څرگنده کړې چي دپښتنو او بلوڅو سيمه دپاکستان خاوره ده . زه نه غواړم يوځل بياخپله ټوله مقاله ددو، درو نفرو دليکنو په اساس تکرار کړم . دومره ويل غواړم هر چاچې زموږ دخاورې څخه دډېټو دجلاکولو پروتوکولونه امضا کړې دې دافغانولس سره يې ستر خيانت کړی او دهغوی دنفروړ دې . پدې ټکې ښه پوهېږم چي دلوې احمدشاه بابااميراتوري ساتل او يادهغې پر سر دعوه کول محال او قانونې خبره نه ده ، مگر دخپلو ځانگړتياوله مخې دډيورنډ کرښې د مسلې په هکله بحث بيل دی ،کله چي داکرښه عبدالرحمن خان لاسليک کړه دډيورنډ دکرښې هاخوا پرتو قومونو، او نه هم دې خوا پښتنوته دمنلو وړوه ؟ دا علت و چي عبدالرحمن خان يوه مصنوعې او په خپل لاس جوړه سوې جرگه راوغوښتل ،او هگه ليک چي دافغانانو په استازيتوب وويل شو پخوا ليکل سوې و . نه پوهېږم چي ولې پر دغه سترگې پټوې ؟ او پښتانه په مختلفو شکلو متهم کوې؟ چي گويا دا په افغانستان کې يوازې پښتانه دې چي دپښتونستان نارې وهې،دډيورنډ معاهده چي لاس ليک سوې ده هغه اولې او اخيرې وه .که داسې ده ؟بيانو ولې دپاکستان چارواکو هر يوه پخپل وار سره هر هغه چاته چي په افغانستان کې يې واک تر لاسه کړی دی مراجعه يې کړې او ياپې دومره نظامې او سياسي فشار راوستلی چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغاني چارواکي يې خبرو ته اړيستې ،دپاکستان او افغانستان تر منځ په خبرو کې لومړۍ شرط په افغانستان کې دارامي راوستلواو افغانستان سره دمرستو او دوستانه مناسباتوټينګولويولپاره همدا دډيورنډ لعنتي کرښه مطرح سوې ده ؟ زه خپله دا نسم منلاي دا 112کاله چې خلکو دې خوا او هاخوا دپښتنو او بلوڅودمسلې دعادلانه حل او سرنويشت ټاکلو پر سر مشکلات ګاللې ،زندانو ته تللې او شهيدان سوي دي ، دا ټول ليونيان او ددوې په اصطلاح نادان وه او يامغروروه؟ دغو ښاغلو ته بايد وويل سې چې افغانانو هيڅ وخت يوازې دالحاق خبر نه ده کړې تل يي مشرانو په خپلو ويناو کي ويلې چې دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت مسله دې ددوې په خوښه او ددوې دارادې داصل پر اساس حل سې ،دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو حق په دوي پوري اړه لري ،مګر تر اوسه دوي ته داحق چانه دی ورکړی ،په افغانستان کې ټول افغانان ((زه يي دبيګانه پرستو په دود پر قومو نه ويشم ،زما لپاره تاجک ،هزاره ،ازبک،ترکمن اونور ټول افغان او يو دي)) داتاريخي مسوليت لرې تر څو دکرښې هاخوا پرتو قومونو پښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو مسله دنړيوالو په مټ دابد لپاره دهمدغو قومونو په خوښه دحل لاره پيداکړې . زموږ دهيواد پياوړی تاريخ پوه او څېړونکی سيستاني صاحب دپاکستان ددسيسو په اړوند روڼ اندي خپل وطني رسالت ته متوجه کوي او ليکي : بر روشنفکران و قشر آگاه و چيز فهم افغانستان است تا با افشای دسايس شوم پاکستان ، اين ولدزنای استعمار بپردازند و اهداف توسعه طلبانه آن را در منطقه برملا کنند. باشد که جلو اين شراندازی های حکام و دستگاه استخبارات نظامی پاکستانی گرفته شود و مردم افغانستان به نيات ناپاک اين کشور بظاهر پاکان بيش از پيش پی ببرند.اعظم سيستاني 29.06.05 ټول افغان

زما په عقيده داغزن دېوال جوړ ولو مثبت تأثير په لاندي دلايلو عملي نه برېښي:

اول : ديوال ددواړو هيوادو تر منځ ستونزه نسې حل کولاي . ځکه په افغانستان کې مداخلې ددولتوارسمي ادارولخوا تنظيم سوې او پلان سوې دې . دهمسايه هيوادو په منځ کې دداسې پلان سوو مداخلو مخه دسيمانوپه څغلولو نسې نيول کيداي.

دوهم : دا ديوال به دډيورنډ دکرښې دواړو خواو قومونه سره جلاکړې ،په تګ راتګ کښې به يې ستونزې جوړې کړې ، هغوي ته به هم دمنلو وړ نه وي اونه به کوم درد دواکړې.

دريم : تر اوسه دافغانانو لپاره دډيورنډ کرښه دمنلو وړ نه ده . نو دا ديوال به پر کومه برخه تېرېږي ؟

څلورم : ددغه اغزن ديوال سروې او جوړول به هرومرو څلور،پنځه کاله دوام لرې ،نو دا په دې معنا ده چې داڅو کاله بايد په افغانستان کي همدا بې امنيتی او وژني به دلته جريان ولري ؟.

پنځم : دداشان دېوال دجوړېدو لګښت چې په ميليارډو ډالرکيږي څوک پر غاړه اخلې ؟ افغانستان دخپل ويجاړ اقتصاد په لرلو سره ((شل)) کاله نور هم دا توان نسې پيدا کولاي چې ددغه دېوال يو پر څلور لګښت دې پرغاړه واخلې ،پس دا دېوال به پاته وې تر څو افغانستان هم دهغه دجوړېدو لګښت توان پيداکړې . دايو بيځايه اوايضافې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرف دی ، یوازې کیداې سي دپاکستان - افغانستان تر منځ ددوستۍ ، متقابل احترام او یو دبل په کورنیو چاروکې دلاس نه وهلو، ښو اقتصادي او فرهنګي اړیکو د ټرون په اساس دااوسنۍ امنیتي ستونزه حل سي.

ددې لپاره چي زموږ او پاکستان تر منځ دا تاریخي لانجه حل سوې وي او په سیمه کې همیشنۍ سوله ټینګه سوې وي زما په اند لازمه ده دتاریخي حوادثواو اسنادو په نظر کې نیولو سره د ملګرو ملتو دسازمان تر نظارت او څارنې لاندې ،داسلامي هیوادو دکنفرانس ، دامریکا ،اروپایي هیوادو پارلمان ، انګلیستان ، روسیه ،چین، هندوستان،تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ، ایران ،پاکستان او افغانستان دګډوړو چارواکو په ګډون ، دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف د سیاسي او عادلانه حل لپاره نړیوال کنفرانس جوړسي.

په کنفرانس کې دګډون لپاره باید کسان راوغوښتل سي:

/1دډیورنډ دکرښې سهیلي طرف ته پرتو پښتنواو بلوڅو ټولو لویو او وړو قومونو هغه استازې چي دپاکستان ددولت دهر ډول مداخلې نه پرته دنړیوالو تر جدي کنټرول لاندي ټاکل سوي وي . ځکه یو ځل دانګلیسانواو پاکستان نوې جوړي سوې اداري لخوا دټول پوښتنې تر نامه لاندې په 1947زکال درغلې وسوه،نه یوازې داچي مقدس کتابونه کښېښودل سوه بلکي دنظر ورکولوپه وخت کي انتخاب غلط او ډوکه بازي وه یعنې دوه انتخابه وه پاکستان او هندوستان ،دافغانستان نوم هلته نه و،په داسې حال کې چي دوي نه له پاکستانه او نه هم له هندوستان څخه جلاسوې وه ، دوي له خپل وطن افغا نستان څخه جلاسوې وه ځکه نو منطقأ باید له دوي نه داسې پوښتنه سوې واي چي غواړۍ له افغانستان سره دوباره یوځاي سۍ او که له هند یا پاکستان سره . په دې هکله پر خپل وخت دافغانستان دولت کلک غبرغون ښکاره کړ ،او خداي بخښلي خان عبدالغفارخان هم پدې هکله مفصله وینا وکړه ، او دخپل مخالفت دلایل یې ښکاره کړه ، ما مخکې ورته اشاره کړې ده . 2/ دهمدې کرښې شمالي لورته (افغانستان) د پرتو قومونو استازې هغوي هم باید په عین شکل وټاکل سي . 3/ ددواړو هیوادو هغه پوهانو ،عالمانو او فرهنګې شخصیتونو کوم چي په حکومتونو پوري تړاونه لرې او تل دمستقل سیاسي نظر خاوندان وه.

/4دافغانستان دپارلمان او مشرانو جرګې لخوا غوره سوې استازې په هیوادکې دژبو او مذهبې تړاو دانډول په نظر کې نیولو سره ،(دلړو لړ ،دډیرو ډیر).

/5دپاکستان دپارلمان استازې دسوبو دویش او قومي کمیت په نظر کې نیولو پر اساس.

دکنفرانس پرېکړې باید دتعقل او علمي منطقوپر اساس چي موخه یې په رښتیانۍ توګه دتر یوې پیړۍ زیاتې لانجمنې مسلې حل ته دپای ټکی ایښودل وي.

دغه کنفرانس ته امادګې به څو میاشتې دوام وکړې ،لګښت به هم ولرې ،ولې دومره به ډیر نه وي زیات لکه همدا اوس چي په سیمه کې دامنیت پر راوستلو تر سره کېږي . په دغه کنفرانس کې باید په آزاده او دیموکراتیکه توګه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمحکومو پښتنو او بلوڅو اراده تمثیل شوې وي ،او دهغوي رواغوښتنو او پوښتنو ته مثبت ځواب وویل سي . په هغه صورت چې دپښتنو او بلوڅولپاره دقبول وړ وي.

کنفرانس دتاریخي اسنادو تر مطالعي او څېړلووروسته باید ددغو مسایلو په هکله پرېکړې وکړي:

اول : دپښتنو او بلوڅو په خوښه او اراده دتل لپاره ددوي برخلیک ټاکل . که لازمه ولېدل شي هلته دنړېوالو تر نظارت لاندي آزاد او له مداخلې نه خلاص ریفرنډم سرته رسول . که پر ټول پوښتنه اړونده خوا سره موافقه وکړي په هغه صورت کې باید دټول پوښتنې په پاڼه کې واضح لیکل سوي وي چې : الف : غواړې یو آزاد او خپلواک هیواد اوسې ؟ ب : علاقه لرې له پاکستان سره پاته سې ؟ ت : غواړې دخپل مورنې ټاټوبې افغانستان سره یو ځاي سې ؟ داټول پوښتنه باید بیله هر ډول مخکنې پروپاګنډ .یودبل پر خلاف دتبلیغ ،دافرادو رانیولواو نورودرغلیو څخه په خلاصه توګه کاملا په پ[ه توګه دنظر په څرګندولو سره تر سره شي . یوازي دا تبلیغ ورته وسې چې تاسو حق لرئ خپل سرنویشت پخپله وټاکې او کله چې کاغذ صندوق ته اچوئ هلته بیله خدایه بل څوک نسته . ډیره ضرورې ده چې هر پوښتنه په بیل کاغذکې چې بیل رنګ او جلا دپېژندګلوئ علامه ولرې لیکل شوي وي . ځکه هلته هم دیر زیات نالوستې دي دارېا په دود چلیپاکولو کې هر ډول درغلې ځکه کېږې چې رایه ور کوونکئ دبل چا مرستې ته اړ کېږې په هغه صورت کې مرسته کونکئ کولاي خپله اراده په هغه قبوله کړي.

دریفرنډم ټول پروسیجر باید دبېپرې نړیوالوپوهانو او حقوق دانانو په مشوره ،روڼ اوڅرګندوي.

دوهم : دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدي پولې ټاکل .او پر هغه هر ډول تیرئ منع ګڼل.

دریم : دنړیوالو منل سوو اصولو پر بنسټ افغانستان ته دنړئ له نورو هیوادو څخه دایران دعباس بندر اوپاکستان د کراچې بندرله لارې بیله قیدوشرط نه دنړیوال ترانزیټي قانون په نظر کې نیولوسره دسوداګرئ دمالونودواریدولواو صادرولو په خاطر دافغانستان حق په رسمیت وپېژندل سې . دا ځکه چې له یوې خوا افغانستان له بهر سره پوله نلرې مګر داګا ونډې هیوادونه یې لرې او بل داچې همدا اوس ایران او پاکستان له هغو اوبو څخه وړیا استفاده کوي او ځانته داستفادې قانوني حق ورکوې کوم چې سر چینې یې دافغانستان په خاوره کې دي ،که افغانستان ته دپورته یادسوو بندرو څخه دسوداګریزو مالونو دوړلو او راوړلو ترانزیټي حق ورنه کړه سي ، افغانستان هم باید ځانته دا حق خوندي وساتې چې په هیوادکې دننه پیداسوی اوبه چې پاکستان او ایران تې بهیږې همسایه هیوادونه یې باید رانیسې او کله چې افغانستان نه غواړې اوبه وپلورې دا حق ور سره خوندې پاته وي . لکه همدا نن د10.11.2005زکال د(دسمبر لسمه) مي په بینوا ویب پاڼه کي ولوستل چې پاکستان له پاکستان څخه د نفتی موادو صادرول بند شوی دی .د افغانستان د اوبو او بریښنا وزیر ویلی دی چې څلور ورځې کیږی چې پاکستان � افغانستان ته د نفتی موادو صادرول بند کړی دی .دوزیر پر وینا نفتی مواد چې حرارتی توربینو نه په یوه ساعت کي ۹۰۰۰ لیتره تیل لګوی اوس له بازار څخه رانیسی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاریخ دا ثابته کړې ده چې پاکستان په افغانستان کې دیوقوې ،پر ملې اساساتواو بنسټو ولاړ ،غښتلې او پرمختللي افغانستان سره علاقه نه لرې ،غواړې په افغانستان کې داسي یو لاس پوڅی رژیم حاکم وي چې هر څه ددوې په قومانده او اشاره سرته ورسوې . په همدې اساس لازمه او اړینه برېښې دهمدغه کنفرانس دځانګړې پرېکړې له مخې چې دپلې کېدوځارونکی به یې دامینت شورا ،امریکا ،انګلیستان ،چین او روسیه وې دافغانستان او پاکستان تر منځ دیواوبل په کورنیو چاروکي دهر ډول مداخلې او دخالت نه کولو موافقت نامه لاسلیک سې.

ددې لپاره چې هر ورځ دپاکستان او افغانستان تر منځ پر دغه شان مسایلوپرابلمونه را پیدا نسې پر ځای یې بولم ددغه نړېوال کنفرانس پرېکړې چې دعدالت او انصاف پر بیادبه تر سره سوې وې دملګرو ملتو او امنیت دشورادسازما ن په دفترونو کې راجستر او لاسلیک کونکې یې په پلې کولو مکلف وګڼل سې.

یوازې نړېوال سیاسې تعقل او بې پرې سیاست به وکولای سې په سیمه کې ددغودوهیوادو تر منځ دسل کلنې کړکېچ اوتاریخې مسله حل را منځته او دافغان ولس له ګرېوان څخه به دنړېوال تروریزم لاس لنډ کړې.

تر څو ددواړو خواو په خوښه دامسلې د عادلانه حل لاره ونه لټول سې ،امریکا او دنړی دغو ټولو هیوادو ته چې په شکل داشکالو په افغانستان کې مصروف دې داطمنان ورکوم چې خپلو هیوادوته به بیله دمړو له جسدونه بله هیڅ ګټه یونسې . او پایله به یې دا وې لکه بابرجنرال چې فرمایلي دي ((امریکا او دانور ټول به دوباره خپلو هیوادو ته ستانه سې)) که دبابر دا ارمان داخل تر سره سو افغانستان به په رښتیاسره په هغه اورکې وسوځېږې چې داورلوګې به یې هرومرو په نیویارک ،لندن ،مسکو ،پیکنګ ،پاریس ،اروپا، کاناډااو جاپان او دعربې نړی‌په ښکلو ښاروکي ډیر نازولې رانده کړې .افغانستان به نه یوازې تر هیروئنو دتولید او سوداګری مرکزوې بلکه دنړېوال افرطې تروریزم دتربیې او نړې ترهګریزو کړنو دپلې کولومرکزوې . اوس باید ټول پدې پوهېدلې وې چې دډېورنډ کرښه هغه تورښامارډی که مړ نسې او غم یې ونه خوړل سې ، په ټوله نړی که به څوک ارام پرې نږدې.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library